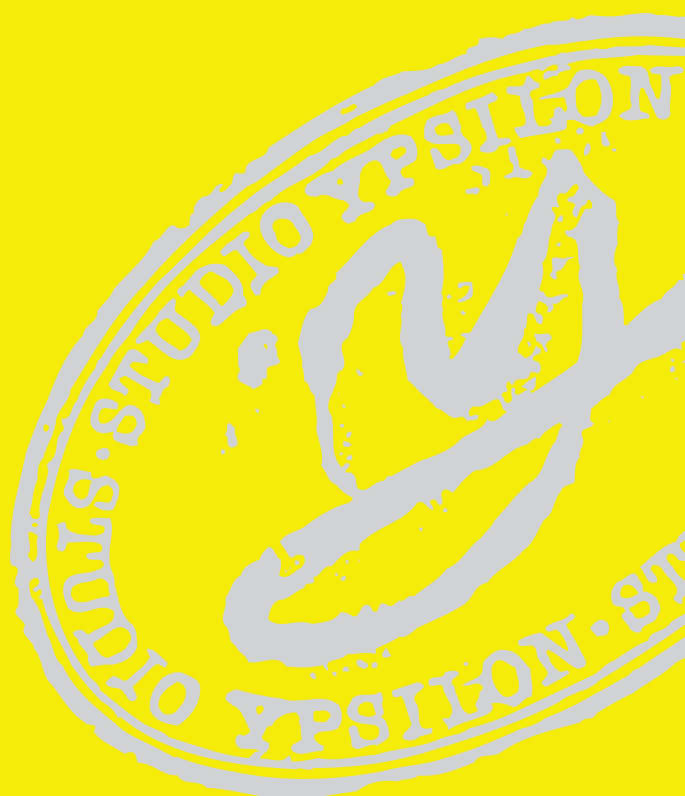
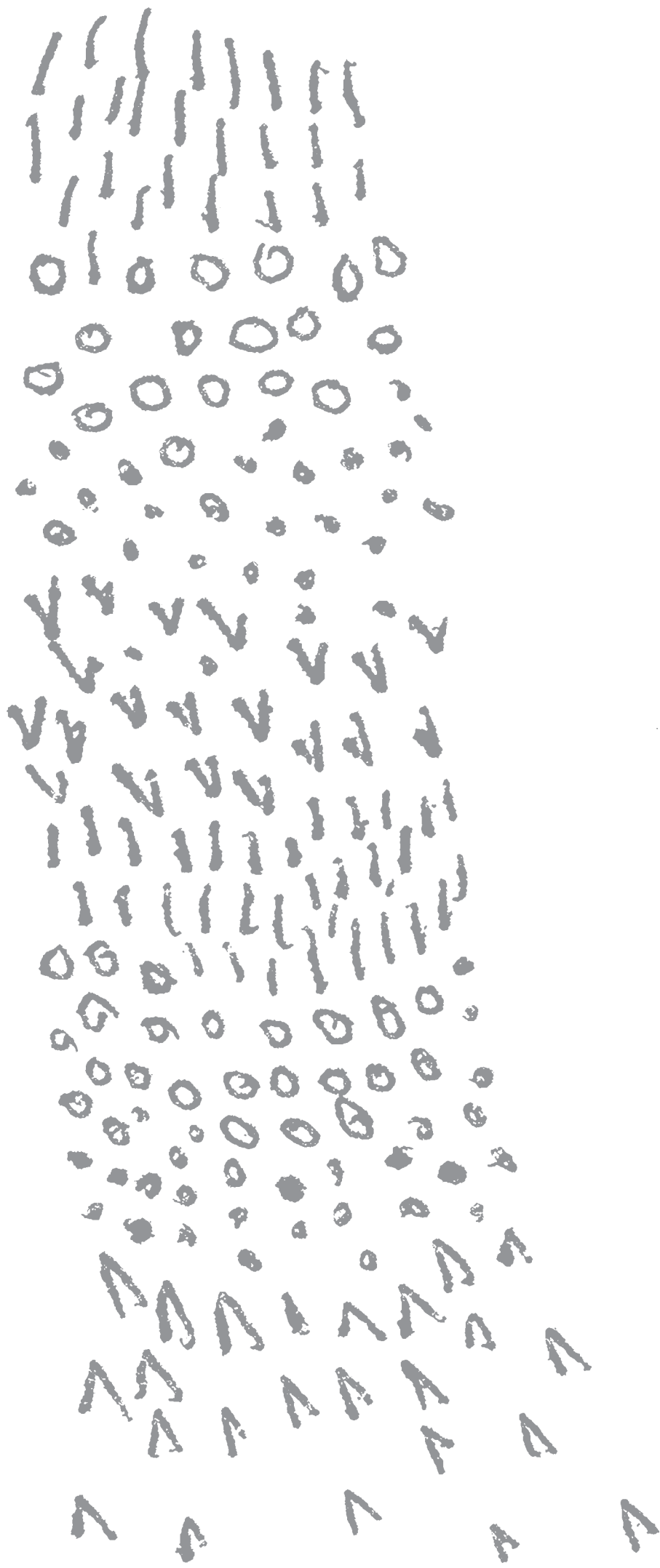

VÝROČNÍ ZPRÁVA STUDIO YPSILON 2020

PRA HA
PRA GUE
PRA GA
PRA G

POSLÁNÍ A STATUS STUDIA YPSILON

Posláním divadla je být živé a vypovídající k dnešku. Jeho úkolem je zpřítomňovat a tvůrčím způsobem odrážet, zrcadlit, proměňující se mentalitu současnosti. Ne pouze tím, co se bude hrát, ale jakým způsobem se bude inscenované téma uchopovat. Dobu se pokoušet předbíhat. Také pěstovat vědomí širších souvislostí a nepodléhat krizi hodnot.

Právě takové nazírání světa v jeho pohybu a neustálé proměnlivosti je pro Studio Ypsilon charakteristické a od počátku také metodicky rozvíjené, mimo jiné i cestou týmové improvizace, která je s Ypsilonem již neodmyslitelně spjatá a jež může při správném nastavení podle Jana Schmida, zakladatele a leadra souboru, vést nejen k obrodě přirozené tvořivosti, ale k lepšímu a plodnějšímu životu vůbec.

Studio Ypsilon představuje coby „legenda v srdci Prahy“ novodobou tradici. Je jednou z předních českých divadelních scén, jež má své nezastupitelné místo ve vývoji současného divadla. Styl a poetiku Ypsilonu utvářejí kromě pověstné múzičnosti především tyto znaky: syntéza, výraz, komunikativnost, autenticita. Tvůrčí metodou je zde od počátku kolektivní improvizace, programově se pracuje s řízenou náhodou a neukončeností, vyznává se poetika otevřeného díla. To se stále přítomným humorem, který vždy osvobozuje a přivádí k nadhledu.

Sídlem Studia Ypsilon je raně funkcionalistický palác Olympic v centru Prahy ve Spálené ulici, v jehož architektonicky působivých prostorách je úspěšně naplňována a koncepčně dále rozvíjena Schmidova prvotní **vize divadla jako volně pěstěné zahrady**, již lze chápat i jako zmenšený model světa se vši jeho pestrostí a rozmanitostí, ovládaného nejen zákonitostmi přírody, ale i pravidly, jež ctí každé společenství slušných lidí, fungující i přes jinakost jednotlivců v příbuznosti a vzájemnosti.

Studio Ypsilon je statutárně především divadlem **autorského a studiového typu**. Právě k tomuto otevřenému způsobu divadla se stále vrací, s myšlenkou posílit svůj autorský a studiový charakter ve smyslu neustálého hledačství a touhy objevovat. Hlavně se umět orientovat. Divadlo proto cíleně nalézá a domlouvá se s různými režisérskými osobnostmi různého věku (blízkost a vzájemnost může být i v kontrastnosti názorů) k navázání spolupráce a naplňování vize, jak stále zpřítomňovat a nepřestávat obohacovat divadlo v duchu dneška, s důrazem: Uměním se pokoušet vracet zpátky víc k člověku.

Být součástí společenství je podmínkou přežití každého jednotlivce. Proto: jakkoli se umělecké strategie mění a způsob komunikace se dnes nuceně posouvá od přímé živosti a akčnosti k jen „neosobním“ možnostem, jež mají povahu hlavně zprostředkovatelskou, tj. k domluvě možnou, ani ve vysilujícím stavu „osamělosti“, ve kterém jsme se všichni v době pandemie covidu-19 nečekaně ocitli, se nevzdáváme vzájemnosti, pospolitosti a blízkosti jako zkušenosti vzácné chvíle, kterou je každý skutečně vědomý prožitek času teď a tady.

I v tomto duchu nepřestává Studio Ypsilon svou speciálně rozvíjenou linií představení vychovávat mladé, dokonce i dětské publikum. I v souvislosti s výraznou generační obměnou hereckého souboru navíc vzniká na půdě Ypsilonu nová perspektivní platforma, která hledá nové podněty a pokouší se v rámci rozvíjení ypsilononské poetiky najít ještě další a dosud možná netušenou dimenzi osobité divadelní metody.

Ale abychom se nebrali až tak vážně, tak nakonec už jen malý citát: „*Pozornost většiny můžeme upoutat jen pomocí určité zábavnosti.*“ (Paul Valéry)

ÚVODNÍ SLOVO ŘEDITELE

Východiska, úhel pohledu a perspektiva

V daném období naše divadlo stále systematicky pracovalo, přestože se nemohlo hrát, nepočítáme-li krátká meziobdobí, kdy to bylo možné. Velkou ztrátou přitom je, že jsme nemohli uskutečnit dvě předpřipravené premiéry, čímž došlo k narušení tektoniky divadla v jeho přirozenosti. S tím jsme se nehodlali smířit. Řešili jsme to ihned za stávajících podmínek zkoušením malých studiových věcí i dalším rozvíjením už plánovaných titulů. Střídavě byl využíván umělecký soubor, stejně tak technika i administrativa k naplňování aktivit, jež byly v dané době jediné možné a náhradně uskutečnitelné. Od počátku byl kladen důraz na to, aby i tyto činnosti nebyly prováděny jako náhradní, ale ve stále vynalézavosti a svébytnosti. Komunikace s veřejností nikdy neustala.

Jakkoli byly právě tyto aktivity značné, naším předním úkolem v setrvávající nejistotě doby, způsobené pandemií covidu-19, bylo a stále je zabývat se zejména také otázkou, jak se v nenadálosti situace zachovat a jak se dále připravit na dobu, až nebezpečí pomine, tj. určit si, jak trochu zase jinak asi bude muset divadlo vypadat. Jinými slovy: chtít předejmut jeho další vývoj ve společnosti zjevně poznamenané celkovou krizí. Činíme tak v přesvědčení, že potřeba umění bude daleko větší než dosud i vzhledem k nutnosti udržení všeobecné **kulturnosti** a **vzájemnosti**. Proto: usilovat o to, aby se umění z podstaty víc vrátilo **k člověku**. Zvláště divadlo, které funguje vždy v přítomnosti a může tudíž „zpřítomňovat“, co je ve společnosti zatím nepojmenované, přesto už tzv. „visí ve vzduchu“. Je naší vizí snažit se, aby divadlo neslo znaky právě i toho, co dnes člověku a potažmo celé společnosti chybí. Co právě absentuje. To mít na paměti. Navíc: dívat se na věci z více pohledů. Chovat se méně „podnikatelsky“ a o to více usilovat o vyšší poznání, které souvisí s pudem hledačství a touhou objevovat a vede k nezbytnému nadhledu nad tím, co zrovna žijeme.

Možná, že právě toto podstupované riziko je cestou nejen k většímu zážitku, ale také k jakési zásadnější obrodě umění, tedy i člověka, k jeho lepší schopnosti orientace a toho, jak s větším uspokojením plnohodnotněji umět žít. Také proto se mnohem intenzivněji soustředujeme i na přínos té nejmladší divadelní generace, která se už tolik nezabývá vlastním já, ale inklinuje spíše ke změnám ve smyslu my. Tento trend je v Ypsilonu značně silný a přináší s sebou i příští změny v dramaturgii. S autenticitou v jádru stále počítat, jen si nově vymezit smysl divadla v dnešní době. I proto opět připomínám otevřený způsob vnímání světa, význam improvizace, autorský přístup, syntézu, montážně strukturovaný způsob práce, pohyb a další zákonitosti vývoje a růstu jako základy našeho divadla, které je svou povahou **organické**.

Dovětek: Co nadále prohlubovat? Důležitá je naše praktická zkušenost, ale především jde o proměňující se způsoby, jak v současnosti s divadlem zacházet z hlediska naší teatrologické vize (dílo je samozřejmě primární), ovšem pak si vše dál pojmenovávat a domýšlet „teoreticky“ ještě šířeji, možná až k samotným okrajům moderní divadelní vědy. I v takové komplexnosti uvažujeme, což je pro Studio Ypsilon charakteristické a také směřodonné ve smyslu větší otevřenosti. Avšak radost je nade vše.

Jan Schmid

prof. Jan Schmid

Díval se na divadlo
jako na přesímou
zahradu

ORGANIZAČNÍ STRUKTURA

Organizační struktura:

Ředitel: prof. Jan Schmid

Vedoucí ekonom, statutární zástupce ředitele: Ing. Bc. Blanka Pechová

Umělecký zástupce ředitele (gardener): MgA. Ondřej Zicha

Vedoucí umělecko-technického a technického provozu: Zuzana Měsíčková

Organizační členění:

Umělecký soubor

Umělecko-technický a technický provoz

Administrativa a správa:

Sekretariát ředitele + PR a propagace, Ekonomické oddělení, Obchodní oddělení

a) Soupis zaměstnanců a spolupracovníků – herci a US 2019

Průměrný přepočtený počet zaměstnanců (celorok): 53 Fyzický počet zaměstnanců – stav k 31. 12. 2019: 69

Rozpis počtu pracovníků – stav k 31. 12. 2019 na jednotlivá střediska:

Umělecký soubor: 28,01

Umělecko-technický provoz a technický provoz: 14,595

Vedení, administrativa a správa: 11,65

Popis funkčních míst – soupis zaměstnanců – stav k 31. 12. 2019

číslo	funkce /pracovní zařazení	platová třída	platový stupeň	úvazek	poznámka
umělecký soubor					
1	herec/herečka	11	8	1	
2	herec/herečka	11	3	1	
3	herec/herečka	12	11	0,9	
4	herec/herečka	12	10	0,95	
5	herec/herečka	11	12	1	
6	herec/herečka	13	12	1	
7	herec/herečka	11	3	1	
8	herec/herečka	11	12	0,9	
9	herec/herečka	13	12	0,6	
10	herec/herečka	11	12	0,8	
11	herec/herečka	10	11	0,5	
12	herec/herečka	11	12	0,6	
13	herec/herečka	11	3	1	
14	herec/herečka	13	11	1	
15	herec/herečka	10	9	0,5	
16	herec/herečka	10	10	1	

číslo	funkce /pracovní zařazení	platová třída	platový stupeň	úvazek	poznámka
17	herec/herečka	11	5	0,5	
18	herec/herečka	10	6	0,95	
19	herec/herečka	10	10	0,25	
20	herec/herečka	10	10	0,6	
21	herec/herečka	10	3	0,9	
22	herec/herečka	11	9	1	
23	herec/herečka	11	9	1	
24	herec/herečka	13	12	1	
25	herec/herečka	10	2	0,4	
26	herec/herečka	11	12	1	
27	herec/herečka	10	2	1	
28	herec/herečka	10	1	0,16	
29	korepetitor + herec	10	12	1	kumulovaný PP
30	korepetitor	10	10	1	
31	dramaturg	12	12	0,7	
32	asistentka režie	9	7	0,9	
33	inspicientka	6	10	0,3	
34	inspicient	6	10	0,3	
35	lektorka dramaturgie	11	12	1	kumulovaný PP k řádce č. 61
36	hudebník	11	9	0,6	
	herec			0,4	(nástup 1. 1. 2021)
umělecko technický a technický provoz: (UTP + TP)					
37	mistr jevištní techniky	10	12	1	+ další kumulované funkce, vedení
38	mistr zvuku, vedoucí stř. zvuku	9	12	1	vedení
39	mistr zvuku	9	10	0,95	
40	mistr osvětlení, vedoucí stř. osvět.	9	10	1	vedení
41	mistr osvětlení	9	10	1	
42	mistr osvětlení	9	9	0,2	
43	garderobiérka, vedoucí stř. gard.	7	12	1	+ další kumulované funkce, vedení
44	garderobiérka	7	12	1	+ další kumulované funkce
45	technický pracovník - údržba	8	12	1	+ další kumulované funkce
46	mistr techniky scény	9	11	1	+ další kumulované funkce, vedení

číslo	funkce /pracovní zařazení	platová třída	platový stupeň	úvazek	poznámka
47	mechanik jevištní technologie	8	12	1	+ další kumulované funkce, rekvizity apod.
48	mechanik jevištní technologie	8	11	1	+ další kumulované funkce, rekvizity apod.
49	mechanik jevištní technologie	8	8	1	+ další kumulované funkce, rekvizity apod.
50	technický pracovník	9	12	1	správa budov + další kumulované funkce
51	kustod hudebních nástrojů	8	6	0,3	+ další kumulované funkce, rekvizity apod.
52	praní prádla	3	12	0,2	
53	krejčí	6	12	0,25	
54	údržbář	8	12	0,2	– údržba zvukových zař.
55	údržbář	8	10	0,2	– údržba světelných zař.
56	údržbář	8	9	0,17	– údržba světelných zař.
57	údržbář	7	10	0,125	– rekvizity, scéna
Vedení, administrativa a správa					
58	ředitel	13	12	1	vedení
59	vedoucí ekonom, zástupce řed.	12	12	1	vedení + další kumulované funkce
60	umělecký zástupce řed. (gardener)	11	12	0,8	vedení + další kumulované funkce
61	Vedoucí odd. SKaV				kumulovaný PP k č. 35 + dkf
62	vedoucí UTP a TP	11	12	1	vedení + další kumulované funkce
63	tajemnice US + asistentka ředitele	11	10	1	+ další kumulované funkce
64	propagační referent + zásobovač	7	12	1	+ další kumulované funkce
65	vedoucí obchodního oddělení	10	9	1	+ další kumulované funkce, vedení
66	obchodní referent + PR	10	8	0,75	+ další kumulované funkce
67	obchodní referent + PR	10	9	0,75	+ další kumulované funkce
68	obchodní referent	10	9	1	+ další kumulované funkce
69	obchodní referent	10	12	1	+ další kumulované funkce
70	obchodní referent	10	12	0,5	+ další kumulované funkce

V ROCE 2020 TVOŘILI UMĚLECKÝ SOUBOR:

herci a herečky: Martin Bohadlo, Jan Bradáč, Martin Dejdar, Martin Janouš, Jan Jiráň, Jiří Lábus, Miroslav Kořínek, Kryštof Mende, Roman Mrázik, Oldřich Navrátil, Pavel Nový, Dominik Renč, Daniel Šváb, Petr Vacek, Jan Večeřa, Petr Vršek, Jan Schmid, Kamila Frumertová – Kikinčuková, Jaroslava Kretschmerová, Paulína Novotná – Labudová, Lenka Šebek Loubalová, Zuzana Měsíčková, Markéta Častváj Plánková, Lumíra Přichystalová, Barbora Skočdoplová, Veronika Soumarová, Renata Rychlá, Jana Synková, Jana Šteflíčková, Jiřina Vacková

hudebníci a korepetitoři: Miroslav Kořínek, Jan Noha, Dominik Renč

dramaturg: prof. Jaroslav Etlík

lektorka dramaturgie: Mgr. Eva Kulová, Ph. D.

asistentka režie: MgA. Pavla Nohýnková

Spolupracovníci v rámci OON

Dohody o pracovní činnosti a Dohody o provedení práce – byly ve většině případů uzavírány na divadelní sezónu – tedy na období od 1. 9. do 30. 6. následujícího roku. Jejich prostřednictvím je zajištěn provoz divadla: šatnáři, uvaděči, vrátní, dohled PO, prodavač obchodního zboží a propagačních materiálů, inspekce hlediště, vedoucí hledištního personálu.

Dále byly v rámci OON odměňovány drobné umělecké, technicko-umělecké a provozní práce, krátkodobé výpomoci za nemocné zaměstnance apod. V roce 2020 bylo uzavřeno 28 dohod.

Spolupracující externí umělci v roce 2020:

Hostující externí umělci v jednotlivých inscenacích – herci, zpěváci, hudebníci, tanečníci a bývalí kmenoví herci Studia Ypsilon, kteří účinkují v dohrávaných představeních: Marek Eben, Zuzana Kronerová, Maxime Mededa, Miroslav Chloupek, Andrej Polák, Jiří Korn, Ondřej Ruml, Roman Janál, Arnošt Goldflam, Petr Hojer, Jan Přeučil, Jan Vala, Jitka Zelenková, Jitka Vrbová, Petr Hasman, Lilian Malkina, Romana Sittová, Jana Šrejma Kačírková, Michaela Šrůmová, Jiří Štědroň, Jan Onder, Ladislav Karda, František Uhlíř, Tomáš Víšek, Ondřej Zicha, Petr Koura, Václav Helšus, Miroslav Novotný, Lenka Novotná

Externí umělci spolupracující při premiérových inscenacích – inscenátoři v roce 2020:

Mgr. Peter Oravec, PhD. , MgA. Ondřej Zicha

VÝZNAMNÉ TVŮRČÍ POČINY COVIDEM-19 POSTIŽENÉHO ROKU (chronologicky)

Atypický rok 2020 se navzdory své nesmírné složitosti a docela jinak kladeným nárokům stal pro divadlo rokem hned několika výrazných tvůrčích počinů, které vzbudily pozornost.

Zatímco leden a únor probíhal ještě podle předem stanoveného plánu a diváci mohli spatřit mj. i celkem čtyři reprízy nového kmenového představení *Spálená 16* (premiéry: 10. a 12. prosince 2019), od 12. března muselo Studio Ypsilon stejně jako ostatní divadla na základě vládního nařízení zůstat zavřené. Poslední představení, *Rusalka nejen podle Dvořáka*, se konalo 9. března.

Na nenadálou situaci zareagovalo Studio Ypsilon zřejmě jako první z pražských divadel velmi pohotově, když v době, kdy byly zároveň uzavřeny také školy a děti (spolu s rodiči i učiteli) byly odkázány k výuce na dálku, přišlo s originální myšlenkou: přímo z jeviště živě streamovat hravě edukační interaktivní seriál o vyjmenovaných slovech, nazvaný **ŠKOLA YPSILON**.

V krátkém mezidobí, kdy divadlo mohlo být vzácně otevřené, bylo velkou událostí koncem první pandemické vlny, přesně po třech měsících nucené pauzy, 9. června uskutečněné vystoupení téměř celého souboru pod režijním vedením Jana Schmida, v komponované improvizaci nazvané **PŘEKVAPENÍ, představení za odměnu**. Byl to převážně hudebně taneční večer, který se pro mimořádný úspěch u diváků (samozřejmě v rouškách) opakoval ještě i 24. června.

Oba večery se staly naplněním slov, která právě nad ypsilonskými improvizacemi už dříve napsal Zdeněk Hořínek: „*Improvizace je krajním výrazem těch nejkrásnějších vlastností umělecké hry, to jest: svobody, upřímnosti a spontaneity.*“ Navíc a stále ještě v téže sezóně byla k hotovosti přivedena nová inscenace **Národní tragédie aneb Překrásný nadhasič pražský** – uvedená 2. července zatím jako předpremiéra.

V druhé polovině roku 2020 se po **veřejném zahájení sezóny** v pasáži divadla uskutečnily za dodržení všech nezbytných opatření 10. a 14. září odložené premiéry inscenace **NÁRODNÍ TRAGÉDIE aneb Překrásný nadhasič pražský**.

Během září se i přes onemocnění a karantény v souboru podařilo kromě několika dalších představení odehrát (při tolika hostech skoro zázrakem) teprve osmou reprízu náročného představení *Spálená 16*.

Z recenze na Spálenou 16:

„Napadlo vás někdy pít se po historii místa, v němž žijete? A napadlo vás někdy, že by na základě této myšlenky mohla vzniknout inscenace? Právě tento nápad vedl ke vzniku inscenace *Spálená 16* od autora a režiséra Jana Schmidta. (...) dílo je koncipováno jako virtuální 'procházka' historickou Spálenou 16 (...). Zdánlivě nelogické proplétání časových linií a neustálé narušování chronologie jsou účelně zvoleným principem, který nabourává vnímání inscenace jako pouhý výčet historických faktů (...). Díky humorným situacím, se kterými Schmid pracuje, dochází k propojení hlediště s jevištěm. (...) Entuziastické výkony herců a otevřenost vůči publiku vedou k pomyslnému splynutí. Mezi hledištěm a jevištěm vzniká uvolněná pospolitost, která vytváří dojem, jako bychom společně cestovali časem a prostorem. (...) Hudba, ať už v jakékoli podobě, je přítomna v celé inscenaci a nelze neužasnout nad tím, kolik nejen hereckých, ale primárně hudebních talentů se na jevišti sešlo. (...) Navíc si lze odnést spoustu zajímavých informací týkajících se jedné z pražských ulic, která po zhlédnutí této inscenace přestává být tak obyčejná.“

(Veronika Holečková: *Spálená 16* jako genius loci, Divadelní noviny 18/2020, roč. 29)

Jen chvíli před dalším zprísněním restriktivních opatření vlády proti šíření covidu-19 se mimořádnou událostí úzce spjatou s prostředím divadla stala 1. října uskutečněná vernisáž výstavy **DIVADELNÍ PLAKÁTY JANA SCHMIDA PRO STUDIO YPSILON** v Galerii Vinohradská 12 v Praze.

Programově začaly být pěstovány jiné druhy komunikace. Nejen prostřednictvím sociálních sítí, ale také ve snaze, aby pasáž divadla byla stále živá a přitažlivá, jsou ve výlohách vyvěšována po „ypsilonku“ vizuálně ozvláštněná hesla a provolání do dneška. Dalším důležitým komunikačním prostředkem začalo být i systematické vytváření krátkých videí z fotomontáží, propojujících minulost divadla a potažmo i společnosti s dneškem, zároveň přitom upozorňujících i na nejrůznější události spjaté s děním v a kolem divadla, jako byla např. **Listopadová revoluční ypsilonská montáž**, která se zároveň stala součástí přibližně hodinového live streamu uskutečněného přímo z jeviště Studia Ypsilon v rámci Noci divadel 21. listopadu. *Počet zhlédnutí v roce 2020: 10 980*

V době vládou vyhlášeného nouzového stavu se v listopadu a prosinci nehrálo, pouze se začalo zkoušet. Přesto se i v této době za maximální opatrnosti a vzhledem k situaci zároveň i docela odvážně divadlu dva opravdu úspěšné husarské kousky povedly. Prvním byl 21. listopadu uskutečněný hodinový stříhový live stream **NOC DIVADEL 2020 – Z YPSILONKY S RYTMEM V PATÁCH**, druhým byly na čtvrtou adventní neděli 20. prosince rovněž streamované **VÁNOČNÍ VEČERY ŽIVĚ Z YPSILONKY**.

Například:

Redná a umlecký štít Jan Schimid
 Vedúci skomár a zápisník festivalu: Blanka Pechešová
 Art Manager a misli: Ondřej Zdraha
 Vedúci programu: Zuzana Melišková
 Public Relations a zástupcovia: Andrea Machová
 Redakčná zpravidlo: Eva Kučerová
 Technická inžinierka: Martina Čecháčeková
 Kresby a grafická úprava: Jan Schimid / Jiří Hladovec
 Tisk: Opitz

Hosti: M. Čaputák, J. Čermák, J. Kottas,
 O. Zdraha, archiv Studie Spálená 16

Spálená 16
 Štúdio Ypsilon
 Spálená 16, 110 00 Praha, telefon: 224 033 261
 e-mail: ypslona@ypsilon.cz

Český rozhlas
 Hlavní mediální partner Ypsilona

f Chcete-li dostávať novinky z oblasti Ypsilona, zadajte prosím e-mailovú adresu na internetových stránkach noviny z Odboru noviny

Režisér a umělecký šéf: Jan Schmedl
 Vybírali ekonom a zástupce politické: Blanka Pecharová
 Jiří Maňaster a ministr: Zdeněk Zicha
 Vybírali provostu: Zuzana Měsíková
 Public Relations a marketing: Andrea Marbous
 Režisér a zpravodaj: Eva Kučerová
 Tiskem: zpravodaj: Martina Čermáková
 Kresby a grafická úprava: Jan Schmedl / Jiří Hladovec
 Tisk: Opylos

Studio Ypsilon
 Spálená 16, 160 00 Praha, telefon: 224 933 261
 e-mail: ypsilon@ypsilonka.cz

Český rozhlas
 Hlavní mediální partner: Ypsilon

Chcete-li dostávat novinky z dění v Ypsilonu,
 zadatě svou e-mailovou adresu na internetových
 stránkách divadla a / nebo na novinky.

SPÁLENÁ 16 (ze zkoušky)

Režie a umělecký šéf: Jan Schmidt
 Vedoucí ekonom a zástupce ředitele: Blanka Pechová
 Řečnické a umělecké: Ondřej Zima
 Vedoucí program: Zuzana Mládková
 Poděbrat: Andrea Maršálová
 Redakční zpravodaj: Eva Kučerová
 Tisková zpravodaj: Martina Čermáková
 Kresby a grafická úprava: Jan Schmidt / Jihlávské
 Tisk: Optys

Hosté: J. Čermoch, J. Kottas, Z. Mlýnková,
 P. Věcha

Studio Ypsilon
 Společnost s ručnou odpovědností, IČO: 224 053 011
 e-mail: ypsalonka@ypsalonka.cz

Český rozhlas
 mediální společnost

100 let
1918-2018
ČESKÝ
ROZHLAS

ZAHÁJENÍ SEZONY 2020 – 2021

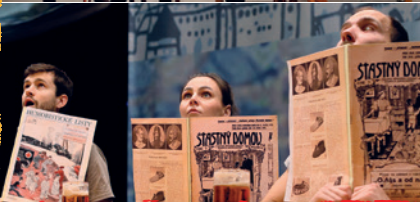

ÚVODNÍK 56

Nemáte pocit, že nám kultura ze života mizí? Právě ve vzájemnosti si můžeme udržovat rovnováhu. To je to hlavní, co musíme být společně zvládnout!

Snad už začneme normálně hrát, ale vypadá to, že ještě nic zcela normálně nebýt, přestože je vše normálně naplánováno - přestože každý se do nebralo vážně. Lidi, vzhledem k tomu, že se!

Ani zavření divadel nám nezabránilo v nazkoušení nové hry **NÁRODNÍ TRAGÉDIE aneb PŘEKRÁSNÝ NADHASIC PRAŽSKÝ** v režii Petera Oravce, jejíž předpremiéru 2. července jsme symbolicky (více méně domácky) ukončili sezónu minulou a premiérami 10. a 14. září nadějně zahajujeme sezónu novou.

ZAMYŠLENÍ
Jirka Věšetník, Lumír Věšetník, Jirka Bradáč nad jejich otázkou

Rekněte, vy tři dohromady, jak to bylo se Školou Ypsilon, jak to celé začalo, jak se vám to vymýšlelo a dělalo a jakou z toho nakonec máte radost?

Existuje společenská hra, která má tato pravidla: Píše se společně nějaký text, dejme tomu báseň. Každý vždy doplňuje do básně po dvou řádcích, pak posílá text dalšímu člověku, aby pokračoval v psaní. Vtip je v tom, že další v pořadí má možnost si přečíst pouze poslední řádek textu a na ten nějakým způsobem navázat bez toho, aniž by si byl jist, co vlastně poslední řádek, ale zároveň odhadl „kudy vede cesta“. Zkusíme tedy na otázku odpovědět tímto způsobem.

Škola Ypsilon / to je šon / Pak přijde skon / Nebo nový začátek? / A spoustu jiných hejblátek / a čtyřlístka hejblátek / Dali jsme jim jména BeFeLeMePeSeVeZe / Volám na jez: Haló jeze! / a pak jedu na káno / a druzí se vezou po hnoj / A všem se to líbí! / I když jsou v tom chyby / Protože chyba je pohoda / úplná jahoda / Ba dokonce sladká, jak jahoda / a to je shoda / Jedu jako tryskáč / každou středu / na mopedu / všechno svedu / a co se týče kolobrný / To je taky v pohodě / Přátelé je to o dohodě / když vyplouvou všechny lodě / Tak to bude paráda / Škola Ypsilon TRAMTADADA TRAMTADADA...

Takto jsme odpověděli každý zvlášť a přitom vlastně úplně dohromady. Je to možná trochu nesmysl, ale smysl má. Hlavně to však nejlépe odpovídá na otázku, jak se nám to dělalo a jakou z toho máme radost. Principem této hry je totiž lehce znevažování vzájemné spolupráce, společná radost ze hry a zároveň napětí spojené s očekáváním, co z toho nakonec vyjde. Hra její účel je obsažený v ní samotné (tedy hrát si). Hra, která je tolik typická právě pro dětský svět. Hra bez nároků a bez ambic. Má pouze zámluku, kterou byla v našem případě vyjmenovaná slova. Hra, která přijme každého bez rozdílu věku, nároků, toho či onoho... zkrátka je otevřená pro každého, kdo se jí chce zúčastnit. Hra, která vás těší, protože vám dá zapomenout na všechno ostatní... To nás prostě bavilo. A jak to začalo? Nejspíš jsme nechtěli zatvrdnout v nastalém bezčasi a něco dělat a v této chvíli je nejlepší, obrátit se na ty, kteří nemají vlnění času tak úplně pokazené spechem a spoustou domněných povinností, tedy na děti.

Tak závěrem si ještě jednou zahráme „navazovací hru“ a zkusíme něco povědět:

Jak vznikla škola Ypsilon? / Jak to celé začalo? / Úplně a absolutně jednoduše. / Došlo ke spojení 2x Honza a 1x Lumíra / Bylo fajn vytrhnout se z koronavirové deprese / a tak nějak celkově se vytrhnout / Jako by se člověk vytrhnul z něčeho, co zná / a vsadil se do něčeho, co znal, ale zapomněl... / Ze vlastně neumí vyjmenovaná slova! / A taky mu došlo, že pro komunikaci s dětmi musí / volit speciální komunikační prostředky! / Což zní složité - speciální! / Ale víme, že ty nejlepší speciality / mají nejednodušší recept. / Na všechno! / A Honza V. hlavně na písničky. Jednu sloukne / klidně i za jeden den! / Jeden den ale není málo, protože když se / třeba kvůli nějaké krizi čas zastaví - zapomíná / tak teprve zjistíme, co čas znamená a jak skutečně ubíhá. / Co čas znamená a jak skutečně ubíhá? / V tu chvíli 100x rychleji, a přesto pořád stejně. / Anebo 100x pomaleji, a přesto pořád jinak. / S tím si člověk může hrát a z překvapení nevyjde. / ...a to je dobře.

Lumír / Honza / Bradáč

CO NÁS ZAJÍMÁ DOPŘEDU

Zajímavá nás osobnost českého a zároveň amerického skladatele a klavíristy **Rudolfa Frimla** (ve světě známého též pod jménem Roderich Freeman nebo Charles Rudolf Friml), považovaného za **zakladatele amerického hudebního divadla**. O jeho životě si jen zběžně řekneme: Narodil se v Praze r. 1879 jako syn pekaře. Výrazné hudební nadání projevil už jako malý chlapec při hře na klavír. (Vynikající klavíristkou byla také jeho starší sestra Zdenka, později manželka Karla Hašlera.) V deseti letech mu byla vydána první skladba, *Barkarola pro klavír*. Díky stipendiu mohl začít studovat na pražské konzervatoři, kam byl pro mimořádné nadání přijat hned do třetího ročníku. Zde se stal jeho učitelem hudební kompozice sám Antonín Dvořák. Studia Friml bohužel nedokončil. Coby neposlušný žák, veřejně vystupující bez souhlasu školy, byl z ústavu vyloučen. Přestože nebyl absolventem, získal místo klavírního korepetitora baletu Národního divadla, kde se osvědčil nejen jako vynikající klavírista a improvizátor, ale ve svých dvaceti letech už i jako skladatel, když na popud choreografa Augustina Bergra napsal k pražskému nastudování operety *Gejša* od Sidreya Jonese (1899), k jejíž potřebnému baletnímu číslu, hudbu navíc, jež byla natolik zdatná, že z ní rozvedením vznikl samostatný balet, nazvaný *Slavnost chryzantém*, uvedený v r. 1903 v Dřazdanech. Již v r. 1901 začala Frimlova spolupráce s kolegou z konzervatoře, houslovým virtuózem Janem Kubelíkem, jehož se stal klavírním průvodcem a s nímž procestoval velkou část Evropy a posléze i Ameriku. Sám se na vlastní pěst vydal do Spojených států poprvé v r. 1904. Tehdy vystoupil také v Carnegie Hall, kde kromě sólového klavírního vystoupení zahrál za doprovodu orchestru a s velkým úspěchem i svůj koncert b-moll. Touto cestou do Ameriky si mohl Friml dovézt díky honorářům za německé vydání jím zhužebných veršů Jana Červenky, *Závěšování písní*, op. 1 (v překladu Emu Destiny), jež se hned svým prvním vydáním v F. A. Uptanku (1901) staly hitem. (Po letech posloužila poslední písni *Za těchto nocí jako ušestění melodie* i názvy filmu z r. 1941, na námětí Miloše Havla a podle scénáře Vítězslava Nezvala, s Karlem Högerem a Lidou Baarovou v hlavních rolích.) V r. 1906 se sedmadvacetiletý Friml usazuje natrvalo v Americe. Je okouzlěn zdejšími rozvíjejícím se showbusinessem, v němž se snaží prosadit. Opravdový úspěch přišel až po nějakém čase, a to s operetou *Světluška* (*The Firefly*), uvedenou v r. 1912 na Broadwayi. Vrcholem tohoto jeho úspěšného usilování se stala opereta z Divokého západu, *Rose-Marie* (1924). Právě na toto dílo, mající už i muzikálový charakter a v němž se nezapříčlivily synkopy i znalosti jazzu, se chceme soustředit, v podstatě ho v Ypsilonu nastudovat, i když trochu jinak, aby mohlo dojít k propojení s životopisem jeho autora, k dnešku u nás skoro zapomenutého, snad i proto, že skoro celý svůj život strávil za vodou a stal se Američanem. „Nedůležité mu něco?“ ptá se Jan Schmid. Nebo on nám? Proto: **Rose-Marie aneb Jak neznáme Frimla.** -ek- (Rudolf Friml na plakátu od Alfonse Muchy)

„Lidi se prý bojí chodit do divadla!“

Proto máme heslo: **UVIDÍTE, ŽE NIC NENÍ JENOM TAK, JAK TO VIDÍTE.**

SLYŠELI JSTE?

V červnu a již s diváky v sále jsme mohli s velkou radostí poplápat všechno nejlepší k krásným kulturním NAROZENINÁM zpěvce **Jitce Zelenkové**, která u nás vystupuje v představení *Swing se vrací nebo! O štěstí*, kde zpívá a na otázku A co je pro Vás štěstí? vždy odpovídá, že být v Ypsilonu. O té ostatně už před časem řekli. „Zadné jiné divadlo mě neprovází životem tak jako Studio Ypsilon... Vždycky když jsem zpívala v Liberci na výstavních trzích, chodilo se do Ypsilonu. Tehdy, někdy v 70. letech, to pro mě bylo úplně zjevení a neskonale mě bavily jejich improvizací večery. Už v té době to byla skvělá parta... Honza Schmid, Mirek Kořínek, ale taky třeba Karol Novák a další a další...“ Všechno nejlepší!

V květnu, kdy jsme bohužel stále ještě nehráli, ostavili půlkulturní, stejně jako už v lednu **Petr Vacek** nebo v březnu **Martin Dejdar**, také **Maxime Mededa**, rodák z Beninu a náš dlouholetý host, kterého v Ypsilonu můžete v poslední době vidět v roli komisaře trávě pleť Roonyho v Kesselringově slavné komedii *Jezinky a bezinky*. Nikoli půlkulturní, zato šťastné dítě sedmického narozeniny oslavil rovněž v květnu **Miroslav Kořínek**, dvorní skladatel a kapelník divadla, jehož „nepřístupně dobrá nálada“, jak napsala Jana Šyrkova, „patří k neměnným konstantám Ypsilonu“, stejně jako **Jan Schmid**, který také oslavoval, ale až v červnu. A slavili i jiní, ovšem předně je třeba pogratulovat dalším „půlkulturním“, kterým jsou každý jinak, zato čerstvě od září dvorní scenáři **Ondřej Zicha**, mezi jehož počiny patří výpravy k inscenacím Jana Schmidy a Petera Oravce *Varieté Freda A.*, *Kostky jsou vrženy*, *Jezinky a bezinky*, *Utkajte, slečno Nitu!*, *Spálená 16 a Národní tragédie*, a *Jaro slava Kretschmerova*, již dlouholetá členka Ypsilonu, kterou diváci nepřestávají obdivovat mj. i jako užasnu Mařenku z *Prodané nevěsty*, která je na repertoáru již od r. 1996. Všem oslavenicům (někdy pozdě, ale přece) blahopřejeme!

HISTORICKÉ FOTO: zprava K. Novák, J. Schmid, M. Kořínek. Zprava proto, že jde o **Karla Nováka**, který hrál už v první inscenaci Studia Ypsilon a v počátečním období byl zároveň i prvním ypsilonovským skladatelem muzikantem, po čase pak i společně s M. Kořínkem. Nemělo by se zapomenout na jeho letos v říjnu nedožitých devadesátin. Snímek je z televizního pořadu Ypsilonka se baví: *Rytmy v pátých aneb Večer na přidanou z r. 1977.*

Na programu CT art byla 1. června ve 20:00 odvysílána již kulturní inscenace *Praha stovčáků*, coby připomínka 20. výročí tohoto stále repertoárového představení Studia Ypsilon. V původním přímém přenosu bylo představení vysíláno 1. září 2016, v den výročí zahájení vysílání CT art, a také jako předznamenání letního nového divadelního cyklu *Legenda Studia Ypsilon*, v režii Aleše Kisla, podrobně mapující minulost a přítomnost této přední české divadelní scény. I tentokrát byla televizní sledovnost *Prahy stovčáků* hodně vysoká: až na 60 000 diváků.

Do posledního čísla Literárních novin z 6. června 2020 se k tématu „Koronavirová deprese“ vydává Jirka Věšetník. Arnost Goldfamn aneb Jan Kačer, v minulosti v Ypsilonu rovněž režijní hostující.

9. června 2020, přesně po třech měsících nepovoleného hraní, kdy jsme ještě stihli 9. března odehrát *Rusaku nejen podle Dvořáka* – a pak utrum, jsme konečně opět otevřeli naše divadlo a byla to velká sláva. Tímž celý soubor vystoupil v **PŘEKRÁSNÉM představení za odměnu**, v improvizovaném, převážně hudebně tanečním večeru. Bylo plno a chlapci nasadili. I my na oplátku divákům, po celou dobu s rouškami na tvářích, hlasitě tleskáme. Senzací!

Zveme na žiaru odměny výstavu divadelního plakátu Jana Schmidy v Galerii Vlnohradská 12, pořádanou ve spolupráci s Českým rozhlasem od 1. 10. do 30. 10. 2020. **Vernisáž se uskuteční ve čtvrtek 1. 10. v 17:00**, zpívají a hrát budou členové Ypsilonu. Úvodní slovo přisliba promluví Hana Seifertová.

Nakladatelství Studia Ypsilon připravuje další z řady obrazových publikací, s fotografiemi převážně od Jiřího Kottase a v grafické úpravě Vladimíra Vimra. Kniha nese název **YPSILONKA PRŮMYSLOVÝ**, a je věnována do minulosti, aby nám před doudnost neutekla. Zasloučená je uplynulému pětiletí 2015 až 2020, kterým po předchozím Divadle souvislosti začíná další z etap Ypsilonu – **Divadlo vzájemnosti**.

Se zdarem v květnu odstavená a ještě do konce října poběží náš projekt **POZORNOST – KARTA Y**.

V pasáži Olympic bylo otevřeno nové Obchodní centrum Studia Ypsilon a hned vedle zároveň i besední radostný prostor pro nejčtivější setkávání, mj. také s možností zakoupení dárkových poukazů, tiskoviny SY a publikací z produkce Nakladatelství Studia Ypsilon.

Z OHLASU NA ŠKOLU YPSILON
„Mile Studio Ypsilon, těšíme se a už se nemůžeme dočkat čtvrté odpolední! Je pěkné vidět, že má Ypsilonka tak schopnou mladou generaci, která je autorská svá, ale přitom taky plně umí citovat skvělé starší kolegy! Jen tak dál a budeme se těšit, že Lumír, Honza a Bradýho uvidíme taky někdy v Ypsilonu našeho. Rodina fanoušků!“ (Markéta M. Svýazková)

„Plní národné domácí úkoly spolu s dětmi a neztráti u toho trpělivost je kumšt. Pro studio jsme kom vědci, že Studio Ypsilon pro své nemajmátlé fanoušky připravilo sání živých představení, která jsou zaměřená na vyjmenovaná slova.“ (Akademie rodičovství)

„Dobrá práce! Ypsilonka je svědomím všech slušných lidí!“ (Tomáš J.)

Našíhosse
Divadlo VOSTOS / SLZY OŠLEHANÝCH MUŽŮ, 13. a 28. září a 28. října v 19.30 hod. na Malé scéně Studia Ypsilon / Gaudy příběh nejuspěšnějšího českého lyžaře Bohumila Hanče a jeho přítele Jiřiny Vrbaty, režie: O. Chláp

Cabaret Gaudy / PLEJTVAK / 21. října v 19.30 hod. na Malé scéně Studia Ypsilon / Komedie Milana Šotky a jeho osm obdivů, režie: M. Sotek

Čínská zaježdy zaježdy zaježdy
Utkajte, slečno Nitu! 30. září ve Dvoře Králové v 19.00 a 14. října v Jichvě v 19.00
Varieté Freda A. 5. října v Čáslavi v 19.00

Úvodník 56

K VÁNOCŮM VÍC Z PODSTATY

Ať je to jak je to i v době koronavirové nás podle kalendáře čekají Vánoce. Letos nás vánoční situace možná přiměje nechovat se až tak zvyklé a zbytečně blahobytne, neuhálet se pozítelkům komerce a nechat si tak ukrást samotnou podstatu Vánoc. Treba je tentokrát prožítme víc uvnitř a od srdce a z opravdové potřeby lásky k bližnímu prožítme její radostnost a slavnostnost. I my se k tradici vánočních svátků opět vracíme především ve smyslu víry, naděje a lidskosti.

Jako každý rok i letos se chystáme hrát *Vánoční večery*, v Ypsilonu pravidelně uváděné již téměř padesát let. Už před lety o nich v buketu k nahrávce *Vánoční večery v Ypsilonu* (1994) Jan Schmid napsal: „Vánoční večery v Ypsilonu mají už svou tradici. Vánoční večery nejsou žádnou inscenací, je to spíš předvánoční slavnost všech členů divadla a pravidelného okruhu hostů. Představení začíná jako rituál s kaprem (i varení na jevišti – vinné – má v Ypsilonu svou dlouhodobou tradici). Práce na přípravě pokrmů (přímě před diváky), který je nakonec publiku rozdáván (na koho se dostane), určuje první polovinu večera přirozený běh a rytmus. Je to odstupení, kuchání, porcování, obalování a smažení. Mezitím všelicos. Treba obyčej s kapří duší, koly, muzicírování, vzpomínání, pláň, hostitelské řeči a jiná vánoční povídání a různá předsezení. V druhé půli pak může začít Paschova *Vánoční mše F dur*, po způsobu barokního lidového divadla, jako zlatý věk večera. Edmund Pascha se narodil 1714 v Kroměříži, zemřel 1772 v Zlíně, není žádnou naší mystifikací, jak se o našem naslouchání někdy říká. Byl vánoční osobou – františkánským podkaplánem a skladatelem. Klame možná svou vážnou symbolickou sakrální barokní hudbu se slovensko – moravskými lidovými prvky, což nám učarovalo. Jak je vidět, v Ypsilonu se Paschovi zalíbilo, jelikož je to hrán skoro každé Vánoce už od roku 1972. Jeho Vánoční mše F dur – tyto hudební pastýřské jesličky – jsou doplněny kolektivním vtrouháním podkrovním betlémem z okolí Jilemnice. To aby byly Vánoce uplné.“

Potud starší Schmidův text, k němuž zde ještě dodejme, co se o Paschově *Vánoční mši* – jež vznikla v roce 1766, tedy v epoše tzv. „zlatého věku vánoční hudby“, za kterou je druhá polovina osmnáctého století považována – někdy také tvrdí, že pro své kouzlo, neopakovatelnou originalitu a zemitou sílu nemá obdoby ani v nepočátcích vánočních mší, přesto, že o to dlo, které se nikdy nestalo tak široce známým jako například hudba Rybáče, ačkoli vybavené podmanivou dvojakostí utvářenou jednak vážností barokní chránové hudby, spjaté s liturgií, tak i faktorem lidovosti v duchu rozjařené zbožnosti.

A hudbu ve vši vštěranosti a autentičnosti v Ypsilonu pěstujeme i nadále, neboť jak v současnosti glosuje Jan Schmid: „Zvláštní umění se nemůže zabavovat. Vždyť právě hudba a zpěv ve vzájemné přítomnosti člověka – nepodléhá napětí i všeobecným známkám doby. Přitom ovšem se bezhlavě nehnat do ruk náhaz. Hlasně se nebat přijímat život, jehož součástí je umění a kultura všeobecně, jež práce vedou k čistší duši.“ I toto poselství si v sobě nesou právě *Vánoční večery*, na které vás do Ypsilonu srdečně zveme.

Na obrázku Edmund Pascha

CO VŠECHNO JSME STIHLI

Dříve než jsme divadlo z důvodu nařízení vlády 12. 10. museli znovu uzavřít, stihli jsme toho docela dost: 10. 9. jsme nadšeně zahájili novou sezónu 2020/21 hudbou a zpěvy v pasáži Olympic, 10. a 14. 9. jsme před diváky s rouskami úspěšně odehráli obě premiéry inscenace **Národní tragédie** aneb **Prekrásný nadhásit pražský** a i přes několik nastalých karantén v herickém souboru jsme hráli ještě po vícero večer, dokonce a skoro zázrakem 18. 9. i náročné představení **Spálená 16**. Posledním představením 9. 10. byla **Škaredá středa**. Mimořádnou událostí 1. 10. bylo zahájení výstavy **Divadelní plakáty Jana Schmid** pro Studio Ypsilon v Galerii Vinohradská 12. Naši řijnovou akci **Podzimní listkobraní v Ypsilonu**, již diváci s potěšením kvitovali, jsme bohužel nemohli dotáhnout až do konce, tj. s diváky u nás v hledišti.

Zahájení sezóny

Národní tragédie

Spálená 16

Škaredá středa

ZAMYŠLENÍ

Jana Dvořáka nad jednou otázkou

Na zahájení nedávno pořádané výstavy divadelních plakátů Jana Schmid pro Studio Ypsilon v Galerii Vinohradská 12 jste měl úvodní slovo. Již dlouhá léta úspěšně vedete nadlouho. Ve svých textech již často označujete za divadlo, které předělo postmodernu, otevřenou strukturu ypsilonických inscenací považujete za umělecký příklad divadelní dekonstrukce. O Studio Ypsilon také píšete jako o divadle více a nás by proto zajímalo, jak by podle Vás mohlo vypadat divadlo budoucnosti, kam se posune jeho smysl, aby i ono samo mělo nový smysl?

Inu, když mi nabízejte všestýhle výhled i ohlednutí, tak přiznám, že Studio Ypsilon sledují opravdu asi již dlouho, dokonce možná zrovna mohu oslovovat: v roce 1970 při hostování v Divadle Na zábradlí jsem viděl inscenace *O tom, jak ona... a Picasso a jeho Touha chycená za ocas*. Je tomu 50 let! A z mihavé paměti vystupuje ještě zakladatelská liberecká formace. Také i z tehdy zhlédnutých filmů *Carmen* nejen podle Bizeta od Evaldy Schorma (který byl promítán v Činoherním klubu při představení *Hodnového hoteliéra*) nebo *Ovoce stromů rajsých* jím od Věry Chytilové. Posprvdy předtím než normalizační propasti pak i z pudu duševní sebezáchovy přímo věděl, že se Ypsilonu – unikátní enklávě umělecké nezávislosti, oblažující prostřekosti a zábavnosti v obklopující neradosti.

Soubor neuhýbně přežil nejen ruské tanky a ujařmující normalizaci, ale i postlistopadovou explozi přesunu zájmu, mlénání generací posun a zejména pak nekonečný proces oddělování divadla, odklon od kánonu a zákonitostí tohoto uměleckého druhu. Studio Y však – jako jedno z mála divadel – nalezlo produktivní recept i na imperativ tzv. postdramatického divadla: v nekonečném zábavném rozkladu normy v dění, znevažování a různovrstnosti. Ale teď je tu další zkouška: koronavirové pandemie, a pro divadlo ve formátu veřejné kulturní služby i provozné, když se paralelně hrouť zblýd dva pilíře z celkových tří způsobů provozování divadla u nás: soukromopodnikatelský sektor a neziskové iniciativy. Čili Studio Y právě zastupujeme v historickém okamžiku naprosto bezprecedentního zlomu, pro české divadlo určité.

Byť je z divadelnictví jako celku nečekané torzo a nikdo neví, kdy covidová hibernace skončí, tak Ypsilonka – můžeme-li se potočit k budoucnosti – však vždy měla výhodu v pochopení nejelementárnějšího principu divadla – jako setkání diváka s hercem. Byla a je místem setkání živých (u herců někdy až moc) lidí, společně pobyt v komuně souznějících, setrvání v oblažující divadelní vítravě s tryskami ironie, hravosti, žertovného povyražení, zároven i filozofující relativizace, překvapivosti, nepředpokladnosti, ale i jisté svěhlavosti, dané rekordní kontinuitou, plodným individualismem a jedinečným divadelně-výtvarným stylem osobnosti principála (jak to bylo podrobněji popsáno v roce 2006 v knižním režisérském profilu Jana Schmid). Právě v nepovyplynutí a v respektu k základní dualitě herce-diváka je naděje. Pokračující zážrak českého divadla, jak je v Praze představují nepřetržitost autorských fenoménů Semaforu Jiřího Suchého, Studia Ypsilon a Divadla Jára Cimrmana, je velkým a dosud vlastně ne plně zhodnoceným tématem – u Ypsilonu usnadněným pohledem na úspěšné žaky profesora Jana Schmid na Katedře alternativního a loutkového divadla DAMU.

O rytmus Ypsiloniky, vábící již několik generací multitalentů neinterpretacího ražení, se nebudeme obávat. Co totiž vhodného nabídnout panmúzníčnosti a bezpředsudečné otevřenosti?

Jan Dvořák

K VERNISÁŽI PLAKÁTŮ

Vybíráme a volně citujeme z úvodního slova, které na zahájení výstavy **Divadelní plakáty Jana Schmid pro Studio Ypsilon** 1. 10. 2020 v Galerii Vinohradská 12, pronesl doc. PhDr. Jan Dvořák: „Mám to štěstí, že plakáty Jana Schmidu mohou sledovat již padesát let. Toto kontinuum považují za zázrak, přičemž nejde pouze o jeho plakáty a vytvořenou publicitu spjatou s divadelním děním, ale i jeho knižní produkci. Asi bychom měli hledat v našem divadelnictví srovnání co do rozsahu a rozptýlení, kterou je u Jana Schmidu důležitě vnímat jako celek. To se týká i jeho plakátů, které chápou jako textury síti, který nemá analogii ani v předválečném, ani v pozdějším či současném divadelním kontextu. I díky nim se Ypsilonka v horizontu celé české kultury ukazuje už jako obrovitá stavba, jako navršený a nepřehlédnutelný mrakodrap, jehož nedílnou součástí je dosud stále kriticky nepojmenovaný fenomén šedesátých let.“

Atmosféra vernisáže byla vynikající. Náhlá byla i navzdory nepohodlným rouskům uvolněná, k čemuž přispělo také živé ypsilonické hubaření, tentokrát zastoupené jazzové odlehčenou hrou a zpěvem Jana Jiráně za doprovodu Františka Uhlíře, Jana Bradáče, Dominika Rencé a Jana Nohy. Jako přídavek dále zazněla píseň Chodidla v podání Jana Bradáče a Jana Vedeče, který zde zazpíval také svou píseň Mlynářka. Druhá zábava vernisáže se příjemně protáhla.

Výstava představuje celkem šestadvacet plakátů, převážně ze současnosti či jen nedávne minulosti, co do počtu přitom zvláštním napaditým vystavením také rubových stran s programy i inscenacím. To vše obhospodeno např. o výběr ze Schmidových knih, jim také ilustrovaný, anebo promítaný dokument o Janu Schmidovi, který v roce 2010 natočil Aleš Kisil v rámci televizního cyklu Česká divadelní reží.

SLYŠELI JSTE?

V recenzi **NEPRÁVNIVÉMU OSUDU NAVZDORY** k premiéře Národní tragédie Ivan Kofí napsal: „Obdivuhodné je, že se tato hra rodila v národních podmínkách letního jara, v době pro zkoušené divadelních heri i další kolektivní aktivity velmi nepřítulné. Díky obětavé práci vedle divadla a všech zúčastněných se už 2. července odehrála předpremiéra, z níž vypluly poznatky pro další práci, je jím výsledkem byly premiéry uskutečněné ve dnech 10. a 14. září 2020. Je až symbolické, že si tragédie marčí výsledek dlouholetého usilování všech vrstev české společnosti připomínáme právě teď, kdy bojujeme s neviditelným zákeřným nepřitelem, k jehož zodání nepostačí žádná celonárodní sbírka ani finanční podpora od samotného císaře pána jako tenkrát, před téměř sto čtyřiceti lety. Přesto nám to odhodlanost a clevdomost našich předků snad může být dobrým příkladem i dnes. Přijďte si potřebnou dávku naděperat do Krejcarova náleže Olympic, mezi skvělou partu Jana Schmid.“

Na tisícové besedě k Národní tragédii dne 8. 9. 2020 také zaznělo: „Mám tu čest pracovat v Ypsilonu podruhé a hledání titulu či tématu nebylo úplně hladké. Až na konci prosince se úvahy stály k textu hry Ivy Peřínové a naši jsem způsob, jak by se k této pražské báchorce, která vedle sebe stávkou kopce historické pravdy a možná ještě větší kopce mytů, dále přistupovat. Samozřejmě jsem vnímal bojovat se základní otázkou: zdali hra o Češích a české povaze má režírovat Slováky. Byl jsem ubezpečen, že právě proto a že tak je to dobře.“ (Petr Oravec)

Mně to připadá, jako bychom nevstupovali jen do nové sezóny, ale vstupovali před velice zádušné momenty, které se možná budou obtížně překonávat. Na vztlahy věci to hodí jinakost v každém případě. Doba nás nutí dívat se na věci jinak a když nepřijde na to, jak z toho ven, tak jsme hupáci. Budeme muset asi revidovat, co si o věcech myslíme, protože většinou si myslíme, že o věcech všechno víme, přitom my to víme ne dokonale, nebo úplně chybě. Musíme se vyvarovat zafixovanosti.“ (Jan Schmid)

Z recenze Veroniky Holečkové do Divadelních novin na inscenaci SPÁLENÁ 16 vybíráme: „Napadlo vás někdy pít se po historii máti, v němž žijete? A napadlo vás někdy, že by na základě této myšlenky mohla vzniknout inscenace? Právě tento nápad věd ke vzniku inscenace Spálená 16 od autora a režiséra Jana Schmid. (...) dílo je koncipováno jako virtuální „procházka“ historickou Spálenou 16 (...). Zdravě nelogické proslátní časových linií a neustálé narušování chronologie jsou účelné zvoleným principem, který nabourává vnímání inscenace jako pouhý výčet historických faktů (...). Díky humorným situacím, se kterými Schmid pracuje, dochází k propojení hlediště s jevištěm. (...) Entuziastické výkony herci a otevřenost vůči publiku vedou k pomyslnému splnění. Mezi hledištěm a jevištěm vzniká uvolněná pospolitost, která vytváří dojem, jako bychom společně cestovali časem a prostorem. (...) Hudba, ať už v jakékoli podobě, je přítomna v celé inscenaci a nete nezausnout částí tím, kolik jej herců, ale primárně hudebních talentů se na jevišti sešlo. (...) Navíc si lze odněst spoustu zajímavých informací týkajících se jedné z pražských ulic, která po zhlédnutí této inscenace přestává být tak obyčejná.“

heslo do dneška
Nepaschici,
Nepaschici,
maji paschici
se rici
(Vysvětlení: Ze se každý musíme spolehnout sám na sebe, když už nám ani trasníci nepomohou.)

Náš facebookový příspěvek ze 13. 10. Z vtipných komentářů vybíráme: „Moc moudré – díky, i já, jmeně. I když se říká něco o hrubém pyli a záplátě...“ (Daniela O.) „Co dodat, doba z kloubů vymknutá šili, držte se!“ (Milena A.) „Ty potvory vám vlezu všude. A strašně rychle se množí...“ (Petr J.) „Za všechno můžou trasníci.“ (Vladka P.)

STO LET od založení avantgardního uměleckého sdružení DE-VETSLI (1920) jsme si 8. 10. na CT art připomněli stejnojmenným dokumentem, který v roce 1990 natočil Martin Hoffmeister a na něj se stážíme částí tvorby scenické diváky ze slavného představení Studia Ypsilon DEPEŠE A JINÉ NA KOLEČKÁCH (1972) sobotními výkony herců Jiřího Lábeše, Jaroslava Křetšchmerova, Bronislava Polozce, Kateřiny Lirové, Petra Popelky, Ladislava Gerendáše a dalších.

Krásné kulaté narozeniny slavili v tomto roce dva z našich milých hostů **Jitka Vrbová** a **František Uhlíř**, kteří u nás hráli v představeních Swing se vrací a Spálená 16. Gratulujeme!

Do pořadu **Až na dřeň** vyslaného na stanici ČRo Dvojka jsou z Ypsiloniky pozváni Pavel Nový (1. 11.) a Jan Schmid (1. 12.).

Také letos se hodíme zúčastnit **Noci divadel**, jejíž 8. ročník s podtitulem Divadlo a udrživost je naplánován na třetí listopadovou sobotu 21. 11. 2020.

V říjnu odstartoval 7. ročník celostátního projektu **Srdce s láskou darované**. Pevně věříme, že vyhlášené výsledky soutěže, které je Studio Ypsilon od počátku patronem a na něj se mohou dětské týmy přihlásit až do 31. 1. 2021, bude v příštím roce probíhat znovu tradičně v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR.

Diplomovou práci s názvem **Divadlo v době koronavirové** obhájil 16. 9. pražské KALD DAMU členka našeho souboru Lumíra Přichystalová.

Dárkové poukazy na sezónu 2020 / 2021 nabízíme s platností do 30. 9. 2021.

Divadlo VOSTOS / SLZY OSLAVENÝM MUŽU / 24. listopadu v 19.30 hod. na Malé scéně Studia Ypsilon / Osudový příběh nejuspěšnějšího českého lyžaře Bohumila Hanče a jeho přítel Václava Vlny. **režie: O. Čihák**

Cabaret Calemhour / PLEJTVÁK / 9. listopadu v 19.30 hod. na Malé scéně Studia Ypsilon / Komedie Milana Šotky o boji o sedm obrovit. **režie: H. Šotek**

Ukijete, slečno Nitiši! 18. listopadu ve Fjridku-Mišku v 19.00 hod. 19. listopadu v Novém Jičíně v 18.00 hod. Rusaika nejen podle Dvořáka 30. listopadu v Bilíně v 19.00 hod.

Ještě připomínka

Do posledního červnového čísla Literárních novin 6/2020 se k tématu „(post)koronavirové drama“ vyjádřili mj. také režiséři Jan Schmid, Arnošt Goldflam anebo Jan Kačer, v minulosti v Ypsilonce rovněž režijně hostující.

Každá krize v sobě nese i katarzi

Jan Schmid

Jsme malá země, avšak bohatě členitá, žádná nuda, s vlastním, sice malým, ale krásným jazykem, na obdivuhodném místě v samém středu Evropy, už s docela dlouhými a složitými dějinami, takže my všichni, co jsme tady doma, co tady žijeme, jsme tím vším poznamenáni, i ve své povaze (z občasné nutnosti: kam vítr tam pláští), ale jinak se záviděníhodnou šikovností (zlaté ručičky) a zcela jistě i s přirozenou tvořivostí, i když někdy zbytečně setrváváme v určité zasmušilosti, mnohdy zatížené nepochopitelnou malostí, což ale dovedně vyvažujeme veleosobitým smyslem pro humor. Avšak zřejmě bychom na tom byli hůř, kdyby v naší tradici nebyla historicky zakódovaná schopnost improvizace. Právě tím se asi nejvíce lišíme od ostatních. Nemám na mysli jen improvizaci, která něco zachraňuje nebo se z něčeho vyhlává, ale zcela opačnou, férovou improvizaci, tvořivou a pěstěnou, související s rychlou orientací, postřehem, intuicí, bystře vedoucí k novým poznáním, tudíž i k pohotovým změnám v myšlení i jednání. V tom míváme předstih. I v tom je náš povahový rys.

Takže: až sundáme z obličejů roušky a budeme se méně bát koronaviru (a jiného), měli bychom si lépe uvědomit, že i pandemická krize je jako každá jiná krize. Něco s ní vždycky tratíme, i když zároveň v sobě nese také obrodný moment katar-

ze. Vždycky. A vždycky nás hodí někam jinam. Jako bychom (v čase vymknutém z řádu) stáli na výhybce pomyslného nádraží, na nějakém složitém a nepřehledném rozcestníku, kdy záleží jen na tom, jak rychle zareagujeme, rozpoznáme novou, zatím neznámou kolej, která se před námi, snad plná nečekaných možností, otevírá. Proto by se improvizace měla vést v duchu našeho lidského údělu, nikoli v jeho stále rozpínavosti, ale v pokoře a lásce, čili hledat cestu dál pouze a jediné skrze člověka v nás. (Kdoví, jak to vůbec s těmi krizemi je a bývá, jak moc jsou záležitosti přírody, jak moc něčeho hodně shora, jak moc z naší vlastní viny, že se moc čehosi nahromadilo, anebo že to prostě někdo na nás šije – všechno je možné.)

I věda dnes dokládá, že se lidský mozek mění a že při všem pokroku hloupneme. Myšlení je jednodušší a více ploché, asi že si žijeme dobře a z pohodlně, takže už ani nepostřehneme, že i blbost má šanci nám poroučet. A nevšimneme si ani, když se nám něco opravdu nového vznáší nad hlavou. Neumíme být v očekávanosti. Přitom i když člověk hned ani pořádně neví, co chce, už má o to vehementně usilovat. Je přeci také živočich. A pravda se mu rychle ukáže. Od toho je člověk. Je to zkrátka v nastavení.

Právě v plodné improvizaci, že je tak spontánní, otevřená a svobodná, je třeba hledat klíč.

PREMIÉRA ROKU PODROBNĚJI

Iva Peřinová

NÁRODNÍ TRAGÉDIE ANEB PŘEKRÁSNÝ NADHASIČ PRAŽSKÝ

Režie a úprava: Peter Oravec
 Výprava: Ondřej Zicha
 Hudba a nastudování: Miroslav Kořínek
 Hudební spolupráce a nastudování: Dominik Renč
 Pohybová spolupráce: Jan Onder
 Dramaturgie: Jaroslav Etlík

OSOBY A OBSAZENÍ:

Principalle Jiřina Vacková
 Staročech Václav Helšus
 Mladočech Kryštof Mende
 Mladočech (bezpečník) Miroslav Novotný
 Němec Martin Janouš
 Anka, hostinská Lenka Loubalová
 Bláznivá Háta Renata Rychlá
 Čeněk Martin Bohadlo
 Marjánka Lumíra Přichystalová
 Líza/ Libuše Veronika Soumarová

1. Pepek Jan Bradáč
 2. Pepek Jan Večeřa
 Malíř Martin Janouš
 Architekt Miroslav Novotný
 Skladatel Dominik Renč
 Klavírista / Pejsek Dominik Renč
 ... a spousta lidiček (XXX) z „Nábřeží“

premiéry: 10. a 14. září 2020
nejbližší reprízy: 29. září, 8. a 23. října 2020
délka představení: 1 hod. 50 min

O Peteru Oravcovi

Peter Oravec se narodil v roce 1979. Studoval na Akademii umění v Banské Bystrici a na Univerzitě Konštantína Filozofa v Nitře, kde svá studia zakončil disertační prací na téma teorie hudebního divadla. Na Konzervatoři v Nitře v současné době vyučuje hereckou tvorbu, také dějiny divadla a analýzu dramatu. Jako režisér spolupracoval s mnoha slovenskými i českými divadly. Ve Studiu Ypsilon se v roce 2019 ujal režie inscenace *Utíkejte, slečno Nituš!* – komorní adaptace slavné Hervého operety *Mamzelle Nitouche* od slovenského básníka a dramatika Ľubomíra Feldeka.

O Ivě Peřinové

Iva Peřinová (1944 – 2009), dramatička a loutkoherečka, jejíž mateřskou scénou se po ukončení studia na DAMU v roce 1969 stalo liberecké Naivní divadlo, kde zároveň působila jako lektorka a dramaturgyně. Napsala přes třicet her, zejména pro loutková a alternativní divadla. Dlouhodobě patří k nejhranějším českým autorům her pro děti a mládež. Řada jejích her byla přeložena do cizích jazyků a uváděna na mnoha zahraničních scénách. Je držitelkou Ceny Alfréda Radoka a Ceny Českého literárního fondu.

Za hru *Krásný nadhasič aneb Požár Národního divadla* (2005) získala v roce 2006 Výroční cenu Nadace Českého literárního fondu – za divadelní a rozhlasovou tvorbu.

Ani pandemická situace a zavření divadel nezabránilo Ypsilonce v nazkoušení nové inscenace **NÁRODNÍ TRAGÉDIE aneb PŘEKRÁSNÝ NADHASIČ PRAŽSKÝ**, jejíž dubnová premiéra byla zrušena, přesto, jak to bylo možné, se zkoušelo dál, takže mohlo dojít alespoň k předpremiéře 2. července, kterou Ypsilonka symbolicky (víceméně domácky) ukončila sezónu minulou 2019/2020. **A konečně premiérami 10. a 14. září v 19. 30 ve velkém sále divadla nadějně zahájila sezónu novou 2020/2021.**

Režie hry od Ivy Peřinové se ujal ve Studiu Ypsilon již podruhé hostující slovenský tvůrce Peter Oravec, jemuž práci značně zkomplikovala opatření zakazující cestování mezi státy. Výpravou byl pověřen Ondřej Zicha, hudební adaptací Miroslav Kořínek a Dominik Renč. V roce 2020: 4 představení

*Boží muka
Studium Ypsilon
na
předpremiéru
2. července
NÁRODNÍ TRAGÉDIE
ANEB PŘEKRÁSNÝ
NADHASIČ PRAŽSKÝ
hrají se 2. července 19.30 h
v režii Petera Oravce...
(a měla být už v dubnu, ale kvůli
koronavirovým opatřením kade
až v září, ale teď to bude spíš
veřejná zkouška)
Te si mě se...
kdo co hraje
zatím tajemství
poslanka platí pro dvě osoby
s dobrou náladou*

Anotace:

Příběh je inspirován skutečnou událostí – požárem Národního divadla. Tragédie! Co čert nechce, vznikla z toho znamenitá komedie, ve které se zřetelně zrcadlí i česká povaha. Zároveň hodně muziky! Hravě ironický příběh, který propojuje historická fakta a dobové souvislosti s fiktivním lidským osudem, s radostmi i strastmi, jež mladý, pohledný a odvážný hasič Čeněk zažívá v průběhu let stavby Národního divadla. Jímavě rozverný příběh o hrdinovi, kterého si historie připomíná jako toho, jehož vlastní pohřeb, pořádaný za účasti hasičských sborů právě v den vznětí Národního divadla, tj. 12. srpna 1881, se stane příčinou fatálního zpoždění pražských hasičů, protože „Národní“, ovšem i shodou dalších nepříznivostí, lehne popelem.

Z programu:

„Zajímavé, že se o tom, co nás potkalo – vyhoření Národního divadla – hodně mluvilo, psaly o tom všechny noviny, až událost začala nabírat i jiné obrátky, a protože byla záležitostí všech, celého národa, stala se i komedií, kterou můžeme chápat i jako projev v dějinách vzácného sjednocení,“ napsal Jan Schmid, kterého napadlo (možná už v předtuše současné celospolečenské krize) zařadit do ypsilonského dramaturgického plánu divadelní hříčku na toto téma, vpravdě komedii na pozadí tragédie, po přečtení diváckého dopisu, napsaného po zhlédnutí (vinou pandemie zatím jen málo reprízované) náročné kmenové inscenace Spálená 16.

Inspirace dopisem (krácený text Jana Schmida z divadelního programu):

Nedávno nám do divadla přišel od jedné divačky pozoruhodný dopis. Začínal slovy: „ŽIJEME DOBU, KDY SE VŠECHNO DEVALVUJE A NENÍ SE ČEHO CHYTIT.“ Divačka dále vyjmenovává, co všechno jí všeobecně na naší současnosti vadí: proč taková rychlost všeho, nesoustředěnost, neschopnost se domlouvat, natož koncepčně myslet. (...) Rozčilujeme se, přesto chceme být rozptylováni a vystavujeme se jen bubnové palbě senzací. Navíc těžko rozpoznáváme, co je lež a co pravda. (...)

„Doporučovala bych více se vracet do naší minulosti. Alespoň pro příklady. Zkoušejme se pozastavovat a učme se znovu rozhlížet kolem sebe. (...) Všechno se měří jen penězi, na což doplácí právě kultura, takže společným jmenovatelem je nakonec nekulturnost všude a ve všem. Navíc nežijeme v žádném hodnotovém systému. Pak se právem ptáme: Kam se nám ztrácí demokracie? A to si ani neumím představit, jak by to dopadlo zrovna u nás, kdyby nám tady vyhořela například katedrála sv. Víta – jako se třeba stalo před nedávnem v Paříži s Notre-Dame? Byli bychom i dnes ochotni a schopni dobrovolně a s opravdovým smutkem vybrat na novou stavbu? Vždyť ani ve Francii jim to moc nejde. Myslím, že dnes už nikdo neuvažuje tak jako v době, kdy v Praze vyhořelo Národní divadlo – čárymáryfuk – a za chvíli stálo nové. Moc se mi líbí, milí ypsilonští, že právě vaše divadlo k takovým myšlenkám navádí, k obrodě člověka, nebo lépe řečeno, aby každý v sobě znovu začal hledat člověka.“

Když jsme dočetli až k tomuto místu, napadlo nás hledat v minulosti, čemu se někdy dříve lidé smáli, nebo naopak z čeho jim tekly slzy, a zda by to posunutě fungovalo i dnes. A tak právě proto, ne úplně náhodou – vždyť u nás doopravdy v roce 1881 vyhořelo Národní divadlo, což byla událost s rozměrem národní tragédie – jsem si vzpomněl na jednu ne zcela kramářskou, spíš šantánovou píseň jakési operní děvy, tedy spíš k pobavení než k vážnosti, ale také k dobrému příkladu, jak se vždy při něčem takovém zachovat. S humorem a novou pílí. A právě takhle konkrétní vzpomínka mě přivedla k divadelní hříčce na toto téma od Ivy Peřinové – komedie na pozadí tragédie. A když přitom pomyslím i na Vás, milá divačko, tak doufám, že se ocitáme na společné cestě a srdečně Vás k nám zvů. A jak sem tam koukám na to, jak to Peter Oravec u nás v Ypsilonce zkouší a ostatní to zakouší, vidím, že se všichni baví a v rozvěrné vzájemnosti jsou na sebe naladěni. Po nějaké krizi kultury – ani památky!

Z tiskové besedy k premiéře 8. září 2020:

„Mám tu čest pracovat v Ypsilonce podruhé a hledání titulu či tématu nebylo úplně hladké. Až na konci prosince se úvahy stočily k textu hry Ivy Peřinové a našli jsme způsob, jak by se k této 'pražské báchorce', která vedle sebe staví kopec historické pravdy a možná ještě větší kopec mýtů, dalo přistupovat. Samozřejmě jsem vnitřně bojoval se základní otázkou: zdali hru o Čechách a české povaze má režisrovat Slovák. Byl jsem ubezpečen, že právě proto a že tak je to dobře.“ (Peter Oravec) – „Mně to připadá, jako bychom nevstupovali jen do nové sezóny, ale vstupovali před velice záladné momenty, které se možná budou obtížně překonávat. Na vztahy věcí to hodí jinakost v každém případě. Doba nás nutí dívat se na věci jinak a když nepřijdeme na to, jak z toho ven, tak jsme hlupáci. Budeme muset asi revidovat, co si o věcech myslíme, protože většinou si myslíme, že o věcech všechno víme, přitom my to víme ne dokonale, nebo úplně chybně. Musíme se vyvarovat zafixovanosti.“ (Jan Schmid)
(i-divadlo.cz)

Hodnocení inscenace	
Redakce	Uživatelé
—	83 %

Z recenze:

„Obdivuhodné je, že se tato hra rodila v náročných podmínkách letošního jara, v době pro zkoušení divadelních her i další kolektivní aktivity velmi nepříznivé. Díky obětavé práci vedení divadla a všech zúčastněných se už 2. července odehrála předpremiéra, z níž vyplynuly poznatky pro další práci, jejímž výsledkem byly premiéry uskutečněné ve dnech 10. a 14. září 2020. Je až symbolické, že si tragédii mařící výsledek dlouholetého usilování všech vrstev české společnosti připomínáme právě teď, kdy bojujeme s neviditelným zákeřným nepřítelem, k jehož zdolání nepostačí žádná celonárodní sbírka ani finanční podpora od samotného císaře pána jako tenkrát, před téměř sto čtyřiceti lety. Přesto nám ta odhodlanost a cílevědomost našich předků snad může být dobrým příkladem i dnes. Přijďte si potřebnou dávku načerpat do Krejcarova paláce Olympic, mezi skvělou partu Jana Schmida.“

(Ivan Kott: Nepříznivému osudu navzdory, Jonáš č. 2, roč. 2020–2021)

Reakce diváka:

„Jsem v rozpacích, o čem napsat, jak se podělit o nezapomenutelný zážitek, spojení divadelního umění s národními legendami i historickou skutečností. O tom, jak bylo s našim národem dobře, když mu bylo právě zle. O detailně propracované výpravě. V dávných dobách měli naši hasiči skutečně uniformy bílé barvy. Na závěsech byla Katedrála sv. Víta nakreslena tak, jak v té době byla postavena (...).“
(Miloš Tomšů)

VERNISÁŽ A VÝSTAVA ROKU

Divadelní plakáty Jana Schmida pro Studio Ypsilon

Na výstavě, konané od 1. října 2020 a prodloužené až do 8. ledna 2021, bylo představeno celkem šestadvacet plakátů, převážně ze současnosti či jen nedávné minulosti, co do počtu přitom zdvojených nápaditým vystavením také rubových stran s programy k inscenacím. To vše bylo obohaceno např. o výběr ze Schmidových knih, jím také ilustrovaných, anebo promítaný dokument o Janu Schmidovi, který v roce 2010 natočil Aleš Kisil v rámci televizního cyklu *Česká divadelní režie*. Vernisáž provázelo živé ypsilonské hudbaření, tentokrát zastoupené jazzově odlehčenou hrou a zpěvem Jana Jiráňe za doprovodu Františka Uhlře, Jana Bradáče, Dominika Renče, Jana Nohy, s písňovým přídavkem Jana Večeři. Z výstavy byla natočena zhruba dvacetiminutová **reportáž**, s autorem plakátů coby zasvěceným průvodcem. Virtuální prohlídka výstavy je nadále k dispozici na Youtube kanálu Studia Ypsilon.

Z doprovodného textu k výstavě:

Osobnost Jana Schmida, k jehož jménu se váže hned několik profesí, neboť je režisérem, dramatikem, spisovatelem, výtvarníkem, hercem, ale i profesorem pražské DAMU, se vyznačuje neobvyklou univerzalitou, širokým rozpětím a dostředností zároveň. Je z vzácného rodu lidí, kterým je vlastní merkuriální způsob myšlení. Lovce příznivých okamžiků. Provokatér nápadů, mistr nečekaných proměn se schopností orientace a rychlého rozhodování. Takto s myšlenkou „setrvávat vždy tam, kde se věci mění“ v roce 1963 založil STUDIO YPSILON. Jelikož Schmidova původní profese je výtvarnická, pro Studio Ypsilon v kontinuitě už více než padesáti let navrhuje také plakáty, jejichž nezaměnitelný rukopis, úzce provázaný s poetikou divadla, se stal neodmyslitelnou součástí vizuální image této dnes již legendární divadelní scény. Z mnoha Schmidových výstav byla dosud největší jeho retrospektiva v Muzeu Kampa – Nadace Jana a Medy Mládkových (2011), kde bylo představeno více než sto jeho plakátů. -ek-

Z úvodního slova, které na vernisáži pronesl doc. PhDr. Jan Dvořák:

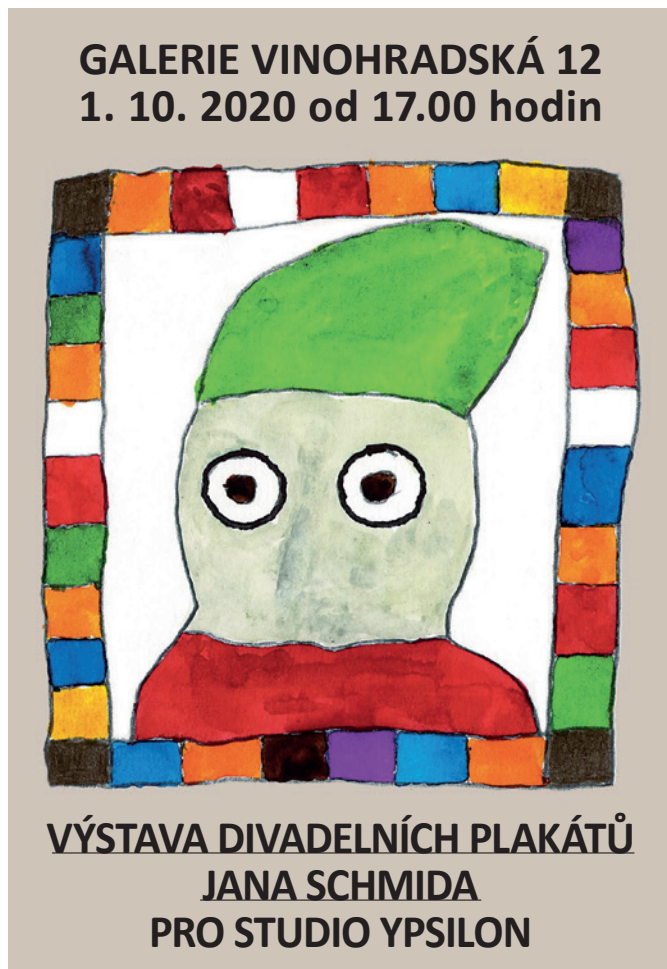
„Mám to štěstí, že plakáty Jana Schmida mohu sledovat již padesát let. Toto kontinuum považuji za zázrak, přičemž nejde pouze o jeho plakáty a výtvarnou publicitu spjatou s divadelním děním, ale i jeho knižní produkci. Asi bychom marně hledali v našem divadelnictví srovnání co do rozsahu a rozpětí tvorby, kterou je u Jana Schmida důležité vnímat jako celek. To se týká i jeho plakátů, které chápu jako tekutý seriál, který nemá analogii ani v předválečném, ani v pozdějším či současném divadelním kontextu. I díky nim se Ypsilonka v horizontu celé české kultury ukazuje už jako obrovitá stavba, jako navršený a nepřehlédnutelný mrakodrap, jehož nedílnou součástí je dosud stále kriticky nepojmenovaný fenomén šedesátých let.“

Z ohlasů diváků na výstavu a reportáž:

„Byla to krásná akce, plná hudby, povídání a krásných plakátů. Už aby se divadla otevřela. Moc mi to chybí, a ještě jsem neviděla všechna představení Ypsilonky. Tak se všichni opatrujte, držte se a já vám všem držím palce, ať tuto nepříznivou dobu zvládnete.“ (Iva G.)

„Musím říci, že mě plakáty Jana Schmida v mládí hodně inspirovaly. Především kompozice a využití ručního písma. Díky moc.“ (Vojta V.)

„Díky za upozornění na virtuální prohlídku! Jako bývalý Liberečák mám spoustu plakátů Ypsilonky ze 70. let doma a stále z nich mám radost.“ (Pavel D.)

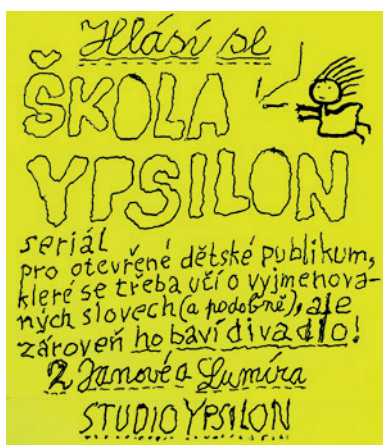
Y-ONLINE

I v tomto přechodném období „nepřístupnosti“ jsme se nevzdali radosti z přítomnosti divadla, jehož nezbytnou kontinuitu dnes zajišťují mj. také různorodé online aktivity, jimiž nechceme simulovat živé divadlo, přesto se nyní staly téměř jediným nástrojem, jak udržovat a dále pěstovat komunikaci s izolovaným a „neviditelným“ divákem. I v tomto ohledu máme za sebou několik významných tvůrčích počinů.

Škola Ypsilon ještě podrobněji a s dozvuky

Přímo z jeviště živě streamovaný hravě edukační interaktivní seriál o vyjmenovaných slovech, nazvaný **ŠKOLA YPSILON**. S podtitulem: Seriál pro otevřené dětské publikum, které se třeba učí o vyjmenovaných slovech (a podobně), ale zároveň ho baví divadlo! S nejruznějším přesahem a písničkami. Tato týmová improvizace byla autorsky a režijně dílem Jana Večeři, za výtvarné spolupráce Ondřeje Zichy. Hráli: Lumíra Přichystalová, Jan Večeřa a Jan Bradáč.

Počet zhlédnutí v roce 2020: 9857

Činovníci
Jan Večeřa, Lumíra Přichystalová
a Jan Bradáč

Vyrobilo
STUDIO YPSILON 2020

První díl s poutavou žlutou znělkou byl prostřednictvím Youtube kanálu živě vysílán 1. dubna. Další zhruba půlhodinové díly tohoto celkem sedmidílného online cyklu byly vysílány vždy každou následující středu od 16 hodin. Poslední live streaming Školy Ypsilon se uskutečnil 13. května. Zájem byl okamžitý (Zprávičky na ČT :D, ČRo Radio Junior aj.), bohaté reakce přicházely od diváků doma i z nejrůznějších míst Evropy a zámoří, dokonce až ze Spojených států.

Z ohlasů diváků:

„Ypsilonka opět nezklamala!“ (Michaela P. , Kalifornie) – „Je pěkné vidět, že má Ypsilonka tak schopnou mladou generaci (...).“ (Markéta M. , Švýcarsko) – „Plnit náročné domácí úkoly spolu s dětmi a neztratit u toho trpělivost je kumšt. Proto jsme moc vděční, že Studio Ypsilon pro své nejmladší fanoušky připravilo sérii živých představení, která jsou zaměřená na vyjmenovaná slova.“ (Akademie rodičovství)

Svou zkušenost s přípravou a účinkováním ve Škole Ypsilon posléze členka souboru Lumíra Přichystalová zpracovala v diplomové práci na téma Divadlo v době koronaviru, kterou obhájila 16. září na KALD DAMU. Z hodnocení prof. Jana Schmida vybíráme:

„Troufám si tvrdit, že Škola Ypsilon byla ojedinělým a originálním počinem. Nebylo to přitom jen nápadem, ale i systémem práce a předem naplánovaným pokračováním, které s každým dílem a vždy novými překvapeními zvedalo míru sledovanosti. Pořad byl určen dětem a jelikož ty v té době nechodily do školy a byly doma, jejich zájem rychle narůstal. Myslím, že to bylo hlavně pro neuvěřitelnou živost pořadu, který nabízel i zpětnou vazbu, děti mohly různým způsobem reagovat, posílat kresby, básničky a jiná vyjádření. Právě tato živost byla onou jedinečností, kterou bylo přesahováno téma VYJMENOVANÝCH SLOV celého pořadu. Pořad byl přitom „za pochodu“ zpracováván tak, že při něm vzniklé básničky, písničky či malůvky otevíraly možnost vnímání skoro od předškolního věku přes pubertu až k zájmu rodičů oněch dětí, kteří se tím zřejmě také bavili. A právě tím vzniklo něco nečekaného, nevidaného. Společným jmenovatelem byla radost, temperament, vtahující elán a z toho plynoucí autenticita. A možná, že školáci i předškoláci, kteří pořad sledovali, se z něho dozvídali víc, než kdyby jen seděli rádně ve školních lavicích a cosi poslouchali. Rozhodně byli nezvykle inspirováni, což by mohlo přinést i určitá ponaučení – jak dělat věci jinak.“

Z původně internetového pořadu pro děti Škola Ypsilon, který je stále možné zhlédnout online v rámci nabídky Y-ONLINE na stránkách divadla, se montáží toho nejlepšího stalo běžné repertoárové představení, jež zatím čeká na uvedení.

Vychováváme si mladé, dokonce dětské publikum.

Noc divadel – Z Ypsilončky s rytmem v patách

21. listopadu uskutečněný hodinový střihový live stream, jehož hlavní devízou byly hudebnost, radost a svoboda improvizace. Živě vysílaný večer, dále i s hosty, který mohli diváci sledovat na Youtube kanálu Studia Ypsilon i na webu Noc divadel a jenž v kompozici a režii Jana Schmida začal „způsobem, jak jsme v minulosti uváděli improvizované TAKZVANÉ VEČERY NA PŘIDANOU, aby pokračoval procházkou „představením KOSTKY JSOU VRŽENY, to ovšem omezeně a se soustředěním hlavně na dílo Jaroslava Ježka.“ Přitom došlo i na vzpomínky, třeba i na 17. listopad 1989, kdy se v Ypsilonce hrála Kafkova *Amerika* a kdo nehrál, vybíhal na Národní, jak se v rámci večera také připomnělo, když byl ve velkém a na plátně promítaný ypsilonový facebookový příspěvek LISTOPADOVÁ REVOLUČNÍ YPSILONSKÁ MONTÁŽ.

Jak u této příležitosti zdůraznil Jan Schmid: „To vše činíme s myšlenkou dobíjet energii všem, a to nejen sobě, ale hlavně těm, kteří se na nás budou dívat.“ K tématu „udržitelnosti“, zastřešující tuto a na rozdíl od let minulých nutně „jinou“ Noc divadel se pak dále vyjádřil takto: „Téma udržitelnosti chápeme v širším smyslu, umět si udržet své vize i za nečekaných nepříznivých okolností, čemuž způsob čiré improvizace hodně pomáhá, chápeme-li improvizaci jako umění rychlé orientace a strategie, tj. jako umění dokázat věci řešit za každých podmínek.“ Live stream se stal součástí Y-ONLINE repertoáru zpřístupněného na nových webových stránkách Studia Ypsilon.

Počet zhlédnutí v roce 2020: 1882

Vánoční večery živě z Ypsilonky

Druhý výrazný počín obdobného charakteru. Live streaming tradičních, od roku 1972 v Ypsilonu pravidelně uváděných *Vánočních večerů*. Toto každý rok vždy na několikrát zcela vyprodané, více než dvouhodinové představení, tentokrát v přibližně stejné délce živě vysílané 20. prosince pod názvem **VÁNOČNÍ VEČERY ŽIVĚ Z YPSILONKY**, se jako záležitost celosouborová, kdy byla v druhé půli večera zazpívána také Paschova Vánoční mše F dur, stalo vskutku vrcholně slavnostním a při vši těžkosti doby nakonec také radostným ukončením roku. Také tento vánoční live stream se stal součástí Y-ONLINE repertoáru.

Počet zhlédnutí v roce 2020: 1814

*Vánoční večery - živě z Ypsilonky
v neděli 20.12. od 17.30 hodin
více na Facebooku Studia Ypsilon
nebo na www.Ypsilonka.cz
(akusticky)*

PŘEHLED DIGITÁLNÍCH AKTIVIT ZA ROK 2020

Studio Ypsilon	počet akcí	datum uskutečnění akce / volně k puštění	délka akce*	název platformy, kde byla akce uveřejněna	počet návštěvníků**
<i>Název akce (zdarma) a typ (podcast, povídání s herci, čtení, přednáška, workshop, představení, koncert, výstavy...)*</i>					
Škola Ypsilon 1. díl – interaktivní představení – vysíláno jako live stream a dále dostupné na různých platformách	1	01. 04. 2020	0:28:49	YouTube, Y–ONLINE, fcb	3 707
Škola Ypsilon 2. díl – interaktivní představení – vysíláno jako live stream a dále dostupné na různých platformách	1	08. 04. 2020	0:33:08	YouTube, Y–ONLINE, fcb	1 759
Škola Ypsilon 3. díl – interaktivní představení – vysíláno jako live stream a dále dostupné na různých platformách	1	15. 04. 2020	0:33:01	YouTube, Y–ONLINE, fcb	1 312
Škola Ypsilon 4. díl – interaktivní představení – vysíláno jako live stream a dále dostupné na různých platformách	1	22. 04. 2020	0:27:47	YouTube, Y–ONLINE, fcb	999
Škola Ypsilon 5. díl – interaktivní představení – vysíláno jako live stream a dále dostupné na různých platformách	1	29. 04. 2020	0:31:27	YouTube, Y–ONLINE, fcb	748
Škola Ypsilon 6. díl – interaktivní představení – vysíláno jako live stream a dále dostupné na různých platformách	1	06. 05. 2020	0:33:03	YouTube, Y–ONLINE, fcb	659
Škola Ypsilon 7. díl – interaktivní představení – vysíláno jako live stream a dále dostupné na různých platformách		13. 05. 2020	0:35:12	YouTube, Y–ONLINE, fcb	673
Martin Dejdar zdraví diváky Ypsilonky – video	1	26. 03. 2020	0:00:25	fcb	41 100
„Ypsilonka je čistá“ – reportáž z anticovidové dezinfekce Ypsilonky f. Wero Energy	1	04. 04. 2020	0:04:53	YouTube	793
„Listopadová revoluční ypsilonká montáž“ – videomontáž	1	16. 11. 2020	0:02:03	fcb, YouTube, Instagram	10 980
Noc divadel – „Z Ypsilonky s rytmem v patách“ – představení – vysíláno jako live stream a dále dostupné	1	21. 11. 2020	0:54:35	YouTube, Y–ONLINE, fcb	1 882

Studio Ypsilon	počet akcí	datum uskutečnění akce / volně k puštění	délka akce*	název platformy, kde byla akce uverejněna	počet návštěvní- ků**
na různých platformách					
„Ypsilonická Noc divadel“ – videomontáž	1	25. 11. 2020	0:01:18	fcb, YouTube, Instagram	1 168
„Vlasta Průchová v Ypsilonce“ – videomontáž	1	09. 12. 2020	0:02:36	fcb, YouTube, Instagram	5 090
„Zazpívejte si s námi – Narodil se Kristus Pán“ – videomontáž	1	13. 12. 2020	0:02:50	fcb, YouTube, Instagram	5 398
„Vánoční večery živě z Ypsilonky“ – představení – vysíláno jako live stream a dále dostupné na různých platformách	1	20. 12. 2020	1:44:30	YouTube, Y–ON- LINE, fcb	1 814
„Radujme se, veselme se v tomto novém roce“ – videomontáž	1	31. 12. 2020	0:01:59	fcb, YouTube, Instagram	11 723
<i>Název akce (placená nebo zisky z dobrovolných sbírek Donio apod.) a typ (představení, koncert, výstavy...)*</i>	0				
<i>Název akce zprostředkované jiným subjektem (Dramox, Televize Naživo, apod.)</i>					
ČRo Vltava – Mozaika – rozhovor s Janem Shmidem – Ypsilonka – Všichni jsme ohrožení	1	02. 04. 2020	0:05. 02	ČRo, i–Vysílání, fcb	není známo
ČT:D – Zprávičky – reportáž z generální zkoušky Školy Ypsilon	1	31. 03. 2020	0:01:31	ČT, fcb	fcb – 672
ČRo Vltava – rozhlasová hra Gargantua, režie J. Schmid, účinkují členové Studia Ypsilon	1	05. 04. 2020	0:51:00	Čro	není známo
ČRo Vltava – rozhlasová hra Pantagruel, režie J. Schmid, účinkují členové Studia Ypsilon	1	12. 04. 2020	1h 05:0	Čro	není známo
ČRo – Rádio Junior – rozhovor s hercem a autorem Školy Ypsilon Janem Večeřou	1	18. 04. 2020	0:13:03	ČRo, i–Vysílání, fcb	není známo
Televize Seznam – „Moje místa“ – M. Dejdar	1	22. 04. 2020	0:50:03	Televize Seznam	9 992
ČRo2 – Rádio retro – „Marek Eben je sám doma“	1	01. 05. 2020	0:15:35	Čro	není známo
ČT Art – „Neobyčejné životy“ – M. Dejdar	1	29. 05. 2020	0:52:11	ČT, TVO2	není známo
ČT Art – „Neobyčejné životy“ – M. Dejdar	1	30. 05. 2020	0:52:11	ČT, TVO2	není známo
ČR Dvojka – rozhlasová hra Ondřej Stelzig, kovář z Rásnice, režie J. Schmid, úč. členové Studia Ypsilon	1	01. 08. 2020	0:51:00	Čro	není známo
ČT Art – záznam představení Studia Ypsilon „Praha stovčezetá“	1	01. 06. 2020	1:33:36	ČT, TVO2	cca 60 000

Studio Ypsilon	počet akcí	datum uskutečnění akce / volně k puštění	délka akce*	název platformy, kde byla akce uveřejněna	počet návštěvníků**
ČT3 – záznam pořadu „Abeceda N plus Y“ – účinkují členové Studia Ypsilon	1	26. 06. 2020	0:54:35	ČT, TVO2	není známo
ČT3 – záznam pořadu „Na plovárně s Jiřím Lábusem“ + Marek Eben	1	29. 07. 2020	0:23:00	ČT, TVO2	není známo
Čro Dvojka – rozhlasová hra Zlatý věk sedmé velmoci, režie J. Schmid, účinkují členové Studia Ypsilon	1	01. 08. 2020	0:51:00	Čro	není známo
ČT3 – záznam pořadu „Halo, tady Orchestr a balet ČST“ – účinkují členové Studia Ypsilon	1	02. 09. 2020	0:23:04	ČT, TVO2	není známo
ČT Art – „Devětsil“ – fragmenty z představení Studia Ypsilon „Depeše na kolečkách“ – záznam	1	08. 10. 2020	0:20:34	ČT, TVO2	není známo
ČT Art – „Devětsil“	1	10. 10. 2020	0:20:34	ČT, TVO2	není známo
ČRo2 „Až na dřeň“ – rozhovor s Pavlem Novým	1	01. 11. 2020	0:32:40	ČRo	není známo
				YouTube	807
ČT Art – záznam pořadu „Šance“ – účinkují členové Studia Ypsilon	1	11. 11. 2020	0:27:45	ČT, TVO2	není známo
ČT Art – záznam představení „Carmen nejen podle Bizeta“ – v rámci: „Noc divadel na Artu“	1	21. 11. 2020	0:25:01	ČT, TVO2	není známo
Čro Vltava – „Mozaika“ – rozhovor s Janem Schmidem	1	11. 12. 2020		Čro	není známo
ČT3 – záznam pořadu „Věšák“ – účinkují členové Studia Ypsilon	1	17. 12. 2020	0:36:53	ČT, TVO2	není známo
Čro 2 – „Až na dřeň“ – rozhovor s Janem Schmidem	1	20. 12. 2020	0:33:51	Čro, Y–ONLINE	není známo
				YouTube	562
ČT2 – „Vánoce v Ypsilonce“ – záznam představení	1	23. 12. 2020	0:50:12	ČT, TVO2	není známo
ČT3 – „Vánoce v Ypsilonce“ – záznam představení	1	25. 12. 2020	0:50:12	ČT, TVO2	není známo
ČT i–Vysílání – záznam představení „Carmen nejen podle Bizeta“	1	celý rok	0:25:01	i–Vysílání ČT	není známo
ČT i–Vysílání reportážní cyklus „Legenda Studio Ypsilon“ – s ukázkami z představení	9	celý rok	2 h. 34::90	i–Vysílání ČT	není známo
celkem					101 883

* Není určena minimální doba trvání akce. Do akcí se ale nezapočítávají upoutávky na akce.

** Účastníci metrik zhlédnutí: Facebook od 1 minuty zhlédnutí videa, Youtube 1 minuta zhlédnutí, Soundcloud přehrání, Zoom unikátní návštěvníci, Instagram počty zobrazení
 Komentář: eventuální shrnutí dosahu digitálních aktivit
 Komentář je uveden v rozboru činnosti.

DRAMATURGICKÝ VÝHLED 2021

S PŘESAHEM K ŠÍŘEJI

SMĚŘOVANÉ VIZI

V roce 2021 plánujeme několik titulů v širším dramaturgickém záběru, který do jisté míry zaručuje pohotovost a možnost změn. Jelikož stále pokračující koronavirová krize neumožňuje s jistotou stanovit konkrétní data premiér, nedělíme rok tradičně na jaro a podzim, ale plánované tituly uvádíme v horizontu celého kalendářního roku. Zároveň nastiňujeme i určitou vizi nových témat, v současnosti možná okrajových nebo zapomenutých, přesto vypovídajících také o věcech, jež nás k dnešku mění, o věcech buď historicky příbuzných nebo i zcela aktuálně odlišných. Něco ponecháváme ze zamýšleného nedávna, to novější alespoň naznačujeme.

1. Prvním titulem kalendářního roku 2021 bude malá inscenace **Jana Večeři VOSIČKA aneb Jak byla vos Marcelka ráda, že je** podle knižní předlohy Michala Čunderleho. Důležité je podotknout, že je inscenace v dnešní problematické době už nazkoušená a že její soukromá domácí předpremiéra proběhla 28. února 2021. Nyní jen čekáme na příznivější čas, kdy budeme moci konečně stanovit oficiální datum premiéry a na jevišti našeho divadla hru skutečně uvést. Jedná se o inscenaci zaměřenou především na mládež jak prvního, tak i druhého stupně základních škol. Režisér Jan Večeřa je zároveň autorem scénáře podle Čunderleho knihy, kterou kreativně, nápaditě, a především hravě využívá pro svůj inscenační záměr. Příběh pojednává o vosičce, která se narodila bez křidélek, a přesto si nezoufá. Představení, které je plné hudby a písniček, akcentuje prvek přátelství a sounáležitosti. *I bez křídel můžeme doletět daleko*, zní moto inscenace, která počítá i s interaktivním zapojením mladých diváků přímo do dění na jevišti.

Režie: Jan Večeřa, výprava: Ondřej Zicha, hudba: Jan Bradáč, Jan Večeřa, předpokládaná premiéra: během jara 2021, pokud situace dovolí.

Z předpremiéry Vosičky 28. 2. 2021

2. Bez možnosti uvedení stále zůstává už připravený cyklus dokumentárních večerů **AKTA Y**, během kterých se chceme trochu vracet a porovnávat vlastní minulost s dneškem. Během nich plánujeme promítat nejen záznamy slavných inscenací Studia Ypsilon, ale také mezioborově „napříč“ o tom besedovat vždy i s několika hosty různých profesí. Jako první si připomeneme legendární titul *Michelangelo Buonarroti* (1974), za nímž by měla následovat *Carmen nejen podle Bizeta* (1966). Zváni jsou všichni, kdo si pamatují, a hlavně ti, kteří si nepamatují.

Předpokládaná premiéra: jaro 2021, pokud situace dovolí.

3. Jako hlavní titul roku 2021 plánujeme inscenaci o skladateli a virtuózním klavíristovi Rudolfo Frimlovi, jehož světový význam není u nás stále doceněn. Připomínat a objevovat budeme jeho dětství, jinošství a umělecké začátky jak v Praze, tak poté i ve světě, když v Evropě a také v Americe doprovázel světově známého houslového virtuóze Jana Kubelíka. A odhalovány budou i další zapomenuté události Frimlovy doby i jeho života. Osou představení bude Frimlova proslulá opereta **ROSE-MARIE** s podtitulem **Jak neznáme Frimla** v kompozici **Jana Schmid**, se soustředěním právě na Frimlovy pražské začátky, na jeho ranou vážnou tvorbu, dokonce i na samotnou Prahu té doby a možná i okolní svět, což vše bude asociativně do průběhu operety vstupovat. Samotná *Rose-Marie* by měla fungovat spíš jako atraktivní zážitkový skelet. Tím vším si zároveň připomeneme, že Rudolf Friml, původem český skladatel, je dnes považován za zakladatele amerického hudebního divadla.

Režie: Jan Schmid, výprava: Ondřej Zicha, hudební adaptace a nastudování: Miroslav Kořínek, Dominik Renč, dramaturgická spolupráce: Jaroslav Etlík.

Předpokládaná premiéra: během roku 2021.

(Rudolf Friml na plakátu od Alfonse Muchy)

4. Již rozpracovanou hudební rezervou je vedle Frimlovy *Rose-Marie* inscenace **Jana Schmida** o životě a díle amerického skladatele George Gershwinu pod názvem **OPERA GERSHWIN**. Představení plánujeme vytvářet způsobem, jímž se v dřívějších dobách v Ypsilonce inscenovaly stylotvorné a pro její historii významné inscenace, jako byly např. *Obr Gargantua, jeho smích a život* anebo *Život a smrt K. H. Máchy*.

5. Další příští možnosti je zamýšlená inscenace o věcech polozapomenutých. Původní záměr byl oslovit Ondřeje Havelku v souvislosti s jeho obdivem k Valašsku a jeho folklóru. Protože však máme ve vlastních řadách herce a hudebníka Jana Bradáče, zakotveného svým dětstvím a rodinnou tradicí ve folklórní valašské hudbě, rozhodli jsme se vyjít z jeho vzpomínek, abychom si uvědomili, o co všechno z naší domácí tradice přicházíme. S přesahem půjde i o českou otázku a o nás ve světových souvislostech. Živou bezprostřednost lidové hudby a její sepetí s určitým způsobem života bychom chtěli využít jako tematický podklad budoucí inscenace a „přetavit“ ji do moderního autentického divadelního tvaru.

6. Z dalších rozpracovaných nápadů jmenujme ještě ten, který má vazbu na dlouholetou spolupráci Arnošta Goldflama se Studiem Ypsilon. Jím plánovaná inscenace s pracovním názvem *Volný pád* bude volně vycházet z povídek a textů Daniila Charmse a ze sentencí básníka Ivana Wernische. Především Charms ve svých povídkách záměrně vykresluje schematicky zjednodušené lidské typy, aby je následně mohl podrobit sžíravému výsměchu. Sarkastický pohled na hlavní hrdiny je na první pohled hravý a přináší mnohé komické situace. Ty ovšem často z pobaveného smíchu přecházejí v pohrdavý škleb. Tato Goldflamova montáž nabývá na aktuálnosti, jako by pojednávala o věcech dneška.

7. V souvislosti s postupnou generační obměnou hereckého souboru a naplňováním naší vize hledání analogických vazeb a tím i udržování určité kontinuity se pokoušíme hledat další nové podněty rovněž v klasické české dramatické literatuře a objevovat témata i tituly, které by v budoucnu byly vhodné pro další rozvíjení a obohacování ypsilonké poetiky. V současné době se například intenzivně zabýváme možnostmi jinak inscenovat groteskní a absurdní hru filozofa a dramatika Ladislava Klímy, nazvanou *Lidská tragikomedie*. Náš zájem ale rovněž upoutala dramatická díla jiného českého autora, jehož jméno si prozatím ponecháváme pro sebe jako tajemství. V tomto smyslu jsme ve spojení také se současníky, kteří zpracovávají originální témata, jako např. s režisérem a autorem Milanem Šotkem nebo s režisérem a autorem také výborného nápadu, Miroslavem Krobotem.

REPRÍZOVANÉ TITULY

Boris Vian

HLAVA MEDÚZY

V roce 2020: 3 představení (dosud 328)

*Nejveselejší hra o impotenci, jakou si lze představit. Znamení groteskní komedie milostných víceúhelníků. / překlad: E. Kulová a J. Etlík / hrají: J. Lábus, J. Kretschmerová, P. Vacek, M. Janouš a M. Kořínek / režie a úprava: M. Lasica / výprava: M. Melena / hudební adaptace a nastudování: M. Kořínek / dramaturgie: J. Etlík / **premiéry: 2. a 4. 2. 1996***

Bedřich Smetana, Jan Schmid, Miroslav Kořínek

PRODANÁ NEVĚSTA

aneb Pojd' domů, ona brečí

V roce 2020: 2 představení (dosud 458)

*Originální ypsilonská adaptace známé opery. Kultovní inscenace. Jeníkův dobrý původ jako kapitál čili jak výhodně a včas prodat nevěstu a ještě se stát správcem. Všechno se sice trochu poplete, ale nakonec to dopadne, jak má v Prodance být. / hrají: M. Eben, J. Kretschmerová, J. Lábus, J. Synková, P. Vršek, Z. Měsíčková, R. Rychlá, B. Skočdoplová, M. Janouš, J. Jiráň, M. Kořínek, D. Šváb, R. Mrázik a P. Vacek / režie: J. Schmid / hudební adaptace a nastudování: M. Kořínek / scéna: M. Melena / kostýmy: Š. Havlíčková / dramaturgická spolupráce: J. Etlík a Z. Hořínek / **premiéry: 6. a 7. 6. 1996***

György Schwajda

Svatá rodina

V roce 2020: 1 představení (dosud 176)

*Hořká komedie, v níž jsou na modelu jedné rodiny zobrazeny všechny problémy soudobé lidské společnosti. / překlad: K. Pošová / hrají: J. Synková, P. Nový, M. Dejdar, R. Rychlá, O. Navrátil, J. Lábus, R. Mrázik, J. Jiráň, D. Renč / režie: J. Nvota / výprava: M. Hafsahl / hudba: M. Kořínek / písně a texty písní: J. Schmitzer / dramaturgie: J. Etlík / **premiéry: 8. a 9. 4. 1998***

Antonín Dvořák, Jaroslav Kvapil, Jan Schmid

RUSALKA NEJEN PODLE DVOŘÁKA

aneb Kdo je starší Háta?

V roce 2020: 3 představení (dosud 186)

*Ypsilonská travestie na téma problematického světa mytických postav i komplikovaného světa lidí. / hrají: J. Lábus, B. Skočdoplová nebo M. Plánková, M. Dejdar, J. Synková, L. Loubalová, P. Vacek, J. Jiráň, O. Ruml, P. Vršek, Z. Měsíčková, J. Šteflíčková, R. Rychlá, J. Bradáč, J. Vacková a M. Kořínek / režie: J. Schmid / scéna: M. Melena / kostýmy: J. Sováková / hudební úprava a nastudování: M. Kořínek / dramaturgie: J. Etlík / **premiéry: 28. a 30. 3. 2003***

Jiří Havelka a kol.

DRAMA V KOSTCE,

pokus 2 – Mysterium skutečnosti

V roce 2020: 3 představení (dosud 198)

*Divadlo je vždy něco mezi barem a estetickým tvarem. Jenomže hranice divadla a baru přestaly být zřetelné. / hrají: P. Vršek, J. Vacková, D. Šváb, A. Polák a M. Bohadlo / režie: J. Havelka / výprava: V. Němeček / kostýmy: J. Smetanová / dramaturgie: O. Cihlář / **premiéra: 4. 4. 2008***

Studio Ypsilon a hosté

VÁNOČNÍ VEČERY

V roce 2020: 1 představení (dosud 215)

*Rituál přípravy štedrovečerního hodování, které vrcholí provedením Paschovy Vánoční mše F dur s podkrkonošským betlémem. Každoročně pouze v předvánočním čase. / hrají: herci Studia Ypsilon a hosté / režie: J. Schmid / výprava: M. Melena / hudební nastudování: M. Kořínek / **premiéra: 28. 11. 1972***

Božena Němcová, Arnošt Goldflam

BABIČKA SE VRACÍ

Dichtung und Wahrheit čili Vybásněná a pravdivá

V roce 2020: 1 představení (dosud 116)

*Babiččin příběh ve třech variantách, jak ho viděla Božena Němcová, jak se s největší pravděpodobností skutečně udál a jak ho vidíme dnes. / hrají: J. Synková nebo M. Durnová, J. Lábus, L. Malkina, P. Nový, J. Jiráň, J. Vacková, B. Skočdoplová, L. Loubalová, J. Šteflíčková, R. Sittová, P. Vršek, M. Janouš, K. Mende, M. Bohadlo a D. Renč / režie: A. Goldflam / výprava: P. Goldflamová Štětínová / hudební adaptace: M. Kořínek / dramaturgie: J. Etlík / **premiéry: 11. a 12. 3. 2010***

Arnošt Goldflam
VRATKÁ PRKNA

V roce 2020: 3 představení (dosud 132)

Groteska maličko zlá, ale snad ne bez lásky. Herecký svět i život zmenšené do divadelního vzorku, lehce ironický, ale i sebeironický pohled zvenku či zevnitř. / hrají: J. Lábus, J. Kretschmerová, P. Vršek, D. Šváb nebo J. Slach, L. Loubalová, R. Mrázik, B. Skočdoplová nebo J. Vacková a M. Bohadlo nebo M. Chloupek / režie: A. Goldflam / výprava: P. Goldflamová Štětínová / hudba a hudební adaptace: M. Potoček / dramaturgie: J. Etlík / premiéry: 8. a 10. 4. 2011

Studio Ypsilon
PÁNSKÁ ŠATNA
aneb Improvizace v Ypsilonce

V roce 2020: 3 představení (dosud 95)

Úspěšné písničky, řeči, atrakce a nápady. Pohled klíčovou dírkou do pánské šatny ypsilonkých herců. Spontánní atmosféra, improvizací nápady, jedinečné propojení herců a diváků i trochu kolegiální škodolibosti. / hrají: M. Dejdar, J. Lábus, J. Jiráň, P. Vacek, M. Janouš a P. Hojer / režijní vedení a výprava: M. Dejdar / premiéra: 12. 11. 2012

Jan Schmid
ŠKAREDÁ STŘEDA aneb Teta z Halifaxu

V roce 2020: 3 představení (dosud 75)

Trochu zběsilá komedie o absurdnostech dnešního života. Příběh dvou rodin, který se proplete, a které chtějí situaci řešit groteskně nesmyslným nápadem. Jenomže ono je vždycky všechno trochu jinak a blbost se stěhuje... a hodně se muzikuje a zpívá. V jedné vile se sejdou: J. Lábus, J. Synková, M. Dejdar, R. Rychlá, M. Bohadlo, O. Navrátil, J. Vacková, P. Labudová nebo M. Málková, M. Janouš, L. Malkina a D. Renč / režie: J. Schmid / výprava: J. Malina / hudba a hudební adaptace: M. Kořínek, M. Bohadlo a D. Renč / dramaturgie: J. Etlík / premiéry: 26. a 28. 4. 2013

Wolfgang Amadeus Mozart, Jan Schmid
SEŽEŇTE MOZARTA!
Hudební kratochvíle kolem flétny, která je kouzelná

V roce 2020: 2 představení (dosud 48)

V Ypsilonu opravdová senzace. Rituální komedie. Hudební divadlo s výsostným objevem, jenž souvisí se vznikem opery Kouzelná flétna. Jak to tenkrát bylo a kdo za vším stál, kdo nejspíš vyprovokoval W. A. Mozarta k napsání několika uměleckých hitů, jež zůstávají nezapomenutelné pro příští časy a jsou srovnatelné vždy s tím nejlepším. Tento fakt dává ráz i našemu představení. Z hlediska tématu a tohoto našeho výkladu je to inscenace aktuální, do dnešní doby jak dělaná. / hrají: R. Janál, P. Vršek, J. Korn, J. Synková, M. Šrůmová nebo J. Šrejma Kačírková, O. Navrátil, J. Jiráň, P. Labudová nebo V. Soumarová, P. Nový, L. Loubalová, K. Kikinčuková, M. Janouš, R. Rychlá, K. Mende, M. Kořínek a D. Renč / režie: J. Schmid / výprava: J. Malina / hudební adaptace a nastudování: M. Kořínek / dramaturgie: J. Etlík / premiéry: 18. a 19. 1. 2015

Franz Kafka, Arnošt Goldflam
PROMĚNA
aneb Řehoř už toho má dost (variací na téma)

V roce 2020: 2 představení (dosud 53)

Řehoř Samsa pracoval, živil rodiče a sestru a jednoho dne už ho to přestalo bavit. Franz Kafka ho proměnil v brouka, nepotřebný hmyz, ale my jsme to vzali jako podobenství a zpracovali jsme to po svém, ovšem v úctě a s láskou! Ovšem pozor! O brouka překvapivě nepřijďte! / hrají: P. Vršek, J. Kretschmerová, O. Navrátil, P. Labudová, D. Šváb, B. Skočdoplová, K. Mende, M. Bohadlo a J. Vacková / režie: A. Goldflam / výprava: P. Goldflamová Štětínová / hudba a hudební adaptace: M. Buzzi / dramaturgie: J. Etlík / premiéry 5. a 7. 6. 2015

Jan Schmid a kol.
SWING SE VRACÍ NEBOLI O ŠTĚSTÍ

V roce 2020: 1 představení (dosud 64)

Swing je vynikající muzika, která přináší oživující a omlazující zážitek. Pro mladé je objevem a trendem, pro starší nestárnoucí záležitostí. Swing je svižnou harmonií pro život, poskytuje uvolnění a potěšení, přináší nadhled a štěstí. Swing chytne za srdce a hýbá tělem. / hrají: P. Labudová nebo J. Šteflíčková, B. Skočdoplová, K. Kikinčuková, M. Plánková, J. Jiráň, J. Štědroň, R. Rychlá, J. Vacková, K. Mende, J. Bradáč, M. Bohadlo, M. Janouš, J. Večeřa, D. Renč, M. Kořínek, P. Hasman, J. Noha, F. Uhlíř a hosté J. Vrbová nebo J. Zelenková, J. Korn a další / režie: J. Schmid / výprava: J. Malina / hudební adaptace a nastudování: M. Kořínek, J. Jiráň, M. Bohadlo a D. Renč / dramaturgie: J. Etlík / premiéry: 15. a 17. 1. 2016

Jan Schmid
VARIETÉ FRED A.
aneb Chytání větru

V roce 2020: 3 představení (dosud 40)

Tanečně hudební divadlo. Přišli jsme na to, že slavný americký tanečník Fred Astaire, kterého v Ypsilonu hraje a zpívá Jan Onder, má kořeny v Praze. Naši hlavní inspirací jsou vzpomínky Astairovy taneční partnerky Ginger Rogers. Zní zde mnoho slavné muziky. Zkrátka vydáváme se po opomíjených cestičkách, když ty hlavní jsou už tak vyšlapané. / hrají: J. Onder, J. Synková nebo D. Batulková, B. Skočdoplová, O. Navrátil, P. Vršek, K. Kikinčuková, P. Nový, R. Rychlá, M. Bohadlo, K. Mende, J. Bradáč, M. Janouš, J. Vacková, J. Večeřa, R. Mrázik, J. Noha, D. Renč / režie: J. Schmid / výprava: O. Zicha / hudební adaptace: V. Šrámek a D. Renč / choreografie: J. Onder / dramaturgie: J. Etlík / premiéry: 12. a 15. 1. 2017

Jan Schmid etc.

KOSTKY JSOU VRŽENY

aneb Don Juan

a hlavně Pocta Jaroslavu Ježkovi

V roce 2020: 2 představení (dosud 33)

Hudebně taneční revuální večer, kterým seriálovým způsobem probíhá příběh Dona Juana a jiné zábavné atrakce, vždy s nejrůznější hudbou Jaroslava Ježka. Inscenace modelově vychází ze dvou představení Osvobozeného divadla, tzv. Silvestrů, které ve třicátých letech pořádalo jako speciální jednorázové atrakce, plné scének, hudebních a tanečních čísel, vždy ovšem s pozvanými hereckými osobnostmi, známými z jiných divadel. / hrají: P. Vršek, J. Onder, M. Bohadlo, K. Kikinčuková nebo B. Skočdopolová, J. Kretschmerová, J. Vacková, L. Loubalová, O. Zicha, J. Večeřa, J. Bradáč, D. Renč, J. Noha, T. Víšek, P. Hasman, K. Mende a L. Přichystalová / režie: J. Schmid / výprava: O. Zicha / hudební aranžmá a nastudování: M. Kořínek, D. Renč, J. Bradáč / choreografie: J. Onder / dramaturgie: J. Etlík / **premiéry: 15. a 17. 12. 2017**

Joseph Kesselring

JEZINKY A BEZINKY

V roce 2020: 1 představení (dosud 14)

Známa a vydařená černá komedie jako parodie na dobro, ušlechtilost a lásku prověřená časem, mající charakter bestselleru, který se může hrát v každé době, zvláště když u nás dvě ctnostné vražedkyně hrají Zuzana Kronerová a Jana Synková. / překlad: Z. Werichová a M. Fantová-Breinlová / hrají: Z. Kronerová, J. Synková, R. Mrázik, K. Mende, O. Navrátil, P. Nový, P. Labudová nebo L. Přichystalová, J. Večeřa, J. Vacková, J. Bradáč, P. Hasman, P. Hojer, M. Mededa, D. Renč a M. Chloupek / režie: J. Schmid / výprava: O. Zicha / hudební nastudování: D. Renč a P. Hasman / dramaturgie: J. Etlík / **premiéry: 20. a 24. 4. 2018**

Jan Bradáč, Kryštof Mende

HUDBAJKY

aneb Skrytý život nástrojů

V roce 2020: 2 představení (dosud 17)

Již dlouho převládá názor, že nástroje mají duši. Je téměř faktem, že mají svůj charakter a dlouhé příběhy. Většina hráčů vám potvrdí, že dokonce umí trápit lidi. Je znepokojující, že mají něco za lubem! Pojďme se tomu společně dostat na kobytku! / hrají: J. Bradáč, K. Mende / režie a hudba: J. Bradáč, K. Mende / výprava: O. Zicha / **premiéra: 15. 1. 2019**

Florimond Hervé, Lubomír Feldek

UTÍKEJTE, SLEČNO NITUŠ!

V roce 2020: 2 představení (dosud 32)

Komorní adaptace slavné Hervého operety Mamzelle Nitouche, v níž je původní nápad s převleky, nejrůznějšími změnami a dvojm životem postav dotažen téměř do absurdních rozměrů. Večer se nese v duchu hravosti, hudebnosti a duchaplnosti, ale ze všeho nejvíce je večerem nespoutané a dobré zábavy, tak typické pro jedinečnou poetiku Ypsilonky. / hrají: L. Přichystalová, P. Vršek, J. Kretschmerová, K. Mende, R. Rychlá, B. Skočdopolová, J. Bradáč, M. Bohadlo, J. Večeřa a D. Renč / režie: P. Oravec / výprava: O. Zicha / hudební nastudování: D. Renč / pohybová spolupráce: J. Onder / dramaturgie: J. Etlík / **premiéry: 18. a 20. 1. 2019**

Jan Schmid

SPÁLENÁ 16

V roce 2020: 7 představení (dosud 8)

Oslava domu, v němž hrajeme, a překvapivá historie naší ulice. Svět je nám dnes otevřen, zato doma se už ani pořádně nevyznáme. Místo, na němž stojíme, má své dějiny. Dům, v němž hrajeme, má své fluidum, už si něco zažil jako i celá ulice a my nevíme, na co z toho třeba navazujeme. Takové otázky si klademe. / hrají: J. Jiráň, R. Janál, J. Synková, P. Vršek, L. Přichystalová, R. Mrázik, P. Nový, M. Bohadlo, M. Janouš, A. Goldflam, J. Vrbová, B. Skočdopolová, J. Vacková, K. Mende, R. Rychlá, L. Loubalová, J. Večeřa, J. Bradáč, V. Soumarová, T. Víšek, D. Renč, J. Noha, P. Hasman, F. Uhlíř a P. Koura / režie: J. Schmid / výprava: O. Zicha / hudební adaptace: M. Kořínek, J. Krček, D. Renč / projekce: E. Bartoš / dramaturgie: J. Etlík / **premiéry 10. a 12. 12. 2019**

OHLASY V TISKU A NA INTERNETU

RECENZE A ROZHOVORY (v plném znění)

Ještě stále ke Spálené 16

Spálená 16 jako genius loci

Napadlo vás někdy pít se po historii místa, v němž žijete? A napadlo vás někdy, že by na základě této myšlenky mohla vzniknout inscenace? Právě tento nápad vedl ke vzniku inscenace Spálená 16 od autora a režiséra Jana Schmidta. Schmid pracuje s historií této ulice nikoliv jako s výčtem faktů, nýbrž s pamětí místa jako s procesem odkrývání jedinečného, zároveň však také procesem rozpoznávání již známého.

Režisér Jan Schmid společně s dramaturgem Jaroslavem Etlíkem zvolili pro inscenaci těžko žánrově specifikovatelný útvar, který se pohybuje na pomezí divadelní montáže, dokumentárního divadla, scénického koncertu a kabaretního večera. Ocítáme se v abstraktním prostoru, kde čas, personifikovaný dvěma „vypravěči“, je proměnlivou a nestálou konstantou. Čas v inscenaci je ztělesněn Chronosem (Roman Janál), který představuje čas chronologický – tedy ten, na který jsme z běžného života zvyklí. Druhým představitelem je Kairos (Lumíra Přichystalová) představující čas pravé chvíle. Společně s nimi a skrze ně se publikum ocitá v nejrůznějších zákoutích historie ulice Spálené 16.

Zprvu je náročnější rozklíčovat chronotop díla, jelikož se zdá, že časová kompozice jednotlivých výstupů je čistě náhodná. Do jisté míry tomu tak skutečně je, ale postupně se

odhaluje, že dílo je koncipováno jako virtuální „procházka“ historickou Spálenou 16 a po úvodním seznámení se vznikem samotné ulice se pozastavujeme u téměř každé z budov, z jejichž historie Schmid vybírá epizodu, kterou záhy propojuje s předchozím děním. K tomu dochází díky setkávání postav, které by se ve skutečnosti nikdy nesetkali, například architekt Jaromír Krejcar (Martin Bohadlo) se setkává s Karlem IV. (Petr Vršek). Zdánlivě nelogické proplétání časových linií a neustálé narušování chronologie jsou účelně zvoleným principem, který nabourává vnímání inscenace jako pouhý výčet historických faktů (ač jich je v inscenaci plno). Inscenace se primárně pokouší zachytit paměť daného místa, kterou reflektuje skrze propojenost a vzájemnou komunikaci historických linií.

K intenzivnějšímu prožitku je třeba i určitá znalost českých reálií. I na to byl ale režisér inscenace připraven. V díle se proto většina historických postav představí, a u některých se rozvádí i konkrétní životopisné údaje; například Jan Evangelista Purkyně (Petr Vršek), v jehož případě chtělo Studio Ypsilon vyzdvihnout uplynutí 150 let od jeho smrti. Využití českých reálií posloužilo tvůrcům jako zdroj humoru – a to, ať už situačního, slovního, korektního a občas i mírně nekorektního. Propojováním historických událostí vznikají místy tragikomické paralely, ale dochází také k přímému odkazování se a komentování současné politické scény, ať už se jedná o hesla konkrétních politických stran či parodií některých českých hlavounů.

Díky humorným situacím, se kterými Schmid pracuje, dochází k propojení hlediště s jevištěm. Ať už jde o vyprávění vtipů, humornou narážku, či obyčejné vyprávění – herci jsou v neustálém kontaktu s publikem. Entuziastické výkony herců a otevřenost vůči publiku vedou k pomyslnému splynutí. Dochází tak k tomu, že si i herci vzájemně tleskají a místy se zasmějí i nečekaným vtipům svého kolegy či kolegyně. Mezi hledištěm a jevištěm vzniká uvolněná pospolitost, která vytváří dojem, jako bychom společně cestovali časem a prostorem. Tomu dopomáhá i práce se scénou (Ondřej Zicha), která je propojena s projekcemi (Erik Bartoš), čímž se umocňuje dojem celkového propojení všeho se vším.

Na scéně se neustále něco děje. Skončí jedna situace a obratem nastává druhá, neobjevují se zde žádné zbytečné pauzy ani dlouhé pomlky, které by vedly ke ztrátě pozornosti. Ač se může zdát, že hra diváka ve finále unaví právě tím, že se ani na okamžik nezpomalí, není tomu tak – prozřetelnost dramaturgie vložila mezi mnohost výstupů i hudební čísla (ať už ansámblu nebo zpěvačky Jitky Vrbové), které místy až zběsilé tempo inscenace zvolní a publikum má tak možnost si vydechnout.

Jak je zmíněno již v samotném programu Spálené 16 – hudba vše spojuje. Hudba, ať už v jakékoliv podobě, je přítomna v celé inscenaci a nelze neužasnout nad tím, kolik nejen hereckých, ale primárně hudebních talentů se na jevišti v tento večer sešlo. Uvolněné a hravé herecké projevy jsou víceméně vyrovnané – není zde snad nikdo, kdo by svým hereckým výkonem převyšoval ostatní. Nicméně pěvecké a hudební výkony jsou, jak už je u herců Ypsilonky zvykem, bezchybné. Dvořákova Humoreska v podání Dominika Renče či Jitka Vrbová se svými jazz-blues-soulovými skladbami, v nichž se projevují improvizační schopnosti ostatních muzikantů.

Nehledě na to, jak obsahově roztržštěně inscenace působí, její jednotlivé složky do sebe účinně zapadají a zvládají si udržet divákovu pozornost. Navíc si lze odnést spoustu zajímavých informací týkající se jedné z pražských ulic, která po zhlédnutí této inscenace přestává být tak obyčejná. Slovy překladatelky Evy Kulové: Spálená 16 je jako *genius loci*, místo, jímž se manifestuje totalizace času ve věčné přítomnosti, jako kdyby času vůbec nebylo.

(Veronika Holečková, Divadelní noviny 18/2020, roč. 29)

JAN SCHMID

Zakladatel Studia Ypsilon (1963), režisér, autor, výtvarník a herec. Profesor DAMU. Vedle odborných studií, esejí a cestopisných črt napsal i řadu próz, což začalo knihou *Léto bude ve čtvrtek*, jím také ilustrovanou. Jeho další pozoruhodnou činností je např. Literární revue 333, kterou s Janem Lukešem vytváří pro ČT už přes dvacet let. Navíc s Ypsilonkou v minulosti procestoval kus světa. Jeho nová hra *Spálená 16*, o níž je v rozhovoru řeč, měla ve Studiu Ypsilon premiéry 10. a 12. prosince 2019.

Jan Schmid a genius loci Spálená 16

„Uvidíte, že nic není jenom tak, jak to vidíte,“ říká Jan Schmid, jemuž se daří úspěšně naplňovat a dále rozvíjet svou vizi divadla jako volně pěstěné zahrady s její pestrostí a rozmanitostí, kde „s vývojem vždy souvisí i stálá schopnost adaptace“.

Ptám se vás jako zakladatele Studia Ypsilon a možná i stálého obrozence divadla: Nezdá se vám, že se mentalita doby v dnešní koronavirové atmosféře trochu mění, že se místo rozletu do celého světa opět více soustřeďujeme na místo, v němž žijeme, na krásu domova, nové objevy kolem nás i v nás?

To ano. I v divadle je naše počínání právě takové – orientace na zapomenuté věci i události, nalézání souvislostí a spojů. Zcela tomu odpovídá i naše docela náročná inscenace *Spálená 16*. Je o budově, kde sídlíme a už léta hrajeme. Většinou se ví, že jde o Olympic, první funkcionalistický dům v Praze od Jaromíra Krejčara, v té době manžela provokativní novinářky Mileny Jesenské, která ovlivnila, že náš hlavní sál, dříve kino, je v tehdy módním stylu art deco. Historie domu i ulice však sahá mnohem dál a jejich

minulost, i když někdy pozapomenutá, se zde přesto nějak zpřítomňuje pořád.

Na jednu ze stop minulosti může divák narazit hned při vstupu do vašeho divadla, kde na pamětní desce stojí, že zde zemřel malíř Josef Mánes.

Ano, bydlel zde se svými stejně nadanými sourozenci, maminkou a strýcem, též malířem. Zajímavé je i propojení s vedlejším domem, kde Jan Evangelista Purkyně založil fyziologický ústav a malířský ateliér měl jeho syn Karel Purkyně, mladší a oddaný přítel Mánesa. Ale duch místa je silný třeba už jen dávnou existencí židovského hřbitova hned za zády *Spálené*.

Ví se, proč se ulice jmenuje Spálená?

Jednou řádně vyhořela. Požár vypukl roku 1506, asi vinou hlučných řemesel, která sem po

založení Nového Města přestěhoval Karel IV. Šlo o kováře, klempíře, flašnéře, ... Proto se dříve jmenovala Kovářská.

V inscenaci procházíte celou Spálenou?

Ano, tam i zpátky, postupně i na přeskáčku. Snad každý její dům má v sobě něco pozoruhodného, dokonce výjimečného. Ve dvoře jednoho z nich pracoval ve Sběrných surovinách Hrabal, jinde bylo známé Vilímkovo nakladatelství, po hospodách zde vysedával Hašek... Taky je v ní krásný barokní kostel Nejsvětější trojice nebo hned vedle kubistický dům Diamant, kde přespával i Majakovskij...

Spálená sousedí s Národní třídou. Hráli jste 17. listopadu 1989?

Ano, Kafkovu Ameriku. Herci odbíhali na Národní a Lábus se Synkovou se málem nevrátili...

Ovlivnilo zkoumání minulosti přítomnost Ypsilonu?

Jistěže. Ledačeho se do budoucna snažíme vyvarovat.

Eva Kulová

foto: Jiří Kottas

STUDIO YPSILON

Jan Schmid

PRAHA

SPÁLENÁ 16

moto: SVĚT JE NÁM DNES OTEVŘEN, ZATO DOMA SE UŽ ANI POŘÁDNĚ NEVYZNÁME. MÍSTO, NA NĚMŽ STOJÍME, MÁ SVÉ DĚJINY. DŮM, V NĚMŽ HRAJEME, MÁ SVÉ **fluidum**, UŽ SI NĚCO ZAŽIL JAKO I CELÁ TAKOVÉ OTÁZKY SI KLADEME.

režie
Jan Schmid
výprava
Ondřej Zicha
hudební
adaptace
**Miroslav
Kořínek**
**Jaroslav
Krčák**
**Dominik
Renč**
projekce
Erik Bartoš
pohybová
spolupráce
Jan Onder
poznámky
historika
Petr Koura
odborná
spolupráce
Eva Kulová
dramaturgie
**Jaroslav
Etlík**
hraji
Jan Jiráň
Roman Janál
**Lumíra
Přichystalová**
Jana Synková
Petr Vršek
Roman Mrázik
**Arnošt
Goldflam**
Pavel Nový
**Martin
Bohadlo**
**Lenka
Loubalová**
Martin Janouš
Jitka Vrbová
**Barbora
Skočdoplová**
Jiřina Vacková
Kryštof Mende
Renata Rychlá
Jan Večeřa
Jan Bradáč
**Veronika
Soumarová**
Tomáš Víšek
Dominik Renč
Jan Noha
Petr Hasman
**František
Uhlíř**
Petr Koura

CO VŠECHNO SE DĚLO V NAŠEM DOMĚ I V NAŠÍ ULICI. UDÁLOSTI OŽIVENÉ MINULOSTI. BEJVÁVALO, BEJVÁVALO. NÁROD SOBĚ V KAŽDÉ DOBĚ.

K Národní tragédii

Komedie na pozadí tragédie

Ani pandemická situace a zavření divadel nezabránilo Ypsilonce v nazkoušení nové inscenace Národní tragédie aneb překrásný nadhasič pražský, jejíž dubnová premiéra byla zrušena, přesto, jak to bylo možné, se zkoušelo dál, takže mohlo dojít alespoň k předpremiéře 2. července, kterou Ypsilonka symbolicky (víceméně domácky) ukončila sezónu minulou 2019/2020 a konečně premiérami 10. a 14. září ve velkém sále divadla nadějně zahajuje sezónu novou 2020/2021.

„Přestože se na jaře vše zastavilo, my jsme si udělali předpremiéru. Zastavili jsme se jen na dva týdny. Diváci se nevrací do divadla, které bylo zakonzervováno a jenom teď vydezinfikováno. Celou dobu se zde zkoušelo, nebo natáčelo,“ ohlíží se za jarní situaci scénograf Ondřej Zicha. (Připomeňme tímto úspěšný online cyklus pro děti nazvaný Škola Ypsilon.)

Zařadit do ypsilonského dramaturgického plánu divadelní hříčku Ivy Peřinové na téma vyhoření Národního divadla, vpravdě komedii na pozadí tragédie, prý Jana Schmida napadlo (možná už v předtuše současné celospolečenské krize) po přečtení diváckého dopisu, napsaného po zhlédnutí inscenace Spálená 16, která v časových skocích kaleidoskopicky a mnohdy nečekaně až objevně odkrývá genius loci domu a ulice, kde divadlo sídlí, včetně významů a hodnot, jež rychlému a většinou i povrchnímu dnešku zpravidla unikají. Divačka se v dopise zamýšlela nad devalvací hodnot a že se není čeho chytit, nad nesoustředěností, neschopností se domlouvat, natož koncepčně myslet.

Režie „Národní tragédie“ se ujal – ve Studiu Ypsilon již podruhé hostující – Peter Oravec, výpravy Ondřej Zicha a hudební adaptace Miroslav Kořínek a Dominik Renč. Vedle kmenových herců Jiřiny Vackové, Martina Bohadla, Lumíry Přichystalové, Martina Janouše, Kryštofa Mendeho, Lenky Loubalové, Renaty Rychlé, Miroslava Novotného, Jana Večeří, Veroniky Soumarové, Jana Bradáče a Dominika Renče si v Ypsilonce opět zahraje také Václav Helšus, dříve člen souboru v době ještě libereckého působení Ypsilonky.

„Mám tu čest pracovat v Ypsilonce podruhé a hledání titulu či tématu nebylo úplně hladké. Až na konci prosince se úvahy stočily k textu hry Ivy Peřinové a našli jsme i způsob, jak by se k této „pražské báchorce“, která vedle sebe staví kopec historické pravdy a možná ještě větší kopec mýtů, dalo přistupovat,“ říká režisér Petr Oravec. „Samozřejmě jsem vnitřně bojoval se základní otázkou: zdali hru o Čechách a české povaze má režisovat Slovák. Byl jsem ubezpečen, že právě proto a že tak je to dobře.“ (smích)

Slyšíme-li jméno loutkoherečky, dramaturgyně a v neposlední řadě dramaticky Ivy Peřinové (1944–2009), nejspíše si každý vybaví řadu okouzlujících inscenací loutkového divadla. Odpověď na otázku, zdali v nové ypsilonské inscenaci tedy nebudou chybět loutky, zní: nebudou. Ale aby nebyla mýlka: „loutková hra o národním neštěstí“ Krásný nadhasič ještě před tím, než byla uvedena v libereckém Naivním divadle (2005), byla původně hrou rozhlasovou.

Příběh je inspirován skutečnou událostí – požárem Národního divadla. Tragédie! Co čert nechce, vznikla z toho znamenitá komedie, ve které se zřetelně zrcadlí i česká povaha. Zároveň hodně muziky! Hravě ironický příběh, který propojuje historická fakta a dobové souvislosti s fiktivním lidským osudem, s radostmi i strastmi, jež mladý, pohledný a odvážný hasič Čeněk zažívá v průběhu let stavby Národního divadla. Jímavě rozverný příběh o hrdinovi, kterého si historie připomíná jako toho, jehož vlastní pohřeb, pořádaný za účasti hasičských sborů právě v den vznění Národního divadla, tj. 12. srpna 1881, se stane příčinou fatálního zpoždění pražských hasičů, pročež „Národní“, ovšem i shodou dalších nepříznivostí, lehne popelem.

Jak píše v programu ke hře Jan Schmid: „Zajímavé, že se o tom, co nás potkalo – vyhoření Národního divadla – hodně mluvilo, psaly o tom všechny noviny, až událost začala nabírat i jiné obrátky, a protože byla záležitostí všech, celého národa, stala se i komedií, kterou můžeme chápat i jako projev v dějinách vzácného sjednocení.“

„Mně to připadá, jako bychom nevystupovali jen do nové sezony, ale vstupovali před velice záladné momenty, které se možná budou obtížně překonávat. Na vztahy věcí to hodí jinakost v každém případě. Doba nás nutí dívat se na věci jinak a když nepřijde na to, jak z toho ven, tak jsme hlupáci. Budeme muset asi revidovat, co si o věcech myslíme, protože většinou si myslíme, že o věcech všechno víme, přitom my to víme ne dokonale, nebo úplně chybně. Musíme se vyvarovat zafixovanosti,“ nabádá Jan Schmid.

„Tou naší ulicí (inscenací Spálená 16) začala nová etapa Ypsilonky, divadlo vzájemnosti, které se dotýká ducha místa, proměn času, historie naší povahy v jejím setrvalém mentálním nastavení. Už v době kolem premiéry Spálené 16 jsme cítili, že musí nastat vzájemnost, protože různé předzvěsti zlomu byly ve vzduchu a možná jsme to i věděli, ačkoli nevěděli jsme nic o příčinách nebo možných důsledcích. Než nám doba ten zmatek tady skutečně udělala.“

Dříve, než asi kdo čekal. Jenže ti jiní lidé už tu byli a teď jich je ještě víc, zvyky, co byly, najednou neplatí, lidi se chovají tu hůř, anebo také líp. Určitě se chovají jinak. V indikaci posunů nemusíme chodit daleko: my si už nějaký čas všimli toho, že diváci se smějí na jiných místech než před tím. A nebo úplně stačí poslouchat hovory v hospodě, jsou jiné. Něco nám naznačuje, že než uměle nastavenými zákonitostmi je pořád nejlepší řídit se těmi přírodními, a proto jsme u nás v divadle nechali zaměstnat zahradníka... „Zde!“, hlásí se Ondřej Zicha. „...neboť na divadlo je dobré se dívat jako na pěstovanou ušlechtilou zahradu,“ zakončil Jan Schmid.

„Hlavním pěstitelem je ale stále Jan Schmid. My máme v naší zahradě velice legendární stromy, pamatující 60. léta, ale i mladé až úplně ty nejmladší výhonky. Musíme hnojit, občas i něco pohnojit, aby vznikly takové skvělé věci, jako třeba byla Spálená 16, nebo jako bude naše Národní tragédie,“ doufá Ondřej Zicha.

„Společný jmenovatel těchto dvou inscenací je v otázkách, které si klademe a ke kterým bychom se měli vracet, abychom se sami v sobě vyznali. Budete vždy chytřejší, když budete takto přemýšlet, to platí pro jakýkoli obor,“ dodal Jan Schmid.

Hra o překrásném pražském nadhasiči se pohybuje někde na tenké linii mezi tragédií a komedií. Podobnost s naší situací nechť každý vyhodnotí sám. Přestože průvodce hrou (Principalle v podání Jiřiny Vackové) zprostředkuje divákům faktografická data, celou dobu vám bude jasné, že jenom o fakta nejde. Co se děje v pozadí, je totiž úplně jiná věc. Vzniká tak polemika (o nás).

Také Ypsilonka v nynější situaci cítí prodejní strach, ale není to tragédie. Dokonce některá představení jsou zcela vyprodaná. Jenom se zcela proměnily návyky lidí, nakupují vstupenky spíš na poslední chvíli, mění se strategie nákupu. Dlouhodobé předprodeje by teď ani nemusely být. Rozhodování je zkrátka ovlivněno momentální situací. O řediteli Studia Ypsilon Janu Schmidovi je známo, že nikdy nechťel sestavovat program na 3–4 měsíce dopředu, „protože divadlo má hrát podle toho, jaká ta doba zrovna teď je.“ (i-divadlo.cz)

Nepříznivému osudu navzdory

Jestliže minulá premiéra Studia Ypsilon předložila divákovi vývoj dnešní ulice Spálená trávající po dobu mnoha staletí, zahrnuje příběh nazvaný NÁRODNÍ TRAGÉDIE aneb PŘEKRÁSNÝ NADHASIČ PRAŽSKÝ časové období pouhých třinácti let. Vše začalo všennárodním nadšením v roce osmašedesátém – samozřejmě v 19. století, i když podobná nálada objevující se o sto let později je tu také zmíněna – a krutou tečku napsal o třináct let později srpen, přesně řečeno dvanáctý.

Pokud jde o lokaci, k těm nejdůležitějším událostem dochází nedaleko od Spálené, kdy na pozemku bývalé solnice na vltavském nábreží byl 16. května 1868 položen základní kámen Národního divadla. Někde poblíž jistě byla i hospoda podobná té divadelní U Anky, kde hosté četli noviny, debatovali, hádali se a dokonce se i poprali. To když soupeření mezi mladočechy a staročechy přešlo z verbální úrovně k práci svalů a pěstí. Také se tu vybírají krejčárky na stavbu oné vysněné budovy projektované architektem Josefem Zítkem.

Autorka hry, loutkoherečka a dramatička Iva Peřinová, obohatila dějovou linku založenou na historických faktech o love story Marjánky a budoucího nadhasiče Čeňka, z níž posléze vyplyne tragédie přispívající k vyvrcholení tragédie druhé, té celonárodní. Do té doby ovšem navzdory potížím budova nového divadelního stánku utěšeně roste, jak je na scéně vtipně znázorněno, a v roce 1877 je pod střechou. Teď mohou následovat práce na umělecké výzdobě vnitřních prostor za účasti předních výtvarných umělců, mezi nimi i Vojtěcha Hynaise, v jehož ateliéru se novopečený nadhasič setká s modelkou Lízou, což je začátek jeho tragického konce.

Uprostřed dokončovacích prací přichází požadavek na předčasné otevření divadla v souvislosti s návštěvou korunního prince Rudolfa. Původní březnový termín jeho příjezdu je ale odsouván a tak k slavnostnímu otevření dochází až 11. června 1881 provedením Smetanovy Libuše, jejíž jevištní připomínka, včetně znázornění jednotlivých bodů proslulé věštby, je gejírem režijních a výtvarných nápadů. Kaňkou na slavnostním aktu je to, že autor opery Bedřich Smetana nebyl pozván a do divadla se musel dostat zadním vchodem. Korunní princ se s ním sice setkal, ale rozmluva s tehdy již neslyšícím skladatelem byla spíše nedorozuměním. Odehrálo se ještě dalších jedenáct představení a pak v budově probíhaly dokončovací práce až do srpna. V té době se nadhasič Čeněk nedokáže vyrovnat se svým milostným trápením a volí dobrovolný odchod ze světa. Den jeho pohřbu připadne na 12. srpna, kdy se v odpoledních hodinách objeví na střeše divadla oheň. Shoda nepříznivých okolností včetně účasti pražského hasičstva na Čeňkově pohřbu způsobí katastrofální konec kulturní stavby, po němž se ale znovu zvedne vlna vlastenecké sounáležitosti a nových krejcarových sbírek doprovázená odhodláním, že nové divadlo bude ještě krásnější než to, které podlehl ničivému živlu. Dotvrzením toho všeho je závěrečná píseň o tom, že český národ neskoná.

Režisérem představení je Peter Oravec, pod jehož vedením byla na začátku loňského roku v tomto divadle

uvedena úspěšná adaptace slavné operety Mamzelle Nitouche. Jeho pravou rukou se na scéně stala Jiřina Vacková působící zde v roli jakési akcelerátorky veškerého dění, kdy uvádí a komentuje jednotlivé obrazy, stará se o tempo představení a občas se zapojuje v drobných rolích i herecky. Je to také ona, kdo odstartuje něco jako rozhlasovou reportáž z průběhu požáru, v níž se postupně vystřídají i další účinkující.

Organizuje i jevištní ztvárnění původní opony Františka Ženíška zničené požárem a v obnoveném divadle nahrazené dílem Vojtěcha Hynaise. Postavu nadhasiče a trojnásobného otce Čeňka hraje s obrovským nasazením Martin Bohadlo a jeho milou Marjánku půvabná Lumíra Přichystalová. Zdánlivě vedlejší postavou je bláznivá Háta doprovázená svým pejskem a obdařená schopností vidět blížící se katastrofy, což často prezentuje zpěvem podivných songů. Výborně ji hraje Renata Rychlá. Stejně skvělý je i Dominik Renč, spolu s Miroslavem Kořínkem autor hudebního nastudování, a na scéně vystupující v nevděčné roli Hátina psíka občas si odsakujícího ke klavíru. Důležitou osobou je také hostinská Lenky Loubalové a k velmi vytiženým patří i pražští Pepkové Jana Bradáče a Jana Večeři. Scéna Ondřeje Zichy je jednoduchá s načrtnutými Hradčany v horní části zadní stěny a podle potřeby přesouvány dekoracemi interiéru hospody, ateliéru a dalších prostor. Vtipně je řešeno i přicházení na svět Marjánčiných a Čenkových tří dětí a nechybí ani pohled na jejich domeček. Pokud jde o kostýmy, je to spojení současného sportovního oblečení s dekoračním prvkem pánského oblečení z doby, do níž hra přísluší. Bílá tepláková souprava je doplněna červenou čamarou, přičemž Čeněk jako nadhasič má na bundě tyto barvy prohozené. K tomuto kostýmnímu základu se připojují nejrůznější doplňky, případně je pro určitou roli na čas nahrazen jiným oděvem, pro onu epizodu vhodným.

Ještě stojí za zmínku, že nechybí ani připomenutí původního určení hry pro loutkové divadlo v podobě dvou Čeňkových synků, jejichž loutky vodí za ruku Marjánka. Navíc se na střeše divadla ve chvíli vzplanutí prvního ohně na okamžik objevují i loutky maňáskové představující postavy mužů v té době zde pracujících.

Pokud jde o bohatý hudební doprovod, jsou tu využity především dobové vlastenecké písně a jejich parafráze s více či méně upravenými texty. Jako přídavek na závěr úspěšného představení zazní odpichová swingovka připravená Miroslavem Kořínkem.

Obdivuhodné je, že se tato hra rodila v náročných podmínkách letošního jara, v době pro zkoušení divadelních her i další kolektivní aktivity velmi nepříznivé. Díky obětavé práci vedení divadla a všech zúčastněných se už 2. července odehrála předpremiéra, z níž vyplynuly poznatky pro další práci, jejímž výsledkem byly premiéry uskutečněné ve dnech 10. a 14. září 2020. Je až symbolické, že si tragédii mařící výsledek dlouholetého usilování všech vrstev české společnosti připomínáme právě teď, kdy bojujeme s neviditelným zákeřným nepřítelem, k jehož zdoání nepostačí žádná celonárodní sbírka ani finanční podpora od samotného císaře pána jako tenkrát, před téměř sto čtyřiceti lety. Přesto nám ta odhodlanost a cílevědomost našich předků snad může být dobrým příkladem i dnes. Přijďte si potřebnou dávku načerpat do Krejcarova paláce Olympic, mezi skvělou partu Jana Schmidu. *(Ivan Kott, Nepříznivému osudu navzdory, Jonáš č. 2, roč. 2020-2021)*

K VERNISÁŽI A VÝSTAVĚ

Lovec okamžiků Jan Schmid. Ypsilonka na plakátech svého šéfa

Galerie Vinohradská 12 sídlící v budově Českého rozhlasu představuje výběr z plakátů Studia Ypsilon, které už téměř šedesát let vytváří herec, režisér, výtvarník a především zakladatel a ředitel Ypsilonky Jan Schmid.

Jste tvůrčí člověk mnoha uměleckých profesí. Co bylo hlavním podnětem k založení Studia Ypsilon?

Dělat divadlo jinak. Aby bylo živější, autentičtější, hravější, zkrátka pravdivější a smysluplnější. Totiž v době, kdy jsem Ypsilonku zakládal, se toho moc nesmělo a já si od počátku přál prostřednictvím divadla, které funguje v přítomnosti, zprostředkovávat svobodu. To se Ypsilonce podařilo. Už v době svých libereckých počátků se pro mnohé stala jakýmsi ostrůvkem svobody, místem, kde se z jeviště najednou říkalo, třebaš metaforicky, i to, co se jinak říkat nemohlo. Navíc se zde pěstovala tehdy naprosto ojedinělá metoda tvůrčí práce, kterou byla improvizace. Improvizace vždy souvisí s hledáním a nečekaným nalézáním, tedy opět hlavně se svobodou. I z toho důvodu jsem si představoval, že by divadlo mělo být z principu trvale studiové. Proto se jmenuje Studio Ypsilon a zabývá se herectvím nejen činoherním, ale i s potenciálem autorským, hudebně pěveckým a zároveň pohybově výtvarným, a to vždy ve smyslu výrazovém a v syntéze všeho.

Jak vznikl název Ypsilon?

Na začátku nemělo divadlo žádný název. Začal jsem ho vytvářet ještě za studií v Praze na Inspiromatech neboli karnevalových akcích pražských vysokých uměleckých škol. Ale na systematickou práci došlo až v Liberci, kde jsem byl na vojně a dal jsem tam dohromady několik herců z činohry a opery Divadla F. X. Šaldy, loutkářů ze Severočeského loutkového divadla a výtvarníků a hudebníků. Už tehdy na vojně vznikla inscenace Encyklopedické heslo XX. století, s níž jsme vystoupili na celostátní vojenské přehlídce ve slovenské Sliaci. Když se nás ptali, jak se jmenujeme, zavrtěl jsem hlavou, že nevím, a důstojník na to, že tam tedy zatím napíšeme X. Namítl jsem, že to není možné, protože tak se už jmenuje jedno divadlo v Brně. „Tak to tedy bude Ypsilon.“ To mě nadchlo, protože písmeno Y má tvar rozcestí, což vystihuje typicky ypsilonskou různorodost, nedořečenost a záhadnost. A také legraci.

Jste považován za člověka, jemuž je vlastní „merkuriální“ způsob myšlení. Můžete nám tuto vlastnost více popsat?

To souvisí s otevřeností a stálým pohybem. Snažit se být vždycky tam, kde se věci mění, respektive umět předbíhat dobu. Má to co dočinění s orientací a pohotovostí, tudíž právě s merkuriálním myšlením, s uměním číst z maličkostí a z nesouřadností věcí. O Merkurovi navíc vždy platilo, že byl lovcem okamžiků a nečekaných proměn, což by mému způsobu vytváření divadla také odpovídalo. Důležitý je v této souvislosti také smysl pro hru.

Podstatou vaší tvorby je „improvizace s využitím tvořivého potenciálu náhody“, kterou jste vtiskl do tohoto divadla. Jak se na Ypsilonku díváte dnes?

Jako na pěstěnou zahradu, kde platí elementární přírodní zákonitosti, včetně klikatých a nepředvídatelných zákonitostí náhody. Vnímám ji jako prostředí, jež má všechny přítomné bavit a osobně naplňovat, kdybych to chtěl přehnat, tak k růstu i ke kráse. Vzájemnost a respekt má vše spojovat. Samozřejmě jde i o témata, jež svými inscenacemi přinášíme a které se vždy nějakým způsobem dotýkají toho, co žijeme, nebo co v naší době zrovna chybí.

Současně s divadlem vznikaly také vaše plakáty. Jak hodnotíte svůj první plakát a co bylo jeho předlohou?

Ypsilonské plakáty jsou z vnější strany afíšem – obrazem, návěstím a z vnitřní strany programem k inscenaci. Od začátku jsem usiloval o to, aby Studio Ypsilon mělo svůj charakteristický styl a poetiku a to se přirozeně odráží i v podobě jeho plakátů. První plakát vznikl až ke třetí inscenaci Ypsilonu, což byla Carmen nejen podle Bizeta z roku 1966. Člověk si může ledacos vymyslet, má různé nápady, ale aby plakát mohl vzniknout, musí si vzít tužku nebo pero, tuš, štětec, barvy a pak se diví, jak se nápad v konkrétnosti na papíře mění, jak do procesu vstupují náhody, jak se mění čára, linie nebo barevné vztahy. Na tom se k dnešku nic nemění, jenom novým způsobem využívám technické prostředky, které doba přináší. Ale snažím se, aby rukopis zůstal stejný a každá věc byla jiná.

Tvoříte plakáty ke každé divadelní premiéře nebo i k jiným kulturním akcím?

V nepřerušené kontinuitě vytvářím plakáty výhradně pro Ypsilonku, výjimečně pak i pro jiné události. Od počátku se ale snažím, aby divadlo mělo svou vlastní vizuální image, od loga přes plakáty až po nejrůznější doprovodnou grafiku.

Kolik plakátů jste vytvořil? Dá se to vůbec spočítat?

Asi největší výstavu jsem měl v roce 2011 v Museu Kampa, kde se jich vybralo téměř na sto padesát. K dnešku jich přibýlo přinejmenším dvacet. Samozřejmě zde nemluvíme o ilustracích a mé další výtvarné tvorbě.

Podle jakého klíče jste vybíral plakáty pro výstavu v Galerii Vinohradská 12?

Pro současnou výstavu jsme vybrali plakáty z poslední doby, vesměs k představením, která stále hrajeme, a k tomu jsme pro srovnání dodali i několik kusů z různých let minulosti.

Na jaké hře v současnosti Studio Ypsilon pracuje a kdy se na ni necháme zlákat vaším dalším plakátem?

Čeká nás inscenační zpracování dluhu na skladateli Rudolfovi, o jehož českých začátcích se ani u nás neví dohromady nic, jelikož se brzy proslavil v Americe, kde se také trvale usadil. Dnes je považován za zakladatele amerického hudebního divadla. Jeho české kořeny prolne s jeho nejslavnějším dílem, kterým je opereta Rose-Marie. Vracíme se na konec 19. a začátek 20. století, a to se pokusíme porovnat s dneškem. Plakát ještě nemám ani ve skice.

(Zdenka Mlýnková, Týdeník Rozhlas č. 43/2020)

SOUPIS PR ČLÁNKŮ, TELEVIZNÍCH A ROZHLASOVÝCH ŠOTŮ

(Mediální ohlasy k dalšímu dění ve Studiu Ypsilon – výběr zpráv)
leden – prosinec 2020

RECENZE: Ypsilonka láká na svou domovskou adresu, pozvala i Otce vlasti

Datum vydání: 11. 01. 2020 | Datum importu: 13. 01. 2020 8:03

Zdroj: idnes.cz | Autor: Martin Bohadlo

Téma: Studio Ypsilon

AVE: 99 000 Kč | GRP: 14,79 | RU / den: 1 330 730

Vydavatel: Mafra, a. s.

Celková návštěvnost: 81 510 000

Originál: URL

Bilanční představení připravila legendární pražská Ypsilonka. Věnuje se v něm nejen historii budovy, ve které sídlí, ale i celkově pražské ulici Spálená. Novinka potěší především milovníky zdejší specifické scény.

Listování dějinami jedné ulice

Datum vydání: 20. 01. 2020 | Datum importu: 21. 01. 2020 8:03

Zdroj: divadelni-noviny.cz +1 | Autor: Jana Soprová

Téma: Studio Ypsilon

AVE: 5 000 Kč | GRP: 0,28 | RU / den: 25 000

Vydavatel: divadelni-noviny.cz

Originál: URL

Pražská Ypsilonka slaví – už nějakou dobu – výročí: 55 let od první inscenace a 56 let od svého založení.

Jiří Lábus sedmdesátiletý

Datum vydání: 26. 01. 2020 | Datum importu: 27. 01. 2020 7:55

Zdroj: literarky.cz | Strana 0

Téma: Studio Ypsilon

AVE: 8 000 Kč | GRP: 0,05 | RU / den: 4 680

Vydavatel: literarky.cz

Originál: URL

Jiří Lábus sedmdesátiletý

V neděli 26. ledna se křepkým sedmdesátníkem stal Jiří Lábus, jeden z nejlepších žijících českých komiků.

Slaví se 56 let od založení divadla Ypsilon, „Spálená 16“

Datum vydání: 03. 02. 2020 | Datum importu: 04. 02. 2020 8:07

Zdroj: prazsky-zpravodaj.cz | Autor: Věra Hamplová

Téma: Studio Ypsilon

AVE: 3 000 Kč | GRP: 0,11 | RU / den: 10 000

Vydavatel: prazsky-zpravodaj.cz

Originál: URL

To je název hry Jana Schmidy, první premiéry letošní sezóny. Představení odkazuje ke třem významným výročím: 55 let od první inscenace, 150 let od narození J. E. Purkyně a 30 let od sametové revoluce.

DIVADLO

Datum vydání: 20. 02. 2020 | Datum importu: 24. 02. 2020 7:46

Zdroj: Glanc | Rubrika: Kultura/Divadlo | Strana 154 | Autor: ŠÁRKA SCHMIDTOVÁ

Téma: Studio Ypsilon

AVE: 149 714 Kč | Tištěný náklad: 50 059 | Prodaný náklad: 27 938 | GRP: 1,74 | Čtenost: 156 356

Vydavatel: VLTAVA LABE MEDIA, a. s. | Periodicita: měsíčník Lumíra Přichystalová (29)

Je v angažmá v divadle studio ypsilon, působí také v divadle nod a letos ji čeká diplomová práce a státnice na katedře loutkového divadla damu. Hrajete ve hře Spálená 16.

Dnes slaví narozeniny jeden z nejoblíbenějších českých herců

Datum vydání: 11. 03. 2020 | Datum importu: 12. 03. 2020 8:21

Zdroj: aplausin.cz | Autor: Olymp Praha

Téma: Studio Ypsilon

AVE: 5 100 Kč | GRP: 0,06 | RU / den: 5 000

Vydavatel: aplausin.cz

Originál: URL

Herec Martin Dejdar dneska slaví 55. narozeniny. Dlouholetý člen divadla Studia Ypsilon má za sebou celou řadu divadelních, filmových a seriálových rolí.

Škola Ypsilon pro děti

Datum vydání: 04. 05. 2020 | Datum importu: 05. 05. 2020 8:01

Zdroj: praha1.cz

Téma: Studio Ypsilon

AVE: 850 Kč | GRP: 0,04 | RU / den: 3 932 | RU / měsíc: 52 202

Vydavatel: Úřad městské části Praha 1

Originál: URL

Představujeme vám internetový, živě vysílaný, vzdělávací pořad pro děti, ale nejen pro ně.

Můžete se těšit na zábavnou formou pojeté seznámení s vyjmenovanými slovy společně s herci Studia Ypsilon Lumírou Přichystalovou a Janem Večeřou.

Ukážeme si: kdy vyjmenovaná slova používat s čím se snadno zamění kde je jejich původ jakou mají melodii a zvuk.

Každý díl je věnován jedné skupině (B, L, M, P, S, V, Z). Pořad je založený na živé komunikaci přes sociální sítě a interakci s „publikem“.

Ypsilonka odstartuje program začátkem června, zakoupené vstupenky za neodehraná představení si diváci můžou vyměnit

Datum vydání: 12. 05. 2020 | Datum importu: 13. 05. 2020 7:47

Zdroj: informuji.cz | Strana 0

Téma: Studio Ypsilon

AVE: 20 000 Kč | GRP: 0,18 | RU / den: 16 390

Vydavatel: informuji.cz

Celková návštěvnost: 272 420

Pražská divadelní scéna Studio Ypsilon zahájí program po uvolnění vládních opatření v pondělí 8. června. Od čtvrtka spouští předprodej a také možnost výměny vstupenek za představení, která byla kvůli pandemii koronaviru zrušena. Variantou může být voucher Karta Y s platností do 30. října, jenž platí na kterékoli představení po obnovení provozu až do konce listopadu.

POZORNOST – KARTA Y je dárek a poděkování

Datum vydání: 13. 05. 2020 | Datum importu: 14. 05. 2020 7:47

Zdroj: kdykde.cz +1 | Autor: Sněž Tu

Téma: Studio Ypsilon

AVE: 25 000 Kč | GRP: 0,08 | RU / den: 7 519 | RU / měsíc: 74 335

PRO všechny v první linii (zdravotníkům, záchranářům, hasičům a policistům) PRO ty, kteří navzdory riziku zajišťují vše potřebné (prodavačkám, lékárníkům, sociálním pracovníkům, řidičům MHD, poštovním doručovatelům, zaměstnancům úklidových služeb a jiným) PRO každého, kdo pomáhá a stará se o druhé (příbuzní, přátelé, sousedé a dobrovolníci) PRO pedagogy, kteří učí děti „na dálku“, či naopak PRO rodiče, kteří se s dětmi učí doma, PRO (spolu) pracovníky, zajišťující chod firem a PRO mnoho a mnoho dalších.

Pražská divadelní scéna Studio Ypsilon zahájí provoz 8. června

Datum vydání: 15. 05. 2020 | Datum importu: 18. 05. 2020 7:57
Zdroj: divadlo.cz | Strana 0 | Autor: Autor článku: Andrea Machová
Téma: Studio Ypsilon
AVE: 5 000 Kč | GRP: 0,11 | RU / den: 10 000
Vydavatel: divadlo.cz
Originál: URL

Pražská divadelní scéna Studio Ypsilon zahájí provoz po uvolnění vládních opatření 8. června s představením Spálená 16. Aktuální sezónu uzavře ve čtvrtek 2. července předpremiérou inscenace Národní tragédie aneb Překrásný nadhasič pražský.

Spálená 16 jako genius loci

Datum vydání: 29. 07. 2020 | Datum importu: 30. 07. 2020 7:59
Zdroj: divadelni-noviny.cz | Autor: Veronika Holečková
Téma: Studio Ypsilon
AVE: 5 000 Kč | GRP: 0,28 | RU / den: 25 000
Vydavatel: divadelni-noviny.cz
Originál: URL

Napadlo vás někdy pít se po historii místa, v němž žijete? A napadlo vás někdy, že by na základě této myšlenky mohla vzniknout inscenace?

Právě tento nápad vedl ke vzniku inscenace Spálená 16 od autora a režiséra Jana Schmidu.

Zahájení sezony (a happy hours) v Ypsilonce

Datum vydání: 06. 09. 2020 | Datum importu: 07. 09. 2020 8:10
Zdroj: i-divadlo.cz | Strana 0
Téma: Studio Ypsilon
AVE: 750 Kč | GRP: 0,06 | RU / den: 5 000
Vydavatel: i-divadlo.cz
Celková návštěvnost: 63 800
Originál: URL

Studio Ypsilon zve na slavnostní zahájení nové divadelní sezóny – 10. září 2020 v 11. 00 hodin v pasáži Olympic. Bude se zpívat, tančit i povídat. V novém obchodním centru si budete moci zakoupit vstupenky (nabídka pro happy hours bude ještě upřesněna), knihy z produkce divadla či plakáty k inscenacím. Po celou dobu akce bude také otevřeno YPSILON CAFE.

Ypsilonka uvede komedii o událostech kolem požáru Národního divadla

Datum vydání: 08. 09. 2020 | Datum importu: 09. 09. 2020 8:09
Zdroj: seznamzpravy.cz +1 | Rubrika: Praha | Strana 0 | Autor: ČTK
Téma: Studio Ypsilon
AVE: 99 000 Kč | GRP: 20,15 | RU / den: 1 813 436 | RU / měsíc: 4 892 293
Vydavatel: Seznam.cz, a.s.
Celková návštěvnost: 70 570 000

Premiérou inscenace Národní tragédie aneb Překrásný nadhasič pražský zahájí 10. září novou sezonu pražské Studio Ypsilon. Podobě jako v případě mnoha dalších divadel, i ona měla být původně uvedena na konci minulé sezony.

Divadelní plakáty Jana Schmidu pro Studio Ypsilon

Datum vydání: 01. 10. 2020 | Datum importu: 05. 10. 2020 8:03
Zdroj: ČRo – informace.cz +1 | Rubrika: Výtvarné umění | Autor: Andrea Filičková
Téma: Studio Ypsilon
AVE: 10 000 Kč | GRP: 0,23 | RU / den: 20 910 | RU / měsíc: 277 603
Vydavatel: ČESKÝ ROZHLAS
Originál: URL

Jan Schmid, zakladatel a ředitel Studia Ypsilon, je původní profesí výtvarník. Pro Ypsilonku již několik desetiletí navrhuje unikátní plakáty. Jeho nezaměnitelný rukopis se stal neodmyslitelnou součástí vizuální image této divadelní scény. Výstava v Galerii Vinohradská 12 v budově Českého rozhlasu v Praze se soustředí na autorovu tvorbu ze současnosti a nedávné minulosti. Vernisáž výstavy se uskuteční ve čtvrtek 1. října v 17 hodin.

Lovec okamžiků Jan Schmid

Datum vydání: 12. 10. 2020 | Datum importu: 12. 10. 2020 7:47
Zdroj: Týdeník Rozhlas | Rubrika: Aktuálně z Vinohradské | Strana 6 | Autor: Zdeňka Mlýnková
Téma: Studio Ypsilon
AVE: 22 371 Kč | Tištěný náklad: 14 500

Vydavatel: Radioservis, a. s. | Periodicita: týdeník
Galerie Vinohradská 12 sídlící v budově Českého rozhlasu představuje výběr z plakátů Studia Ypsilon, které už téměř šedesát let vytváří herec, režisér, výtvarník a především zakladatel a ředitel Ypsilonky Jan Schmid. Výstava je k vidění do konce října, a to každé pondělí od 12 do 18 hodin a ve čtvrtek od 12 do 14 hodin.

NOC DIVADEL 2020

Z YPSILONKY S RYTMEM V PATÁCH

Datum vydání: 19. 11. 2020 | Datum importu: 20. 11. 2020 7:52
Zdroj: kdykde.cz
Téma: Studio Ypsilon
AVE: 25 000 Kč | GRP: 0,08 | RU / den: 7 519 | RU / měsíc: 74 335
Vydavatel: Paseo s. r. o.
Originál: URL
21. 11. 2020, 17:30 – 22:00 Hudebnost, radost a svoboda improvizace jsou hlavní devízou Studia Ypsilon pro letošní Noc divadel, která má navzdory aktuální krizové situaci proběhnout v sobotu 21. 11.

Ypsilonka má v koronavirovém období napilno

Datum vydání: 30. 11. 2020 | Datum importu: 01. 12. 2020 7:48
Zdroj: prahatv.eu | Strana 0 | Autor: Lukáš Kubát
Téma: Studio Ypsilon
AVE: 4 000 Kč | GRP: 0,29 | RU / den: 25 840 | RU / měsíc: 343 054
Vydavatel: POLAR televize Ostrava, s. r. o.
Originál: URL
Napilno mají v koronavirovém období ve Studiu Ypsilon. Nejen, že se tu zkouší na plné obrátky, ale během koronaviru tu udělali třeba školu Ypsilon nebo se online zapojili do Noci Divadel. Podle ředitele divadla tu mají v tomto období, možná více práce než normálně.

VÁNOČNÍ VEČERY – ŽIVĚ Z YPSILONKY

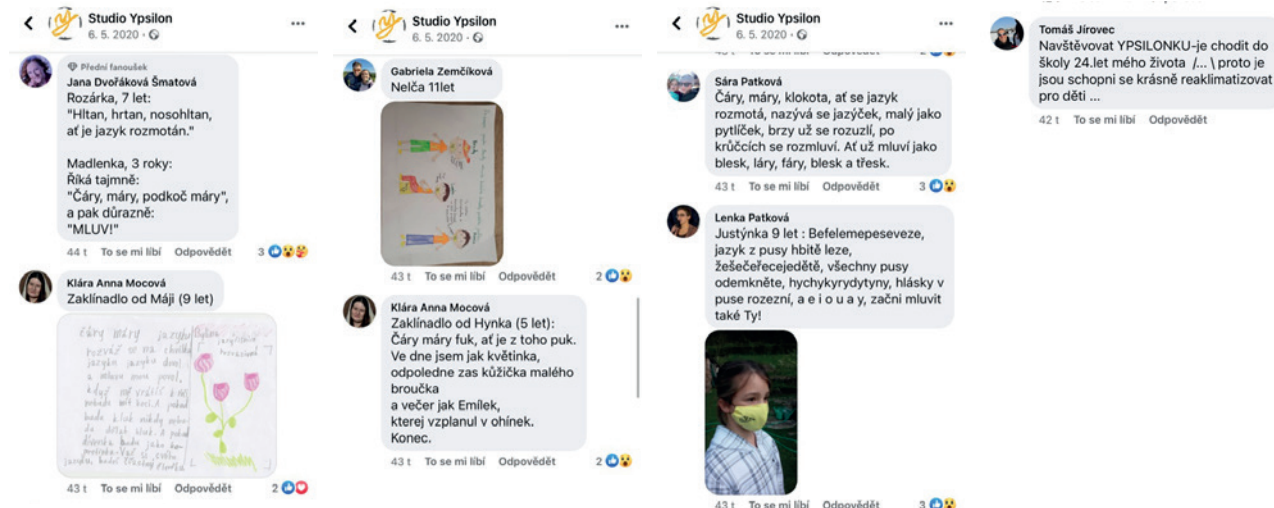
Datum vydání: 19. 12. 2020 | Datum importu: 21. 12. 2020 7:50
Zdroj: kdykde.cz
Téma: Studio Ypsilon
AVE: 25 000 Kč | GRP: 0,08 | RU / den: 7 519 | RU / měsíc: 74 335
Vydavatel: Paseo s. r. o.
Originál: URL
Oddechněte si od předvánočního shonu a prožijte s námi tradiční rituál přípravy štedrovečerního hodování, které vrcholí provedením Paschovy Vánoční mše F dur s podkrkonošským betlémem. Mezitím všelicos, písně, koledy, muzicírování, vánoční povídání, radost a veselí.

OHLASY DIVÁKŮ (VÝBĚR Z FACEBOOKU)

ŠKOLA YPSILON

Z reakcí a také odpovědí (nejen) malých diváků na soutěžní úkoly ze Školy Ypsilon:

NOC DIVADEL – Z YPSILONKY S RYTMEM V PATÁCH

Z vtipných odpovědí na otázku, kterou jsme s odkazem na fotografii pořízenou v závěru našeho živého vysílání v rámci Noci divadel položili divákům: Uhádnete, kdo je muž s bílou šálou?

VÁNOČNÍ VEČERY ŽIVĚ Z YPSILONKY

Od věrných diváků, kteří ypsilonové Vánoční večery už znají možná i z paměti:

OCENĚNÍ

Recenze a rozhovory

Režisér Jan Schmid získal Cenu Genia Smíchu na jubilejním 20. ročníku GRAND Festivalu smíchu. Ceny byly slavnostně předány ve Východočeském divadle Pardubice v rámci slavnostního galavečera v pondělí 27. ledna 2020. Na cenu reagoval Jan Schmid slovy: „Děkuji. Ne že bych byl zrovna humorista nebo komik, ale musím říci, že všechno, co dělám, se neobejde bez humoru.“

JINÉ VEŘEJNÉ AKTIVITY, UDÁLOSTI A PŘESAHY

V lednu oslavil Jiří Lábus na půdě Ypsilonky své sedmdesátiny. Tuto příležitost využil k tomu, aby se jako dlouholetý podporovatel a člen rady **Konta Bariéry** vzdal veškerých dárků ve prospěch právě této v České republice nejdéle trvající veřejné sbírky, jež se věnuje lidem s handicapem a organizacím, které o ně pečují. ●●●14. února vyhlášíme street photo soutěž

ZAČNI A FOT! o nejlepší „úlovek“ plakátů k inscenaci Spálená 16, rozmístěných jako billboardy po celé Praze a okolí. ●●●10. března bylo kvůli covidu-19 zrušeno první představení.

●●●20. března jsme na Facebooku Studia

Ypsilon zveřejnili první zprávu o **šití roušek**, kterých jsme ušili, rozdali a rozvezli tisíce. V rámci iniciativy **YPSILONKA POMÁHÁ** jsme navázali spolupráci s řadou organizací, včetně léčen dlouhodobě nemocných, domovů pro seniory, nemocnic atd. Navázána byla spolupráce s Koordináčním centrem Bezpečnostního odboru MHMP a Červeným křížem.

Kromě šití roušek se naši lidé, včetně herců a hereček, na mnoha místech zapojili i do další pomoci jako dobrovolníci v péči o seniory, při zajišťování rozvážkové služby apod. ●●●24. března jsme jako podporu veřejnosti

vyvěsili na sociálních sítích i jako plakát ve výloze divadelního baru provolání: **SPOLEČNĚ TO ZVLÁDNEME**, doplněné o NAŠE HESLO, které Jan Schmid vlastnoručně napsal, podepsal a za celé Studio Ypsilon zveřejnil jako poselství: „Všichni jsme ohroženi, ne pouze určité skupiny. Všichni držíme pohromadě. A budme k sobě slušní!“ Odezva veřejnosti byla obrovská. ●●●

26. března zdraví Martin Dejdar v pětadvaceti vteřinách diváky Ypsilonky z videa umístěného na Facebooku Studia Ypsilon (41 100 zhlédnutí). ●●●31. března ještě před zahájením live streamingu Školy Ypsilon společnost Wero Energy zdarma vydezinfikovala veškeré prostory divadla. V závěru reportáže o celé akci, zprostředkované Martinem Dejdařem a nazvané **YPSILONKA**

JE ČISTÁ, děkuje také Jiří Lábus, který v ní s humorem sobě vlastním divákům vzkazuje: „Děkuji, že jsme první čisté divadlo v republice. Jen aby ty výkony, až zase začneme hrát, nebyly až moc sterilní?!“ ●●●1. dubna byl hostem pořadu Mozaika, vysílaném na stanici Českého rozhlasu Vltava, prof. Jan Schmid, který v kontextu svého celoživotního tématu náhody a improvizace hovořil nejen o nečekanosti a výjimečnosti stavu divadel, která v době pandemie přestala žít svým běžným životem, ale i o stavu krize obecně. Přesto, jak také řekl, „se dívám na budoucnost skoro až vesele“. ●●●Na začátku dubna proběhlo elektronicky naše tradiční hodnocení již 6. ročníku celostátní soutěže pro dětské týmy **SRDCE S LÁSKOU DAROVANÉ**, které je Ypsilonka

Počet zhlédnutí
v roce 2020: 41 100

v čele s Janem Schmidem od počátku patronem. Slavnostní setkání a předání cen vítězům v historickém jednacím sále Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR v květnu překazila pandemie. ●●●V dubnu, kdy byla divadla stále zavřená, začal Petr Vršek natáčet pro ČT komediální seriál Láska v čase korony. ●●●

Pro rozmezí dubna a května vybral Český rozhlas, generální partner Studia Ypsilon, ze zlatého fondu svých rozhlasových her k volnému poslechu na stanici Vltava rozsáhlý Rabelaisův román Gargantua a Pantagruel, který byl ve dvou dílech natočen v letech 1984 a 1985, ve vynikající drammatizaci Zdeňka a Marie Hořínkových, v režii Jana Schmida, s hudbou Miroslava Kořínka a mistrovskými výkony také herců z Ypsilonky. ● ● ● Během května byl od-

*Naše heslo
Uvidíte, že nic není jenom nále,
jak ho vidíte.*

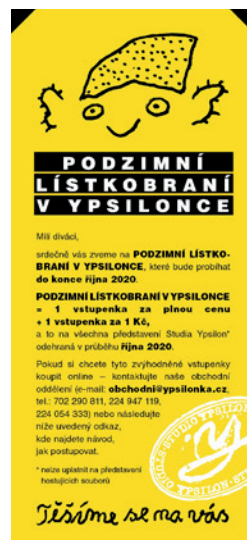
KARTA Y jako POZORNOST a podkovič za práci a pomoc během koronavirové epidemie v 2020.
Jednou Kartou Y získáte jednu vstupenku na představení Studia Ypsilon.
Během

startován projekt **POZORNOST - KARTA Y**, kterým divadlo vyjádřilo svůj dík všem, kteří během jara navzdory riziku zachraňovali životy, hlídali bezpečnost a zajišťovali vše potřebné. Průvodní heslo projektu bylo: „Uvidíte, že nic není jenom tak, jak to vidíte.“ ● ● ● Od 25. května se v divadle opět může zkoušet. ● ● ● 1. června byla na programu ČT art odvysílána již kultovní inscenace Praha stovětátá coby připomínka 20. výročí tohoto stále reper-

toárového představení Studia Ypsilon. I tentokrát stejně jako u původně přímého přenosu hry 1. září 2016 byla sledovanost hodně vysoká: **až na 60 000 diváků.** ● ● ● Na přelomu května a června ČRo Dvojka vybral k volnému poslechu další z rozhlasových režii Jana Schmida: Ondřej Stelzig, kovář z Řásnice, s Josefem Kemrem v hlavní roli a herci z Ypsilonky v dalším obsazení. ● ● ● Během června jsme otevřeli v pasáži Olympic **nové Obchodní centrum Studia Ypsilon** a hned vedle zároveň i besední prostor pro nej-
různější setkávání. Radostná „imidž“ láká ke vstupu mj. i ve výloze vystavenými knihami z produkce Nakladatelství Studia Ypsilon, jako i nápadnou barevnou plochou čelní stěny uvnitř, pokryté unikátními plakáty k repertoárovým představením Studia Ypsilon. ● ● ● Byl zaveden nový rezervační a prodejní systém. ● ● ● Od 1. do 8. srpna zařadil ČRo Dvojka k volnému poslechu rozhlasovou komedii Zlatý věk sedmé velmoci podle povídek Jeroma Klapky Jeroma, v režii Jana Schmida a hvězdném ypsilonském obsazení z roku 1996. ● ● ● V divadle proběhly zásadní opravy nezbytné pro další profesionální provoz divadla (především výměna a obnova světelné techniky a generální výměna tahů). ● ● ● 10. září se konalo v pasáži Olympic slavnostní zahájení **57. sezóny Studia Ypsilon.** U této příležitosti byl celý soubor jako každý rok společně vyfotografován. ● ● ● 18. září se skoro zázrakem podařilo odehrát představení Spálená 16. Nikdo z celkem pětadvaceti účinkujících nebyl právě nemocen ani v karanténě. ● ● ● 5. října byla vyhlášena akce **PODZIMNÍ LÍSTKOBRAŇ V YPSILONCE**, diváky s nadšením kvitovaná, bohužel pandemií zmařená. ● ● ● 8. a 10. října ČT art

připomněla sto let od založení avantgardního uměleckého sdružení Devětsil uvedením stejnojmenného dokumentu, jehož stěžejní část tvoří scénické útržky ze slavného představení Studia Ypsilon Depeše a jiné na kolečkách z roku 1972. ● ● ● 9. října se hrála Škaredá středa, poslední představení roku ještě s diváky v sále. ● ● ● 12. října bylo divadlo z důvodu nařízení vlády znovu uzavřeno. ● ● ● Spouští se další koloběh opakovaných výměn vstupenek a vracení vstupného. Platnost dárkových poukazů byla prodloužena. ● ● ●

13. října Studio Ypsilon zveřejnilo nové **heslo do dneška**: „*Trpaslíci, trpaslíci, mají zas i dnes co říci.*“ S vysvětlením, že se každý musíme spolehnout sám na sebe, když už nám ani trpaslíci nepomohou. Fanoušci Ypsilonky na sociálních sítích zareagovali skvěle. ●●● Kontakt s diváky je bez ustání udržován. Od listopadu se místo vyměňovaných vstupenek začínají vydávat speciální vouchery s platností do 30. června 2021. ●●● 11. listopadu byla vyvěšena výzva **HLEDÁ SE PLAKÁT**. První reakce s nabídkou darovat divadlu ztracené plakáty k inscenaci Depeše a jiné na kolečkách z let 1972 a 1980 přišla o měsíc později až z Kanady. ●●● 16. listopadu jako vzpomínka na 17. listopad 1989 bylo s velkou odezvou veřejnosti na Facebooku Studia Ypsilon publikováno video nazvané **LISTOPADOVÁ REVOLUČNÍ YPSILONSKÁ MONTÁŽ**. ●●● 21. listopadu uvedla ČT art v rámci programu Noc divadel na Artu jedno z prvních kmenových představení Studia Ypsilon, Carmen nejen podle Bizeta, natočené v roce 1968 Evaldem Schormem jako středometrážní film. ●●● 25. listopadu bylo zveřejněno video **Ypsilonká Noc divadel** jako čerstvá připomínka této mimořádně povedené divadelní události roku. ●●● 29. listopadu Ypsilonka přivítala začátek adventu, během kterého se podařilo zrealizovat hned několik větších i menších počinů. ●●● 30. listopadu byla vyhlášena akce **YPSILONKA NEJEN POD STROMEČEK**. ●●● 6. prosince bylo zveřejněno video jako vzpomínka na Vlastu Průchovou, v Ypsilonce po léta na Vánočních večerech hostující. ●●● 11. prosince Jan Schmid, opět coby ranní host Mozaiky na stanici Vltava, s vehemencí prohlásil: „Musíme být připraveni hrát a očekávat změny.“ ●●●

MALÝ VÁNOČNÍ JARMARK V YPSILONCE

Milí diváci, příznivci Y a všichni, kdo zrovna půjdete kolem, zastavte se a navštivte náš malý vánoční jarmárek v pasáži Olympic a Obchodním centru Studia Ypsilon ve Spálené 16 v úterý **22. prosince 2020 od 11 do 17 hod.**

Ke koupí a leccos i jako pozornost budeme nabízet:

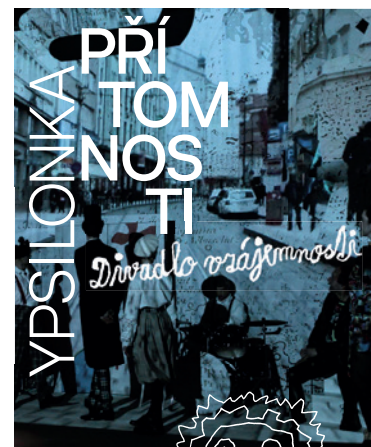
- dárkové poukazy
- knihy z produkce Nakladatelství Studia Ypsilon
- plakáty Studia Ypsilon
- vstupenky na představení Studia Ypsilon
- zpravodaje, pohlednice, obrázkové kartičky s podpisy herců a jiné milé drobnosti z dílny Studia Ypsilon

Také se bude živě muzikovat, třeba i na přání.
Přijďte a uvidíte. Nikdy nevíte, co objevíte.

Těšíme se na vás

13. prosince byl našim divákům a fanouškům poslán pozdrav jako pobídka k pospolitosti prostřednictvím videa **Zazpívejte si s námi!** ●●● 17. prosince bylo opět krátkým videem upozorněno na vrcholnou událost konce roku, na live stream Vánoční večery z Ypsilonky. ●●● 20. prosince byl na ČRo Dvojka odvysílán pořad Až na dřev, poutavý rozhovor s Janem Schmidem o divadle, životě a stavu společnosti dříve a hlavně dnes. ●●● 22. prosince se podařilo v pasáži Olympic za veselého hudbaření uskutečnit **MALÝ VÁNOČNÍ JARMARK V YPSILONCE**. ●●● 23. a 25. prosince byly jako už tradičně v České televizi odvysílány Vánoce v Ypsilonce, a to na ČT2 a poprvé i na nové „dočasné“ stanici ČT3. ●●● Na konci prosince byly zprovozněny nové webové stránky Studia Ypsilon. ●●● Dokončuje se nová kniha **YPSILONKA PŘÍTOMNOSTI** aneb Divadlo vzájemnosti, s přesahem do minulosti, aby nám budoucnost neutekla. ●●● 31. prosince bylo zveřejněno

video Radujme se, veselme se v tomto novém roce! ●●● Studio Ypsilon zhotovilo a rozeslalo PF 2021 s přesvědčením, že: **NOVÝ ROK SE NARODÍ, PŘESTOŽE SVĚT MARODÍ!**

HOSTÉ (spolupořadatelství)

Divadlo VOSTO5: Slzy ošlehaných mužů

V roce 2020: 3 představení

Premiéra: 12. 12. 2013

Cabaret Calembour: Plejtvák

V roce 2020: 4 představení

Premiéra: 19. 2. 2013

ROZBORY HOSPODAŘENÍ ZA ROK 2020

Výkonové ukazatele

(návštěvnost, tržebnost, náklady na jednotlivé inscenace)

Přehled návštěvnosti a tržebnosti za měsíce leden až prosinec 2020

název organizace: Studio Ypsilon, Spálená 16, 110 00 Praha 1	počet před- stav.	počet nabídnu- tých míst	počet ná- vštěv.	procento návštěv- nosti	100 % výnosy tržby v Kč	skutečné výnosy tržby v Kč	procento tržeb	počet zruše- ných představ.
– na vlastní scéně – vl. soubor (název představení):								
Praha stověžatá	0	0	0		0	0		
Prodaná nevěsta	2	344	340	98,84 %	110832	109268	98,59 %	4
Svatá rodina	1	172	134	77,91 %	53802	40344	74,99 %	7
Rusalka nejen podle Dvořáka	3	516	409	79,26 %	161406	126541	78,40 %	4
Babička se vrací	1	172	130	75,58 %	53802	30521	56,73 %	2
Vratká prkna	3	360	327	90,83 %	94104	83198	88,4 %	6
Škaredá středa	3	454	295	64,98 %	140766	87343	62,05 %	7
Pánská šatna	3	485	465	95,88 %	151086	142366	94,23 %	9
Sežeňte Mozarta	2	344	228	66,28 %	107604	66715	62,00 %	5
Swing se vrací	1	172	163	94,77 %	53802	38008	70,64 %	9
Varieté Freda A.	3	481	264	54,89 %	133901	61300	45,78 %	5
Kostky jsou vrženy	2	344	194	56,40 %	107604	45743	42,51 %	6
Jezinky a bezinky	1	172	92	53,49 %	53802	26430	49,12 %	4
Utíkejte, slečno Nituš	2	344	260	75,58 %	107604	68808	63,95 %	4
Spálená 16	7	1204	843	70,02 %	366294	250463	68,38 %	12
Národní tragédie	4	598	517	86,45 %	53818	21612	40,16 %	15
Hlava Medúzy	3	360	357	99,17 %	102618	100588	98,02 %	9
Proměna	2	218	152	69,72 %	45976	22924	49,86 %	6
Škola Ypsilon								4
Drama v kostce 2	3	338	237	70,12 %	71563	43258	60,45 %	7
Překvapení	2	274	250	91,24 %	52594	46580	88,57 %	
Noc divadel – stream	1							
Vánoční večery – stream	1							6
Hudbajky	2	240	185	77,08 %	20532	15582	75,89 %	13
celkem ze vstupného (vlastní soubor)	52	7592	5842	76,95 %	2043510	1427592	69,86 %	144

název organizace: Studio Ypsilon, Spálená 16, 110 00 Praha 1	počet před- stav.	počet nabídnu- tých míst	počet ná- vštěv.	procento návštěv- nosti	100 % výnosy tržby v Kč	skutečné výnosy tržby v Kč	procento tržeb	počet zruše- ných představ.
– spolupořadatelství – hostování (vlastní scéna):								
VOSTO 5 – Slzy ošlehaných mužů	3	316	281	88,92 %	67642	59592	88,10 %	5
Plejtvak – C. Calabour	4	480	473	98,54 %	103072	102152	99,11 %	4
celkem ze spolupořa- datelství / koprodukcce	7	796	754	94,72 %	170714	161744	94,75 %	9
celkem na vl. scéně – vl. soubor a spolupoř.	59	8388	6596	78,64 %	2214224	1589336	71,78 %	153
z toho premiérovaná představení	2							
z toho derniérovaná představení								
– zájezdy tuzemské a zahraniční:								
Varieté Freda A.								2
Utíkejte, slečno Nituš	3					300000		12
Kostky jsou vrženy								2
Proměna								1
Rusalka nejen podle Dvořáka								1
Vratká prkna								1
Drama v kostce								1
celkem ze zájezdů	3					300000		20
Výnosy – tržby z hlavní činnosti celkem						1889336		
– ostatní výnosy z hlavní činnosti:								
celkem ostatní výnosy						0		
Výnosy – tržby z hlavní činnosti celkem						1889336		

Organizace: Studio Ypsilon

Tabulka č.6

Náklady na inscenace v roce 2020

Sál/ zkuš.	Titul:	Datum premiéry	Pořizovací náklady		Autorské honoráře			Náklady celkem
			věcné	inscenátoři	hosté/1 repríza	tantiémy %	tantiémy	
VS	Národní tragédie aneb překrásný nadhasič pražský	10.09.2020	412,80	160,00	7,00	10,00	5,40	582,20

tis. Kč

Vypracoval: Ing.Bc. B. Pechová
Dne: 5.2.2021

Schválil: prof. J. Schmid

prof. J. Schmid

ZPRÁVA O VÝSLEDKU HOSPODAŘENÍ

I. Rozpis ukazatelů schváleného rozpočtu na rok 2020:

Neinvestiční příspěvek PO celkem ÚZ 91 32 285,6 tis. Kč

z toho:

příspěvek na odpisy	673,0 tis. Kč
Limit prostředků na platy PO	19 709,0 tis. Kč
Limit počtu zaměstnanců	53 přepoč. osob
Odpisový plán – limit (HČ + DČ)	673,0 tis. Kč
z toho: hlavní činnost	673,0 tis. Kč
Kapitálové výdaje – investiční transfer – IA č. – 45178	
– Výměna a obnova světelné techniky	400,0 tis. Kč

II. Rozpočtová opatření (úpravy rozpočtu) na rok 2020:

1. Rozpočtové opatření č. 4031 – **zvýšení finančních prostředků na zvýšení platových tarifů**
na základě nařízení vlády č. 300 ze dne 4. 11. 2019 včetně zákonných odvodů, a to od 1. 1. 2020
– rozpočtové opatření ze dne 28. 1. 2020 – na základě usnesení ZHMP č. 13/23 ze dne 23. 1. 2020
– neinvestiční příspěvek – ÚZ 91: částka: **2 438,1 tis. Kč**.
2. Rozpočtové opatření č. 4355 – **zvýšení finančních prostředků na pokrytí provozních nákladů v hlavní činnosti v důsledku COVID-19**
– rozpočtové opatření ze dne 2. 7. 2020 – na základě usnesení RHMP č. 1400 ze dne 29. 6. 2020
– neinvestiční účelový příspěvek – ÚZ 130: částka: **2 750 tis. Kč**.
3. Rozpočtové opatření č. 4563 – **zvýšení finančních prostředků na pokrytí provozních nákladů v hlavní činnosti v důsledku COVID-19**
– rozpočtové opatření ze dne 22. 10. 2020 – na základě usnesení RHMP č. 2303 ze dne 19. 10. 2020
– neinvestiční účelový příspěvek – ÚZ 130: částka: **2 450 tis. Kč**.
4. Rozpočtové opatření č. 4604 – **zvýšení finančních prostředků na pokrytí provozních nákladů v hlavní činnosti v důsledku COVID-19**
– rozpočtové opatření ze dne 13. 11. 2020 – na základě usnesení RHMP č. 2461 ze dne 9. 11. 2020
– neinvestiční účelový příspěvek – ÚZ 130: částka: **1 300 tis. Kč**.
5. Úprava limitu **odpisového plánu** na rok 2020 (č. j. MHMP 1837659/2020)
ze dne 3. 12. 2020 na základě usnesení RHMP č. 2732 ze dne 30. 11. 2020
– navýšení o **45,1 tis. Kč** – výše limitu odpisového plánu po úpravě – **718,1 tis. Kč**.
6. Použití finančních prostředků z Fondu investic – 746 116,25 Kč – Generální výměna tahů na Velké scéně SY. Použití těchto prostředků z FI bylo schváleno dne 3. 6. 2020 – č. j. MHMP 825638/2020.
7. Použití finančních prostředků z Fondu investic na dofinancování investiční akce v povoleném limitu bez schvalování (na základě oznámení)
– 14 385,92 Kč – dofinancování IA č. IA č. – 45178 – Výměna a obnova světelné techniky

III. Schválení vyúčtování výsledků hospodaření za rok 2019 (č. j. MHMP 932824/2020)

1. do FFV PO hl. m. Prahy byla převedena úspora NIP za rok 2019 ve výši 280 186,97 Kč.
2. Na základní běžný účet hl. m. Prahy byly odvedeny nevyčerpané investiční příspěvky ve výši 77 Kč.
3. Zisk z doplňkové činnosti ve výši 52 436,– Kč byl přidělen do Rezervního fondu Studia Ypsilon.

IV. Výsledky hospodaření:

Výnosy vlastní HČ (ÚZ 91) v tis. Kč:	2 048,8	% plnění SR: 23	% plnění UR: 121
Výnosy – dotace MOP – COVID-19 – Nájemné v tis. Kč	447,4		% plnění UR: 100
NIP zřizovatele HMP v tis. Kč:	34 723,7	% plnění SR: 107,6	% plnění UR: 100
NIP účelový zřizovatele HMP (ÚZ 130) v tis. Kč	6 500,0		% plnění UR: 100
Náklady v tis. Kč:	40. 483,4	% plnění SR: 98,9	% plnění UR: 93,4

Kladný (zlepšený) výsledek hospodaření v Kč:

– **ÚZ 91: 80 478,07 Kč**

– **ÚZ 130: 3 155 988,80 Kč – účelové prostředky COVID-19**

Kladný (zlepšený) výsledek hospodaření ve výši **80 478,07 Kč (ÚZ 91 – úspora)** navrhujeme převést do FFV PO hl. m. Prahy s tím, že budeme žádat o jeho uvolnění pro navýšení rozpočtu roku 2021, kdy konkrétní využití bude specifikováno v žádosti o uvolnění těchto prostředků.

Kladný (zlepšený) výsledek hospodaření – nedočerpání účelových prostředků (**ÚZ130 – úspora**) – COVID-19. Žádáme o převedení těchto uspořené prostředků ve výši **3 155 988,80 Kč do roku 2021**, kdy budou použity ke stejným účelům – krytí provozních nákladů v souvislosti s pandemií COVID-19, která stále trvá.

V. Použití fondů v roce 2020:

Finanční prostředky z Fondu odměn a z Rezervního fondu nebyly v roce 2020 čerpány.

Z Fondu investic bylo čerpáno celkem 760 502,17 Kč, z toho:

– 14 385,92 Kč – dofinancování IA č. – 45178 – Výměna a obnova světelné techniky

– 746 116,25 Kč – Generální výměna tahů na Velké scéně Studia Ypsilon

VI. Odpisový plán

Limit odpisového plánu ve výši 718,1 tis. Kč byl v rámci upraveného rozpočtu splněn na 100 %.

VII. Opravy a udržování (údržba)

V rámci této položky byly v roce 2020 čerpány prostředky ve výši 58 021,40 Kč, z čehož:

– běžná údržba činila 31 824,90 Kč – údržba a opravy hudebních nástrojů, zařízení a přístrojů

– mimořádná údržba činila 26 196,50 – havarijní oprava tahů (3/20), havarijní oprava výtahu jeviště (12/20).

VIII. Kapacity Studia Ypsilon:

Studio Ypsilon Divadlo (SY D): 172 diváků

Studio Ypsilon Malá scéna (SY MS): 120 diváků

Ceny vstupenek v roce 2019 podle titulů a scény:

– představení vlastního souboru:

– SY D: 390, 360, 330, 300, 270, 1, KMD: 120, 130 Kč

– SY MS: 300, 280, 230, 190, 90, 1, KMD: 120, 110, 100

– spolupořadatelsví: 230, 1, KMD: 100

Repertoár vlastního souboru, souhrn umělecké činnosti a dalších aktivit Studia Ypsilon v roce 2020 jsou popsány v rozboru umělecké činnosti v úvodní části této zprávy.

IX. Rozbor hospodaření PO za rok 2020 – hlavní činnost

Schválený rozpočet byl upravován podle vývoje v průběhu roku 2020 a především pak na základě aspektů vzniklých v souvislosti s pandemií COVID-19, kdy bylo nutné v rámci rozpočtu reflektovat skutečnosti dané zásahy „vyšší moci“. Vládní opatření a restrikce související s pandemií, včetně rušení představení z důvodů karantén nebo izolací v hereckém souboru, velice zásadně omezila hlavní činnost Studia Ypsilon – divadelní tvorbu, protože divadla musela být po dobu několika měsíců zcela zavřená, po dobu necelých 3 měsíců mohla pracovat ve velmi omezeném režimu a lze říci, že normální provoz v podstatě probíhal jen v období od 1. 1. do 9. 3. 2020.

V rámci úprav rozpočtu na **výnosových účtech** bylo nutné reflektovat výpadek vlastních výnosů (způsobených zavřením a omezením divadel), navýšení NIP o zákonné navýšení platů (ÚZ 91), navýšení NIP – o účelové prostředky COVID-19 (ÚZ 130) a získáním dotace MPO COVID-19 – Nájemné (z důvodu jednání s odborem rozpočtu a účetnictví mohlo být narozpočtováno až v prosinci) a následnému vyrovnaní rozpočtu.

Nákladové účty – schválený rozpočet byl opět upravován tak, aby reflektoval skutečnosti uvedené v prvním odstavci a v souvislosti s tím, že určité věci a služby nebyly potřeba, protože „se nehrálo“ a dalším důvodem byla snaha o maximální minimalizaci nákladů při zachování nezbytného provozu divadla, zachování kontaktů s diváky a zajištění online a stream aktivit.

X. Rozbor hospodaření PO za rok 2020 – doplňková činnost

Doplňková činnost Studia Ypsilon spočívá v pronajímání prostor divadelního baru.

Výnosy: 283,2 tis. Kč – SR – splněno na 92,5 %

Náklady: 243,8 tis. Kč – ÚR – splněno na 79,7 %

Plnění výnosů pouze na 92,5 % bylo způsobeno tím, že byla pronajímateli divadelního baru poskytnuta v souladu s vládním opatřením (programem MPO (dotace) COVID-19 – Nájemné) sleva ve výši nájemného za 2. Q. roku 2020 (poskytnutí této slevy bylo podmínkou pro čerpání dotace).

Výsledek hospodaření: zisk ve výši 39,4 tis. Kč navrhujeme převést do Rezervního fondu SY.

XI. Kapitálové výdaje

IA č. – 45178 – Výměna a obnova světelné techniky – celková částka: 414 385,92 Kč – z toho 400 000 Kč HMP (ÚR) a 14 385,92 – vlastní zdroje – FI. V rámci akce byla pořízena a uvedena do provozu svítidla moving head LED Robe T1 Profile – 2 ks. Jednalo se o výměnu (a obnovu věcí s tím souvisejících) 17 let starých, rozměrných, hlučných a energeticky náročných stage scanů za inteligentní LED hlavy. Stará svítidla byla již za horizontem své životnosti a přes veškerou péči a údržbu již tato světla nebylo možné provozovat v rámci profesionálního divadelního provozu, a to i vzhledem k té skutečnosti, že měla 4 až 5x vyšší spotřebu elektrické energie než světla nově pořízená.

XII. Výkonové ukazatele divadel – skutečnost r. 2020

Výkonové ukazatele byly zcela ovlivněny pandemií COVID-19, kdy bylo nutné reflektovat skutečnosti dané „vyšší mocí“. Vládní omezení a restrikce související s pandemií COVID-19, včetně rušení představení z důvodů karantén nebo izolací v hereckém souboru, velice zásadně omezily hlavní činnost Studia Ypsilon – divadelní tvorbu, neboť divadla musela být po dobu několika měsíců zcela zavřená, pod dobu necelých 3 měsíců mohla pracovat pouze ve velmi omezeném režimu a v podstatě normální provoz probíhal jen v době od 1. 1. do 9. 3. 2020.

Z výše uvedeného vyplývá následující analýza roku 2020:

– počet kalendářních dnů normálního provozu:	59 dnů = 16 % z roku 2020
– počet kalendářních dnů omezeného provozu (nařízená snížená kapacita, hygienická opatření, karantény, izolace)	78 dnů = 21,6 % z roku 2020
– zcela bez divadelního provozu (byly zakázány kulturní akce + divadelní prázdniny, kdy probíhala generální výměna tahů a výměna a obnova světelné techniky a revitalizace zvuku)	228 dnů = 62,4 % z roku 2020

V roce 2020 mohlo proběhnout 61 představení, z čehož bylo 51 představení vlastním souborem na vlastní scéně, 7 spolupořadatelských představení a 3 zájezdy. **Zrušeno kvůli pandemii COVID-19 bylo 145 představení vlastním souborem na vlastní scéně, 10 spolupořadatelských představení na vlastní scéně a 15 zájezdů vlastního souboru.** Uskutečnila se, několikrát překládaná, premiéra představení „Národní tragédie aneb Překrásný nadhasič pražský“.

Plánovaná návštěvnost činila 81,5 % (plán splněn na 103,8 %)

Plánovaná tržebnost činila 71,9 % (plán splněn na 95 %).

Rozborovat výkonové ukazatele divadel a porovnávat v roce 2020 jejich plán se skutečností není zcela, v této „covidové“ době a při tak zásadních zásazích a ztrátách z „vyšší mocí“, relevantní.

XIII. Ostatní důležité skutečnosti k rozboru hospodaření:

1. Nový rezervační a prodejní systém, Obchodní centrum, on line aktivity, webové stránky.

Jedním ze základních pilířů nového prodejního schématu, jehož zavedení jsme si na rok 2020 naplánovali, bylo pořízení a v červnu plné zprovoznění nového prodejního a rezervačního systému vstupenek – Colosseum (SY do té doby používalo jeden z nejstarších prodejních a rezervačních systémů DisData, který již delší dobu nebyl rozvíjen a pro svou zastaralost se stal částečně nefunkčním). Tím byly zcela splněny současné požadavky na on-line prodej, které budou doplněny i e-shopem.

V průběhu dubna a května bylo zřízeno a zařízeno nové Obchodní centrum Studia Ypsilon v pasáži Olympic (včetně pokladen), které bylo v červnu otevřeno pro veřejnost. Toto nové Obchodní centrum, kde jsou pokladny, kancelář obchodního oddělení a kancelář vedení studia zajistilo nejen patřičný komfort pro diváky a zákazníky SY, ale také pro pracovníky SY, kteří museli do té doby pracovat v hygienicky a ergonomicky nevyhovujících podmínkách (místnost 4x4 m, kde pracovalo 5 zaměstnanců). Zřízením nových prostor vznikly tedy odpovídající pracovní a návštěvní prostory, které kromě jiného splňují především hygienické požadavky, což jsme v této pandemické době velice ocenili. V souvislosti s tímto proběhla i reorganizace Obchodního oddělení, sektoru PR a propagace, a to včetně nových strategií a nástrojů on-line marketingu (včetně velkého rozvoje práce

na sociálních sítích a v rámci Ecomailu), která koncem roku vyvrcholila zprovozněním nových webových stránek Studia Ypsilon. Tyto nové webové stránky, které částečně vycházejí z původní grafiky (vzhledem ke kontinuitě), podstatně lépe plní požadované komunikační a obchodní cíle. Web je rychlejší a zcela responzivní, je plně optimalizován pro vyhledávače a propojení se sociálními sítěmi a nasazování reklamních kampaní. Oproti původním webovým stránkám byly odstraněny různé překážky kladené uživatelům při konzumaci obsahu a byla zefektivněna práce obsluhy.

2. V době divadelních prázdnin probíhala **výměna a obnova světelné techniky** – IA č. – 45178 – viz bod XI. V průběhu července až začátku září pak proběhla investiční akce „**generální výměna tahů (včetně elektroniky a ovládacích pultů) na VS SY**“ hrazená z Investičního fondu SY ve výši: 746. 116,– Kč. Původní tahy byly v provozu od roku 2003 s tím, že byly pravidelně udržovány, opravovány a revidovány. V roce 2018 musela být provedena rozsáhlejší oprava a tahy s různými dílčími problémy, které se následně začaly objevovat, byly schopné provozu. V říjnu 2019 došlo k další závažné poruše, která byla opět se značnými finančními náklady odstraněna. Při následné pravidelné revizi zařízení v listopadu 2019 bylo doporučeno, a to nejen ke stárí zařízení, ale především k časté poruchovosti, jejíž závažnost se zvyšovala, aby bylo uvedené zařízení zcela vyměněno za nové, které bude plně odpovídat požadavkům jevištního provozu. Následně pak koncem února 2020 došlo k další závažné poruše, jejíž příčina byla v nefunkční kartě v ovládacím systému a která omezila provoz tahů tak, že muselo být zrušeno představení. Vzhledem ke stárí systému bylo odstranění této závady velice složité, protože součástky již nejsou běžně dostupné. Servisní firmě se nakonec podařilo tuto kartu dohledat v Německu a tahy byly zprovozněny, s tím, že různé problémy stále přetrvávaly. Proto bylo přistoupeno ke generální výměně celého zařízení.

Po celý rok, pokud to podmínky dovolily, probíhala plánovaná „**revitalizace zvukové techniky na Malé scéně SY a techniky potřebné pro zájezdovou činnost**“. Část potřebných zařízení byla pořízena již na konci prosince 2019. V roce 2020 pak proběhlo pořízení zbývajících zařízení (v rámci schváleného rozpočtu a v souladu s úspornými opatřeními v souvislosti s pandemií COVID-19). V průběhu roku 2020 pak probíhaly instalační, montážní a programovací práce (včetně propojení se stávajícími systémy). Veškeré práce zajišťovali pracovníci Studia Ypsilon. Jednalo o revitalizaci techniky, která byla využívána ve Studiu Ypsilon mnoho let (v některých případech i více jak 20 let) a byla již značně poruchová, neopravitelná a neodpovídala současným požadavkům na divadelní provoz, a to včetně bezpečnostních. Z těchto důvodů bylo nutné i její rozšíření.

Zároveň s tím probíhala i revitalizace zvukových zařízení na Velké scéně SY – zavádění nových bezdrátových systému (pořízeny byly na sklonku roku 2019). Seznam nově pořízených zařízení:

- zájezdová zvuková technika: digitální mixážní pult Alen & Heth QU16 (včetně zakázkového kufru pro bezpečnou dopravu), bezdrátové systémy včetně zakázkové 19“ rack skříně, propojovací a prodlužovací kabely a další příslušenství;
- zvuková technika Malá scéna: více jak 20 let starý analogový mixážní pult Soundcraft byl nahrazen starším digitálním mixážním pultem Yamaha M7CL z Velké scény (kam byl v roce 2019 pořízen nový digitální pult Yamaha), bezdrátové systémy včetně 19“ rack skříně (splňujících současně povolené frekvence), koncový zesilovač pro nové hlavní reproboxy, 2 hlavní reproboxy EAW JF10, dále byly vyrobeny nové držáky na tyto nové reproboxy pro jejich bezpečné zavěšení. Staré (stále používané) zadní reproboxy byly sundány z nebezpečných nástěnných držáků a byly nainstalovány na nové bezpečné držáky.

XIV. ZÁVĚR

Hospodaření Studia Ypsilon bylo v roce 2020 zásadně ovlivněno pandemií COVID-19, kdy byly možnosti vlastních výnosů značně omezeny zásahy „vyšší moci“ a této skutečnosti byly podřízeny i všechny rozpočtové úpravy a skutečné náklady. Kromě prvních dvou měsíců, kdy mohlo Studio Ypsilon normálně fungovat, jsme se snažili minimalizovat náklady a zajistit nezbytný provoz. Zprodukovat, pokud to podmínky dovolily, naplánované akce uměleckého i neuměleckého charakteru. Udržet kontakt s diváky, a to včetně neustálého vyměňování vstupenek a vrácení vstupného. Nemalou součástí činnosti se v roce 2020 stal i rozvoj online aktivit a live streamů.

Příspěvková organizace: Studio Ypsilon

Rozbor hospodaření za rok 2020

Hlavní činnost

v tis. Kč

	Schválený plán 2020	Upravený plán k 31.12.2020	Skutečnost k 31.12.2020	Skutečnost k 31.12.2019
VÝNOSY CELKEM	8 640,0	1 692,6	2 048,8	7 290,8
60X Výnosy z vlastních výkonů a zboží	8 634,5	1 650,5	2 007,8	7 240,6
64X Ostatní výnosy	2,0	38,0	36,9	46,6
66X Finanční výnosy	3,5	4,1	4,1	3,6
NÁKLADY CELKEM	40 925,6	43 363,7	40 483,4	40 063,5
50X Spotřebované nákupy	741,8	861,7	438,7	819,6
51X Služby	10 300,0	10 870,7	8 507,1	9 398,5
z toho: 512 Cestovné	70,0	10,1	9,0	64,6
513 Náklady na reprezentaci	70,0	17,7	17,7	98,4
52X Osobní náklady	28 144,2	30 214,7	30 121,3	28 088,5
z toho: 521 030X platy zaměstnanců	19 709,0	21 501,7	21 501,7	19 709,0
521 031X ostatní osobní náklady	790,0	389,6	389,6	750,0
53X Daně a poplatky	0,0	0,0	0,0	0,0
54X Ostatní náklady	45,5	35,5	35,5	46,2
z toho: 541 Smluvní pokuty a úroky z prodlení	0,0	0,0	0,0	0,0
542 Jiné pokuty a penále	0,0	0,0	0,0	0,0
547 Manka a škody	0,0	0,0	0,0	0,0
55X Odpisy, rezervy a opravné položky	1 693,0	1 380,0	1 380,0	1 709,9
z toho: 551 03XX-08XX odpisy jako zdroj 416	673,0	718,1	718,1	301,1
551 09XX odpisy kryté státní dotací (403/672)	0,0	0,0	0,0	0,0
56X Finanční náklady	0,1	0,1	0,0	0,1
59X Daň z příjmů	1,0	1,0	0,8	0,7
Výsledek hospodaření (výnosy - náklady)	-32 285,6	-41 671,1	-38 434,6	-32 772,7
672 Neinv. příspěvek z rozpočtu zřizovatele - ÚZ 91	32 285,6	34 723,7	34 723,7	31 735,6
672 Neinv. přísp. prostřednictvím rozpočtu zřizovatele <i>ÚZ 130</i>		6 500,0	6 500,0	1 317,3
672 Ostatní dotace mimo rozpočet zřizovatele		447,4	447,4	
Výsledek hospodaření celkem	0,0	0,0	3 236,5	280,2

Sestavila: Ing.Bc. B. Pechová

Telefon: 727840906

Podpis:

Datum: 29.01.2021

Ředitel/ka organizace: prof. J. Schmid

Podpis:

Organizace: Studio Ypsilon

(odměňující dle § 109 odst. 3 písm. d) zákona č. 262/2006 Sb. ve znění pozdějších předpisů)

Plnění počtu zaměstnanců a prostředků na platy za rok 2020

U k a z a t e l	Měrná jedn.	R o k 2020 limit	Skutečnost 2020	% plnění	Skutečnost 2019
a	b	1	2	3	4
<u>Hlavní činnost</u>					
Počet zaměstnanců	přep. os.	53,0	52,8	99,6	52,9
Prostředky na platy	tis. Kč	21 501,7	21 501,7	100,0	19 709,0
<i>z toho: platové tarify</i>	<i>tis. Kč</i>	<i>18 866,7</i>	<i>18 914,3</i>	<i>100,3</i>	<i>17 033,6</i>
Průměrný plat	Kč	33 807,7	33 935,8	100,4	31 047,6
Ostatní osobní náklady	tis. Kč	389,6	389,6	100,0	750,0
<u>Doplňková činnost</u>					
Počet zaměstnanců	přep. os.	x	0,0	x	0,0
Prostředky na platy	tis. Kč	x	0,0	x	0,0
Průměrný plat	Kč	x	#####	x	#####
Ostatní osobní náklady	tis. Kč	x	0,0	x	0,0

Vypracoval/a: Ing.Bc. B. Pechová

727840906

Datum:

29.01.2021

Podpis:

Kapitálové výdaje

ZJEDNODUŠENÁ

včetně použití vl. zdrojů / IP z FI k IA, státní dotace a ostatních zdrojů (fondů EU apod.)

Přehled o investiční akci

kap. 0662

Číslo akce:	45178		
Název akce:	Výměna a obnova světelné techniky		
Adresa akce:	Spálená 16, Praha 1		
IČ-Organizace:	00551465	- název PO	Studio Ypsilon
Zodpovědná osoba:	Jan Schmid	Telefon:	224 053 202
Správce akce:	radní Třeštková		
Zahájení akce(rok):	2020	Ukončení akce(rok):	2020
Typ akce:	Z		

Finanční profil akce v korunách (na 2 desetinná místa) v Kč

	Náklady akce celkem (CNA)	Profinanc. KV a IP z FI do 31.12.2019	Rozpočet schválený KV	Rozpočet upravený - KV a schvál.použití IP z FI (k IA)	Skutečné čerpání KV a IP z FI	Nedočerpané KV pro ponechání nebo vrácení	Zbývá požadavek na KV event. IP z FI
							další roky
CELKEM	414 385,92	0,00	400 000,00	414 385,92	414 385,92	0,00	0,00
Zdroje: KV - HMP	400 000,00	0,00	400 000,00	400 000,00	400 000,00	0,00	0,00
KV - státní	0,00						
IP z FI k IA - PO	14 385,92			14 385,92	14 385,92		
KV - ostatní	0,00						
	414 385,92						0,00
Nákl.akce (pův.):	další roky rozpis:	2021	2022	2023	2024	2025	další...
		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Zdroje: KV - HMP						
	KV - státní						
	IP z FI k IA - PO						
	KV - ostatní						

Komentář

Výměna starých (17 let), rozměrných, hlučných a energeticky náročných stage scanů za inteligentní LED hlavy. Stará svítidla jsou již za horizontem své životnosti a přes veškerou péči a údržbu již toto světlo není možné provozovat v rámci profesionálního divadelního provozu. Tato stará a již často poruchová svítidla mají 4 až 5 násobnou spotřebu elektrické energie než světla nově pořízená. Hlavní položky: svítidla (2 ks) moving head LED Robe T1 Profile

Zpracoval:
Ing.Bc. Blanka Pechová

Schválil:
prof. Jan Schmid

Datum:
26. 1. 2021

Poznámka

Celkové náklady akce (CNA)=Profinanc.do 31.12.19+Skut.čerp.2020 (KV a IP z FI)+Nedočerp.KV 2020+Zbývá požad.na další roky

CNA a částky v jednotlivých letech jsou uváděny včetně DPH.

IA - investiční akce

PIA - Přehled o investiční akci (formulář)

Typ IA - R - probíhající akce - rozestavěná stavba, Z - akce zahajovaná v daném roce

PO - příspěvková organizace

KV - kapitálové výdaje

IP - inv. prostředky

FI k IA - fond investic (vlastní zdroje) PO související s IA

Příspěvková organizace: Studio Ypsilon

Rozbor hospodaření za rok 2020

Doplňková činnost

v tis. Kč

	Schválený plán 2020	Skutečnost k 31.12.2020
VÝNOSY CELKEM	306,0	283,2
NÁKLADY CELKEM	306,0	243,8
50X Spotřebované nákupy		
51X Služby	306,0	243,8
52X Osobní náklady		
z toho: 521 003X mzdy a platy (bez OON)		
521 0XXX ostatní osobní náklady		
53X Daně a poplatky		
54X Ostatní náklady		
55X Odpisy, rezervy a opravné položky		
z toho: 551 00XX odpisy jako zdroj 416		
551 009X odpisy kryté státní dotací (403/672)		
56X Finanční náklady		
59X Daň z příjmů		
Výsledek hospodaření	0,0	39,4
(+ zisk, - ztráta)		

Sestavil/a: Ing.Bc. B.Pechová

Telefon: 727840906

Podpis:

Datum: 29.01.2021

Ředitel/ka organizace: prof. J. Schmid

Podpis:

Výkonové ukazatele divadel - skutečnost r. 2020

ukazatel	měrná jednotka	plán 2020	skutečnost k 31.12.2020	procento plnění k plánu roku 2020
Studio Ypsilon				
Představení na vlastní scéně	počet	230	58	25,2
z toho : vlastním souborem	počet	192	51	26,6
spolupořadatelství-hostování	počet	22	7	31,8
Představení na zájezdech	počet	16	3	18,2
Představení hostujících souborů	počet	0	0	0
tj. pronájem divadla cizím subjektům	počet	0	0	0
Návštěvníci na vl. scéně celkem :	počet	26280	6812	25,9
z toho : vlastním souborem	počet	23640	6058	25,6
spolupořadatelství-hostování	počet	2640	754	28,6
Tržby - výnosy z hl. činnosti celkem :	tis. Kč	8640	2048,8	23,7
z toho : ze vstupného na vl. scéně vl. souborem	tis. Kč	6380,6	1432,2	22,5
ze spolupořadatelství	tis. Kč	440	161,7	36,8
ze zájezdů	tis. Kč	1440	300	20,8
ostatní výnosy	tis. Kč	379,4	154,9	40,8
Tržby - výnosy z doplň. činnosti celkem :	tis. Kč	306	283,2	92,5
z toho : za pronájem divadel. sálu	tis. Kč	0	0	0
za pronájem ostatních prostor	tis. Kč	306	283,2	92,5
ostatní výnosy z DC	tis. Kč	0	0	0
Doplatek hl.m.Prahy na 1 představení na vl. scéně	v Kč	169187	662665	391,7
Doplatek hl.m.Prahy na 1 návštěvníka na vl. scéně	v Kč	1481	5642	381
Nabídnutá místa, kapacita divadla	počet	33480	8357	25
Návštěvnost na vl. scéně	%	78,5	81,5	103,8
Tržebnost na vl. scéně	%	75,7	71,9	95
Průměrná cena vstupenky	Kč	260	234	90
Počet premiér	počet	3	1	33,3

Zpracoval / tel : Ing.Bc. B. Pechová
V Praze dne : 5. 2. 2021

Schválil : prof. J. Schmid

J. Schmid

Finanční vypořádání za rok 2020 - FOND ODMĚN

v Kč

1.	Stav fondu odměn k 31. 12. 2019 (dle rozvahy)	49 317,00 Kč
2.	Příděl do fondu odměn z finančního vypořádání roku 2019	- Kč
3.	Účelové dary určené na platy	- Kč
4.	Zdroje roku 2020 celkem (ř. 1+2+3)	49 317,00 Kč
5.	Použití fondu odměn v r. 2020 Datum schválení:	- Kč
6.	Zůstatek fondu odměn k 31. 12. 2020 (dle rozvahy)	49 317,00 Kč
7.	Návrh na příděl do fondu odměn	- Kč
8.	Stav fondu odměn po finančním vypořádání roku 2020 (ř. 6 + 7)	49 317,00 Kč

Podpis:

Vypracoval/a: Ing.Bc. Blanka Pechová

727 840 906

18.01.2021

Finanční vypořádání za rok 2020 - FOND KULTURNÍCH A SOC. POTŘEB

v Kč

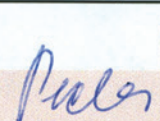
I. Vyúčtování základního přídělu za rok 2020		
1) Roční objem nákladů zúčtovaných na platy a náhrady platů		
skutečnost k 31. 12. 2020 (bez OON)		21 549 834,00 Kč
a) v hlavní činnosti - platy		21 501 700,00 Kč
b) v hlavní činnosti - náhrady platů		48 134,00 Kč
c) v doplňkové činnosti - platy		- Kč
d) v doplňkové činnosti - náhrady platů		- Kč
2) Nárok - základní příděl 2 % celkem, z toho:		430 996,68 Kč
a) z hlavní činnosti		430 996,68 Kč
b) z doplňkové činnosti		- Kč
3) Příděl zaúčtovaný do nákladů celkem		430 996,68 Kč
z toho: a) z hlavní činnosti		430 996,68 Kč
b) z doplňkové činnosti		- Kč
4) Doplatek +		- Kč
a) z hlavní činnosti		- Kč
b) z doplňkové činnosti		- Kč
II. Finanční vypořádání FKSP		
a) Stav FKSP k 31. 12. 2019 (dle rozvahy)		85 577,28 Kč
b) + Doplatek		
- Vratka z finančního vypořádání FKSP za rok 2019 - hlavní činnost		- Kč
c) + Doplatek		
- Vratka z finančního vypořádání FKSP za rok 2019 - doplňková čin.		- Kč
d) Základní příděl do FKSP (2 %) - zaúčtovaný do nákladů k 31. 12. 2020		
z hlavní i doplňkové činnosti - celkem (viz bod I.3)		430 996,68 Kč
e) Další zdroje FKSP		- Kč
f) Zdroje FKSP r. 2020 celkem (a+b+c+d+e)		516 573,96 Kč
g) Čerpáno z FKSP v r. 2020		247 123,28 Kč
h) Zůstatek k 31. 12. 2020 (f - g) (dle rozvahy)		269 450,68 Kč
i) Doplatek základního přídělu za rok 2020 (z hlavní i DČ) - viz bod I.4) +		- Kč
a) z hlavní činnosti		- Kč
b) z doplňkové činnosti		- Kč
j) Stav FKSP po finančním vypořádání r. 2020		269 450,68 Kč

Vypracoval/a:
Ing.Bc.B. Pechová

Telefon:
727 840 906

Dne:
18.1.2021

Podpis:

v Kč

1.	Stav rezervního fondu k 31. 12. 2019 (dle rozvahy)	125 702,00 Kč
	z toho: přijaté dary	- Kč
	zůstatek nevyčerp. provoz. prostř. z EU, SR, norských fondů aj.	- Kč
2.	a) Příděl do rezervního fondu z finančního vypořádání roku 2019	52 436,00 Kč
	b) Úhrada zhorš. výsl. hospod. z rez. fondu z finančního vypořádání roku 2019	- Kč
3.	Přijaté dary v roce 2020 celkem	- Kč
		- Kč
4.	Zdroje roku 2020 celkem	178 138,00 Kč
5.	Použití RF v roce 2020 celkem (z toho rozepsat jmenovitě jednotlivé tituly, vč. převodu do fondu investic) - schváleno usnesením RHMP č.	- Kč
		- Kč
6.	Převod nevyčerp. provoz. prostředků z EU, SR, norských fondů aj. z r. 2020	- Kč
7.	Zůstatek rezervního fondu k 31. 12. 2020 (dle rozvahy)	178 138,00 Kč
	z toho: nevyčerpané dary	- Kč
I.	Návrh na příděl do rezervního fondu z finančního vypořádání roku 2020	39 327,00 Kč
II.	Krytí zhoršeného výsledku hospodaření z fin. vypoř. roku 2020	- Kč
III.	Stav rezervního fondu po finančním vypořádání r. 2020 celkem	217 465,00 Kč

Podpis:

18.1.2021

Page

Finanční vypořádání za rok 2020 - FOND INVESTIC

v Kč

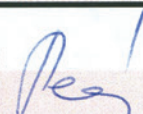
1.	Stav fondu investic k 31. 12. 2019 (dle rozvahy)				694 223,83 Kč
	z toho: přijaté dary				- Kč
2.	Odvod při finančním vypořádání za rok 2019				- 77,00 Kč
3.	Vytvořené odpisy hmotného a nehmotného majetku za rok 2020 (účet 551), zůst.cena DM vyřaz.z důvodu manka a škody a zmař. invest. (účet 547) - z HČ i DČ				718 102,79 Kč
	z toho: opravy majetku chybně financovaného v minulých letech				- Kč
4.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku (účet 552, 553)				- Kč
5.	Investiční transfer (skutečně převedené investiční prostředky na účet organizace)				400 000,00 Kč
6.	Převedené prostředky z rezervního fondu				- Kč
7.	Přijaté dary za rok 2020 celkem				- Kč
8.	Zdroje roku 2020 celkem (ř. 1 až 7)				1 812 249,62 Kč
9.	Použití (investice, opravy a údržba, nařízené odvody) - skutečnost za rok 2020 celkem				1 160 502,17 Kč
	z toho jmenovitě				
	akce č.	UR 2020 (poskytnuto/ schváleno) v Kč	Skutečnost 2020 (celkem) v Kč	Ze skutečnosti	
				vlastní zdroje	investiční transfer
	45178	414 385,92	414 385,92	14 385,92	400 000,00
		746 116,25	746 116,25	746 116,25	0,00
			0,00		
			0,00		
			0,00		
			0,00		
			0,00		
			0,00		
			0,00		
			0,00		
			0,00		
			0,00		
			0,00		
			0,00		
			0,00		
10.	Zůstatek fondu k 31. 12. 2020 (dle rozvahy) (ř. 8 - ř. 9)				651 747,45 Kč
	z toho: nevyčerpané dary				- Kč
	nevyčerpané inv. prostředky OPP PR, Norských fondů aj.				- Kč

Vypracoval/a:
Ing.Bc. B. Pechová

Telefon:
727 840 906

Dne:
18.1.2021

Podpis:

PODPOROVATELÉ, DÁRCI, SPONZOŘI

Studio Ypsilon je příspěvkovou organizací Magistrátu Hlavního města Prahy, který je jeho zřizovatelem.

Studio Ypsilon v roce 2020 partnersky spolupracovalo s opavskou tiskárnou Optys, spol. s r.o., která dlouhodobě poskytuje tiskové služby (propagační materiály apod.).

Hlavním mediálním partnerem Ypsilonu pro sezonu 2020/2021 je Český rozhlas.

OBSAH

Poslání a status Studia Ypsilon	3
Úvodní slovo ředitele: Východiska, úhel pohledu a perspektiva	5
Organizační struktura	7
Významné tvůrčí počiny covidem-19 postiženého roku	11
• Premiéra roku podrobněji	19
• Vernisáž a výstava roku	24
• Y-ONLINE	26
Přehled digitálních aktivit	31
Dramaturgický výhled 2021	34
Reprízované tituly	37
Ohlasy v tisku a na internetu	40
• Recenze a rozhovory	40
• Soupis PR článků, televizních a rozhlasových šotů	48
• Ohlasy diváků	50
Ocenění	51
Jiné veřejné aktivity, události a přesahy	52
Hosté (spolupřátelství)	56
Rozbory hospodaření za rok 2020	57
Podporovatelé, dárci, sponzoři	73

Výroční zpráva 2020 © Studio Ypsilon

Studio Ypsilon

Spálená 16, 110 00 Praha, telefon: 224 053 201

e-mail: ypsilonka@ypsilonka.cz, www.ypsilonka.cz

Ředitel: Jan Schmid

Vedoucí ekonom: Blanka Pechová

Art Manager: Ondřej Zicha

Dramaturg: Jaroslav Etlík

Theatre Curator: Eva Kulová

Vedoucí provozu: Zuzana Měsíčková

Produkce: Andrea Machová

Tajemnice souboru: Marína Čerbačeská

Foto: J. Fučík, J. Kottas, E. Kulová, M. Melena, M. Pokorný, P. Vácha, O. Zicha